

ความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการ
ของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

รายงานการวิจัย

ของ

นายมนัส สังข์คร

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่

ตุลาคม 2546

บทคัดย่อ
ของ
นายมนัส สังข์คร

23 W.B. 2547

ตุลาคม 2546

มนัส สังข์คร. (2546). *ความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*

รายงานการวิจัย กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อาจารย์ที่ปรึกษา : อาจารย์ ดร.ราณี รัชนพงษ์

การวิจัยครั้งนี้ เป็นรายงานการวิจัยซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ใน 4 ด้าน คือ ด้านบริการสิ่งพิมพ์ ด้านการส่งเสริมการใช้บริการ ด้านบริการโสตทัศนศึกษา และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยจำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ วิชาเอก/สาขาวิชาที่ศึกษา และชั้นปีที่ศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่กำลังศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2544 ถึง 2546 ใน 4 วิชาเอก/สาขาวิชา คือ วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ วิชาเอกการบริหารการศึกษา สาขาวิชาการอุดมศึกษา และวิชาเอกเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 234 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การทดสอบค่าเอฟ และวิธีการเชฟเฟ

ผลการวิจัยสำคัญสรุปได้ดังนี้

1. นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มีความคิดเห็นต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง
2. นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีเพศและชั้นปีที่ศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและรายด้าน ทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวม และด้านบริการสิ่งพิมพ์ และด้านการส่งเสริมการใช้บริการ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ .01 ส่วนด้านบริการ โสตทัศนศึกษา และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีวิชาเอก/สาขาวิชาที่ศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวม และด้านส่งเสริมการให้บริการ และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ด้านบริการสิ่งพิมพ์ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านบริการโสตทัศนศึกษา มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มีความคิดเห็นต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลางว่า สิ่งพิมพ์มีน้อย ไม่ทันต่อเหตุการณ์ และให้เวลาขี้น้อย ปริมาณนิพนธ์มีน้อย การจัดเก็บสิ่งพิมพ์ยังไม่เป็นระเบียบและค้นหายาก เจ้าหน้าที่ฝ่ายส่งเสริมการให้บริการไม่เพียงพอ วัสดุอุปกรณ์โสตทัศนศึกษามีน้อย ไม่ทันสมัย คอมพิวเตอร์ในการสืบค้นมีน้อย บรรยากาศโดยทั่วไปไม่เหมาะสม เช่น ไม่มีเครื่องปรับอากาศทุกชั้น มีเสียงรบกวนจากผู้อื่น ๆ และห้องสมุดเปิดช้าและปิดเร็วเกินไป

ในด้านข้อเสนอแนะ ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรขยายเวลาการยืม-คืน ควรมีเจ้าหน้าที่บริการช่วยเหลือ แนะนำ การสืบค้นมากขึ้น ควรมีเอกสารแนะนำการใช้วัสดุอุปกรณ์ของฝ่ายโสตทัศนศึกษา ควรมีคอมพิวเตอร์สืบค้นในแต่ละชั้นมากขึ้น และควรมีมาตรการรักษาบรรยากาศที่ดีของห้องสมุด

**THE OPINIONS OF THE GRADUATE STUDENTS UNDER THE PART-TIME
PROGRAMS OF FACULTY OF EDUCATION, TOWARDS THE SERVICES
ORGANIZED BY THE CENTRAL LIBRARY,
SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY**

**AN ABSTRACT
BY
MANAS SANGKORN**

**Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Adult Education
at Srinakharinwirot University**

October 2003

Manas Sangkorn. (2003). *The Opinions of the Graduate Students under the Part-time Programs of Faculty of Education, towards the Services organized by the Central Library, Srinakharinwirot University*. Research Report M.Ed. (Adult Education). Bangkok : Srinakharinwirot University.
Advisor : Dr. Ranee Rajnapong.

The purposes to study were to find out the opinions of the graduate students under the Part-time Programs of Faculty of Education, towards the services organized by the Central Library, Srinakharinwirot University, in 4 aspects : printed matter services, service utilization promotion, audio-visual services, and facilities ; and to compare their opinions as classified by gender, age, major, and year of study.

The sample were 234 graduate students under the Part-time Programs of Faculty of Education, Srinakharinwirot University, who were studying from the years 2001 to 2003 in 4 majors : Adult Education, Educational Administration, Higher Education, and Educational Technology. The instrument used for collecting the data was the Likert's rating-scale questionnaire. The statistics used for analyzing the data were percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test and Scheffe' Method.

The main research findings were summarized as follows:

1. The graduate students under the Part-time Programs of the Faculty of Education had opinions towards the services of the Central Library, Srinakharinwirot University, as a whole and in all four individual aspects at the moderate level.

2. The graduate students under the Part-time Programs with different genders and years of study had opinions towards the services of the Central Library, Srinakharinwirot University, as a whole and in all four individual aspects with no statistically significant difference.

3. The graduate students under the Part-time Programs with different ages had opinions towards the services of the Central Library, Srinakharinwirot University, as a whole and in printed matter services, and service utilization promotion aspects, with statistically significant difference at the .01 level, whereas the audio-visual services and facilities aspects with no statistically significant difference.

4. The graduate students under the Part-time Programs with different majors had opinions towards the services of the Central Library, Srinakharinwirot University, as a whole, and in the service utilization promotion and facilities aspects, with no statistically significant difference. However the printed matter services had statistically significant difference at the .01 level, and the audio-visual services aspect at the .05 level.

5. The graduate students under the Part-time Programs of the Faculty of Education gave additional opinions towards the services of the Central Library that printed matters were insufficient and out-of-date, and the dates due were limited. In addition thesis copies were insufficient, the arrangements of printed matters were not in good order and hard to search for them, services authorities were insufficient, audio-visual materials were insufficient and out-of-date, computer sets for searching information were insufficient, general atmosphere was not suitable, such as no air-conditioners on every floor, and disturbance from the talking noise of other student users as well as the library was opened late and closed early.

They also suggested that the dates due should be extended, there should be more services authorities, there should be guidebooks on how to use the audio-visual materials and equipment, there should be more computer sets available on each floor. In addition, regulations for preserving good atmosphere in the library should be created.

รายงานการวิจัยฉบับนี้ได้รับทุนพัฒนาบุคลากร
จาก
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
และทุนสนับสนุนจาก
รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร โคตรบรรเทา

อาจารย์ที่ปรึกษาและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณารายงานการวิจัยฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
การศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษา

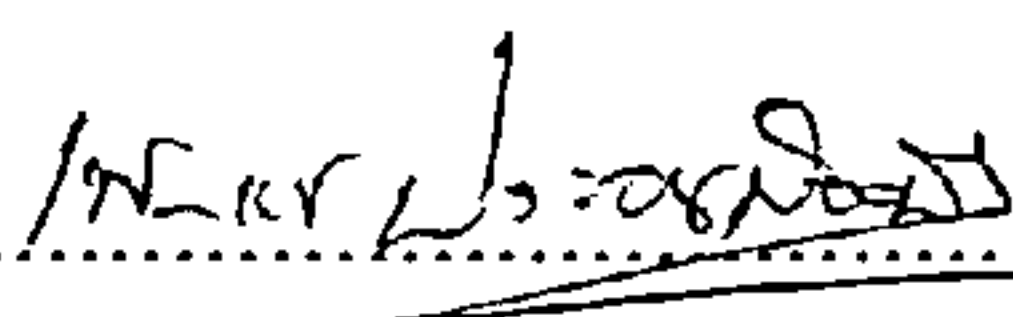
(อาจารย์ ดร.ราณี รัชนพงษ์)

คณะกรรมการสอบ

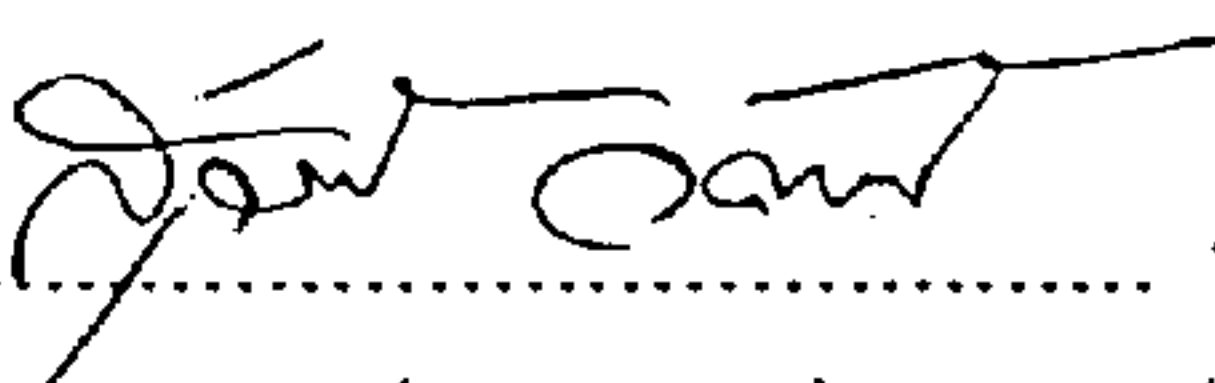
ประธาน

(อาจารย์ ดร.ราณี รัชนพงษ์)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญแจ ประจนปัจจนึก)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ วัฒนวงศ์)

อนุมัติให้รับรายงานการวิจัยฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร

(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เล่วลิ้ม)

วันที่ 27 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2546

ประกาศคุณูปการ

รายงานการวิจัยฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีได้เพราะได้รับความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ แก้ไขปรับปรุงเป็นอย่างดียิ่ง จากอาจารย์ ดร.ราณี รัชนพงษ์ อาจารย์ที่ปรึกษารายงานการวิจัย รองศาสตราจารย์ ดร.พีญแข ประจันปัจจนึก และรองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ ที่สละเวลาเป็นกรรมการสอบเพิ่มเติม และให้คำปรึกษาแนะนำด้วยความห่วงใยเป็นอย่างยิ่ง ผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลีย์ หัวหน้าภาควิชาการศึกษา ผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ให้ความเมตตา เอ็นดู ดูแลอย่างใกล้ชิด ด้วยความห่วงใย ต่อลูกศิษย์ ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนอง โลหิตวิเศษ และอาจารย์กัมปนาท บริบูรณ์ คณาจารย์ในภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ให้ความรัก ความเอ็นดู ให้คำปรึกษา แนะนำ ให้ความห่วงใย ตลอดมา ตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษาจนจบการศึกษา

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงศ์ รองศาสตราจารย์เฉลียว พันธุ์สีดา และรองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร โคตรบรรเทา ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ให้การสนับสนุนทุนพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาในครั้งนี้ รวมทั้งรองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา คุณธวัชชัย ผดุงตาล คุณนรินทร์ ทินกร ณ อยุธยา และคณะกรรมการพิจารณาทุนในครั้งนี้ทุกท่าน

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร โคตรบรรเทา ที่เป็นปูชนียบุคคล คนแรกที่เป็นแรงบันดาลใจให้ผู้วิจัยได้ศึกษาต่อในครั้งนี้ รวมทั้งให้คำปรึกษา แนะนำ ให้กำลังใจ ให้ความห่วงใยเสมือนบิดาบังเกิดเกล้าคนหนึ่ง รวมทั้งให้การสนับสนุนด้านทุนทรัพย์แก่ผู้วิจัย เสมอมา จนกระทั่งผู้วิจัยประสบความสำเร็จในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการสำนักหอสมุดกลาง บรรณารักษ์ และบุคลากรของสำนักหอสมุดกลางทุกท่าน ที่ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด และขอขอบคุณ คุณชินกร น้อยคำยาง และคุณประภาดา เจียวัก ที่อนุเคราะห์วิเคราะห์ข้อมูลให้จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมศักดิ์ วิจิตร รวมทั้งคณาจารย์และบุคลากรของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทุกท่านที่ไม่สามารถเอ่ยนามได้ทั้งหมด ที่ให้กำลังใจ ให้คำปรึกษา แนะนำ และขอบใจน้องดัน ลูกชายสุดที่รัก ที่ให้กำลังใจ ให้ความห่วงใย จนผู้วิจัยประสบความสำเร็จในครั้งนี้

ท้ายสุดนี้คุณค่าและประโยชน์ของรายงานการวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบบูชาคุณแก้บิดา
มารดา ที่ล่วงลับไปแล้ว ซึ่งได้ปลูกฝัง อบรมสั่งสอนให้เป็นคนดีเสมอมา และบูรพาจารย์ผู้มีพระคุณ
ทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัย จนผู้วิจัยประสบความสำเร็จในการศึกษา
ครั้งนี้

มนัส สังข์คร

สารบัญ

บทที่	หน้า
1	บทนำ 1
	ภูมิหลัง 1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย 5
	ความสำคัญของการวิจัย 5
	ขอบเขตของการวิจัย 5
	นิยามศัพท์เฉพาะ 6
	สมมติฐานของการวิจัย 8
	กรอบแนวคิดในการวิจัย 8
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 9
	ประวัติสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 9
	ประวัติศาสตร์ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 18
	แนวคิดการให้บริการในสถาบันอุดมศึกษา 20
	ความหมายของงานบริการเพื่อนิสิตนักศึกษา 20
	ความหมายของงานบริการห้องสมุด 22
	งานบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 25
	การให้การศึกษาแก่ผู้ใช้ห้องสมุด 28
	การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา 30
	ห้องสมุดกับการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา 33
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 34
	งานวิจัยต่างประเทศ 34
	งานวิจัยในประเทศ 37

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย 41
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 41	
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 43	
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 43	
การเก็บรวบรวมข้อมูล 44	
การวิเคราะห์ข้อมูล 45	
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล 46	
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 49
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล 49	
การวิเคราะห์ข้อมูล 49	
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 50	
5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 73
สรุป 73	
ความมุ่งหมายของการวิจัย 73	
ความสำคัญของการวิจัย 73	
สมมติฐานของการวิจัย 73	
วิธีดำเนินการวิจัย 74	
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 74	
การเก็บรวบรวมข้อมูล 75	
การวิเคราะห์ข้อมูล 76	
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล 77	
อภิปรายผล 79	
ข้อเสนอแนะ 84	

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม	86
ภาคผนวก	93
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญและในการเก็บ ข้อมูล	94
ภาคผนวก ข รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม	103
ภาคผนวก ค แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล	105
ภาคผนวก ง ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ	113
ประวัติย่อผู้วิจัย	118

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ คณะ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่กำลังศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2544 ถึงปัจจุบัน ใน 4 วิชาเอก-สาขาวิชา	42
2	ข้อมูลส่วนตัวเป็นจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ อายุ วิชาเอก/ สาขาวิชาที่ศึกษา และชั้นปีที่ศึกษา	50
3	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิต ศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและรายด้าน	52
4	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิต ศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านบริการสิ่งพิมพ์ เป็นรายชื่อ	53
5	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิต ศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการส่งเสริมการใช้บริการ เป็นรายชื่อ ..	55
6	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิต ศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านบริการโสตทัศนศึกษา เป็นรายชื่อ	57
7	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิต ศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก เป็นรายชื่อ	59
8	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ คณะ ศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน	61
9	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ คณะ ศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ จำแนกตามอายุ โดยรวมและรายด้าน	62

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
10	ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านบริการสิ่งพิมพ์ จำแนกตามอายุ ...	63
11	ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านส่งเสริมการใช้บริการ จำแนกตามอายุ	64
12	ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวม จำแนกตามอายุ	65
13	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำแนกตามวิชาเอก/สาขาวิชาที่ศึกษา โดยรวมและรายด้าน	66
14	ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านบริการสิ่งพิมพ์ จำแนกตามวิชาเอก/สาขาวิชาที่ศึกษา	67
15	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา โดยรวมและรายด้าน	68
16	ความคิดเห็นเพิ่มเติมของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	69
17	ข้อเสนอแนะของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	71

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	8
2 แผนภูมิการแบ่งส่วนราชการของสำนักหอสมุดกลาง	15

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สถาบันอุดมศึกษาเป็นสถานการศึกษาชั้นสูง และเป็นสถาบันหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศ มีภารกิจที่สำคัญ 4 ประการ คือ การผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการทางวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ภารกิจที่สำคัญที่สุดในการผลิตบัณฑิตนั้น นอกจากจะให้บัณฑิตเป็นผู้ที่มีความรู้ทางวิชาการแล้ว สถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องพัฒนาบัณฑิตให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางด้านสติปัญญา ร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม หรืออาจกล่าวได้ว่า บัณฑิตที่ผลิตออกไปจะต้องเป็นผู้ที่มีลักษณะอันพึงประสงค์ 3 ประการ คือ การเป็นผู้มีคุณธรรม มีคุณภาพ และมีคุณค่า (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2530 : 3)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (หมวด 3) เรื่อง ระบบการศึกษา ตามมาตรา 15 กล่าวไว้ว่า การจัดการศึกษามีสามรูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งมีสาระดังนี้

(1) การศึกษาในระบบ เป็นการศึกษาที่กำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน

(2) การศึกษานอกระบบ เป็นการศึกษาที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการจัดการศึกษา ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญของการสำเร็จการศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของบุคคลแต่ละกลุ่ม

(3) การศึกษาตามอัธยาศัย เป็นการศึกษาที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจ ศักยภาพ ความพร้อม และโอกาส โดยศึกษาจากบุคคล ประสบการณ์ สังคม สภาพแวดล้อม สื่อหรือแหล่งความรู้อื่น ๆ

สถานศึกษาอาจจัดการศึกษาในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งหรือทั้งสามรูปแบบก็ได้

ให้มีการเทียบโอนผลการเรียนที่ผู้เรียนสะสมไว้ในระหว่างรูปแบบเดียวกัน หรือต่างรูปแบบได้ ไม่ว่าจะเป็นผลการเรียนจากสถานศึกษาเดียวกันหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งจากการเรียนรู้นอกระบบ ตามอัธยาศัย การฝึกอาชีพ หรือจากประสบการณ์การทำงาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. 2542 : 9-10)

ในปัจจุบันนี้โลกมีการเปลี่ยนแปลงเจริญก้าวหน้าไปทุกด้าน ซึ่งการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ คือ ด้านวิทยาการและวิทยาศาสตร์จะมีผลกระทบต่อระบบการศึกษา เพราะทำให้บุคคลในสังคม ต้องปรับปรุงตนเองอยู่ตลอดเวลา จึงเป็นเหตุให้การจัดการศึกษามีการปรับปรุงระบบการศึกษาให้ ขยายโอกาสกว้างมากขึ้น เพื่อสนองความต้องการของบุคคลให้ทันกับความเจริญก้าวหน้าทาง วิทยาการที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว จึงมีความจำเป็นที่นักการศึกษาจะต้องพิจารณาความหมาย บทบาท หน้าที่ของการศึกษาเสียใหม่ และการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา อาจจะจัดการศึกษา ในระบบโรงเรียนและการศึกษานอกระบบโรงเรียน ทั้งนี้เพื่อสนองความต้องการของบุคคลทุก ประเภทในสังคมและเป็นการช่วยให้บุคคลสามารถอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพในสังคมตลอดชีวิต (เพ็ญแข ประจักษ์ปัจฉิม. 2533 : 1)

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาภาคพิเศษ เป็นบุคคลที่มีความสนใจและมีภารกิจหลายด้าน ต้องทำไปพร้อมกัน เป็นผู้ประกอบอาชีพอยู่ประมาณร้อยละ 95 เช่น นักธุรกิจ ผู้บริหาร นักวิชาการ ศึกษา ผู้อำนวยการ หน่วยงาน ศึกษา นิเทศ มีสภาพทางสังคม ตลอดจนภาระด้านครอบครัวไม่ สามารถมาเรียนเต็มเวลาในระบบโรงเรียนได้ จึงจำเป็นต้องมาเรียนในช่วงนอกเวลาทำงานปกติ ดังนั้นสถาบันอุดมศึกษา สังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐ จึงได้พยายามจัดหลักสูตรการศึกษาสาขาต่าง ๆ ในระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของบุคคล (ลาวัญญ์ จักรานุกุล. 2540 : 2)

การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มีวัตถุประสงค์ที่จะพัฒนาความรู้ ความเชี่ยวชาญเฉพาะ สาขาวิชา การค้นคว้าวิจัย และเพื่อยกระดับวิชาชีพกับสร้างความเป็นผู้นำทางวิชาการ (วิจิตร ศรีสอาด. 2522 : 22-26) เป้าหมายของการศึกษาขั้นนี้คือต้องการให้นักศึกษามีความเป็นนักวิชาการ นักค้นคว้า และนักวิจัย มุ่งให้บัณฑิตเป็นผู้แสวงหาความรู้ เทคนิค และกลวิธีใหม่ ๆ ด้วย ตนเอง โดยการแนะนำจากอาจารย์เพียงส่วนหนึ่ง และอีกส่วนหนึ่งจากความสำเร็จในการศึกษาของ นิติตนเองเป็นสำคัญ (อำไพ สุจริตกุล. 2523 : 143) ด้วยเหตุนี้การจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ส่วนใหญ่จึงกำหนดให้ผู้เรียนทำปริญญานิพนธ์หรือวิทยานิพนธ์ โดยถือว่าปริญญานิพนธ์หรือ วิทยานิพนธ์เป็นผลงานสำคัญที่แสดงถึงความรู้ลึกและรู้รอบของผู้เรียนในสาขาที่ตนศึกษา และ แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการทำวิจัย ซึ่งเป็นวิธีการศึกษาและบุกเบิกวิทยาการใหม่ ๆ อันเป็น ทักษะที่สำคัญสำหรับนักวิชาการ

การทำปริญญานิพนธ์หรือวิทยานิพนธ์นั้น มีจุดมุ่งหมายที่จะฝึกให้นิสิตมีโอกาสและ สามารถศึกษาด้วยตนเองให้เห็นแนวทางต่าง ๆ ในการศึกษาอย่างกว้างขวางและลึกซึ้ง เพื่อที่จะได้ รับความรู้ มีความคิด และมีความสามารถยิ่งกว่าที่ได้รับจากการศึกษาในตำราหรือจากผู้สอนเพียง อย่างเดียว ส่งเสริมให้นิสิตเป็นผู้มีนิสัยและความสามารถในการค้นคว้า รู้จักคิดอย่างมีระบบ มีเหตุผล ตลอดจนส่งเสริมให้นิสิตมีความสามารถในการใช้ภาษา และความสามารถในการรวบรวม

เรียบเรียงความรู้ ความคิด ให้เป็นระเบียบ เพราะฉะนั้นปริญญานิพนธ์หรือวิทยานิพนธ์จึงเป็นงานค้นคว้าวิจัยที่มีความหมายแสดงความคิดริเริ่มเป็นเอกลักษณ์ของนิสิต ซึ่งต้องรับผิดชอบในการเลือกหัวข้อและกำหนดขอบข่ายของงานวิจัยเอง ฉะนั้นความสำเร็จของการศึกษานี้จึงขึ้นอยู่กับตัวผู้เรียนเป็นหลัก (ชูศักดิ์ เอกเพชร. 2535 : 27-30)

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นคณะที่มีการเปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษาทุกวิชาเอก รวมทั้งการเปิดภาคพิเศษ วิชาเอกที่มีการเปิดภาคพิเศษอย่างต่อเนื่องเป็นประจำ มีผู้เรียนเข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอ ได้แก่ วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ วิชาเอกการบริหารการศึกษา วิชาเอกเทคโนโลยีการศึกษา และสาขาวิชาการอุดมศึกษา เป็นต้น นิสิตภาคพิเศษเป็นผู้ที่มีงานทำแล้ว และมาเรียนต่อในภาควิชาเพื่อการปรับวุฒิทางการศึกษาและทุกคนต้องทำปริญญานิพนธ์

ในการศึกษาค้นคว้าทำรายงานและการทำวิจัยเบื้องต้นนั้น ห้องสมุดเป็นแหล่งที่สำคัญและจำเป็นที่สุดที่จะให้สารนิเทศต่าง ๆ แก่นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งห้องสมุดมหาวิทยาลัย เพราะห้องสมุดเป็นแหล่งรวบรวมวิทยาการต่าง ๆ ในรูปของสิ่งพิมพ์และโสตทัศนวัสดุ ซึ่งนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาจะต้องศึกษาค้นคว้าสารนิเทศจากทรัพยากรห้องสมุดก่อนที่จะทำการวิจัย การที่นิสิตจะได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่จากห้องสมุดนั้น จำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจในการใช้ทรัพยากรห้องสมุดอย่างดี จึงจะสามารถค้นคว้าหาความรู้หรือข้อสนเทศ (Information) มาใช้ประกอบการเรียน การเขียนรายงาน และการทำวิทยานิพนธ์ รวมทั้งเป็นการเพิ่มพูนความรู้ให้ทันสมัยและกว้างขวาง เพื่อช่วยเสริมสร้างสมรรถภาพในการศึกษาและการดำเนินชีวิตในอนาคตได้ (น้อย คันทอง. 2538 : 1-2)

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2545 : 1-3) ได้ก่อตั้งขึ้นมาพร้อมกับวิทยาลัยวิชาการศึกษา กล่าวคือ เมื่อโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง ถนนประสานมิตร ได้รับการสถาปนาขึ้นเป็นวิทยาลัยวิชาการศึกษา ในปี พ.ศ.2497 ในขณะนั้นสำนักหอสมุดกลาง มีฐานะเป็นเพียงแผนกหอสมุด ขึ้นกับสำนักงานอธิการบดีและดำเนินงานควบคู่กับวิทยาลัยวิชาการศึกษา มาโดยตลอด จนวิทยาลัยวิชาการศึกษาได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ หอสมุดจึงได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นสำนักหอสมุดกลางด้วย

เมื่อเริ่มแรก หอสมุดตั้งอยู่ที่ตึกคณะศึกษาศาสตร์ (ปัจจุบันคือ ตึก 3 ชั้น 3 ในปัจจุบัน) ขณะนั้นมีบุคลากรเพียง 2-3 คน ดำเนินงานในระยะ 7 ปีแรกระหว่าง พ.ศ. 2498 ถึง พ.ศ. 2505 กิจการหอสมุดได้ขยายและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเพราะได้รับความช่วยเหลือทางวิชาการและการเงินจาก A.I.D. และ USOM (ในขณะนั้น) โดยทำสัญญากับมหาวิทยาลัยอินเดียน่า เพื่อปรับปรุงหอสมุดของวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ปทุมวัน และบางแสน ตามโครงการความช่วยเหลือ ได้มีการส่งอาจารย์ที่ปฏิบัติงานในหอสมุดไปศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์สมัยใหม่

หลายท่าน เพื่อให้กลับมาพัฒนากิจการห้องสมุดให้ได้มาตรฐาน ส่วนรัฐบาลสหรัฐอเมริกา ได้ส่งผู้เชี่ยวชาญจากแผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยอินเดียนา มาช่วยในการจัดตั้งหอสมุด และให้ความช่วยเหลือในด้านการจัดหาตำราและสื่อโสตทัศนศึกษา จนทำให้สามารถกล่าวได้ว่า หอสมุดวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นหอสมุดแห่งแรกในประเทศไทยที่จัดให้บริการสื่อผสมอย่างแท้จริง

นอกจากห้องสมุดจะมีหน้าที่รวบรวม จัดหา และจัดเก็บสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนและการวิจัยแล้ว ยังต้องให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ใช้ห้องสมุดให้สามารถค้นหาสารนิเทศที่ต้องการจากห้องสมุดได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วย แต่สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน ปรากฏว่ามหาวิทยาลัยต่าง ๆ ไม่ได้กำหนดให้นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาเรียนวิชาการใช้ห้องสมุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาเคยเรียนวิชาการใช้ห้องสมุดมาแล้วในระดับปริญญาตรี และเคยมีประสบการณ์ในการใช้ห้องสมุดมาบ้างพอสมควร อย่างไรก็ตามยังมีห้องสมุดมหาวิทยาลัยหลายแห่งที่ตระหนักถึงความสำคัญของการสอนการใช้ห้องสมุดให้กับผู้ใช้ จึงได้จัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้นิสิตระดับบัณฑิตศึกษารู้จักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองอย่างถูกวิธี ดังที่ อมรรัตน์ ศรีสุรภานนท์ (2531 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องวิธีให้การศึกษากับผู้ใช้ห้องสมุดมหาวิทยาลัย พบว่าการสอนการใช้ห้องสมุดและการปฐมนิเทศการใช้ห้องสมุดให้กับนักศึกษาใหม่ เป็นกิจกรรมที่ห้องสมุดมหาวิทยาลัยจัดขึ้นเพื่อช่วยเหลือให้ผู้ใช้ห้องสมุดในระดับบัณฑิตศึกษามีความสามารถในการใช้ห้องสมุดอย่างถูกวิธีมากที่สุด นอกจากกิจกรรมดังกล่าวแล้วยังมีกิจกรรมอื่น ๆ อีกที่ห้องสมุดมหาวิทยาลัยได้จัดขึ้น เช่น การนำชมห้องสมุด การแจกคู่มือการใช้ห้องสมุด การจัดนิทรรศการแนะนำการใช้ห้องสมุด การจัดทำเอกสารประชาสัมพันธ์ห้องสมุด เป็นต้น

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงตระหนักถึงภาระหน้าที่ของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่เป็นหน่วยบริการทางวิชาการที่จะช่วยเสริมสร้างหลักสูตรการเรียนการสอนให้บรรลุถึงเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นบุคลากรของสำนักหอสมุดกลาง มีความสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และเป็นการส่งเสริมให้นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้มีความรู้ความเข้าใจในการใช้ห้องสมุดในด้านต่าง ๆ มากยิ่งขึ้นต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ใน 4 ด้าน คือ ด้านบริการสิ่งพิมพ์ ด้านการส่งเสริมการใช้บริการ ด้านบริการโสตทัศนศึกษา และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ วิชาเอก/สาขาวิชาที่ศึกษา และชั้นปีที่ศึกษา
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการให้บริการของสำนักหอสมุดกลางต่อไป

ความสำคัญของการวิจัย

การศึกษานี้ ทำให้ทราบถึงความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลางในด้านต่าง ๆ ทั้ง 4 ด้าน เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการให้บริการของสำนักหอสมุดกลางต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ได้เข้าเรียนตั้งแต่ปีการศึกษา 2544 จนถึงปีการศึกษา 2546 ใน 4 วิชาเอก/สาขาวิชา คือ วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ วิชาเอกการบริหารการศึกษา สาขาวิชาการอุดมศึกษา และวิชาเอกเทคโนโลยีการศึกษา รวมทั้งสิ้นจำนวน 590 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ได้เข้าเรียนตั้งแต่ปีการศึกษา 2544 จนถึงปีการศึกษา 2546 ใน 4 วิชาเอก/สาขาวิชา คือ วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ วิชาเอกการบริหารการศึกษา สาขาวิชาการอุดมศึกษา และวิชาเอกเทคโนโลยีการศึกษา กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ เกรจซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 608) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 234 คน ต่อจากนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) สุ่มกลุ่มตัวอย่างในแต่ละวิชาเอกตามสัดส่วนที่มีอยู่จนได้ครบจำนวนที่กำหนดไว้

3. ตัวแปรที่ศึกษา แบ่งออกเป็น

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็น

3.1.1 เพศ แบ่งเป็น

- 1) ชาย
- 2) หญิง

3.1.2 อายุ แบ่งเป็น

- 1) ต่ำกว่า 35 ปี
- 2) 35-45 ปี
- 3) 45 ปีขึ้นไป

3.1.3 วิชาเอก/สาขาวิชาที่ศึกษา แบ่งเป็น

- 1) การศึกษาผู้ใหญ่
- 2) การบริหารการศึกษา
- 3) การอุดมศึกษา
- 4) เทคโนโลยีการศึกษา

3.1.4 ชั้นปีที่ศึกษา แบ่งเป็น

- 1) ชั้นปีที่ 1
- 2) ชั้นปีที่ 2
- 3) ชั้นปีที่ 3

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ใน 4 ด้าน คือ ด้านบริการสิ่งพิมพ์ ด้านการส่งเสริมการใช้บริการ ด้านบริการโสตทัศนศึกษา และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ความคิดเห็น** หมายถึง ความรู้สึกและแนวคิดต่าง ๆ ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2. **นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา** หมายถึง นิสิตระดับปริญญาโท ภาควิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่กำลังศึกษาดังแต่ปีการศึกษา 2544 ถึงปัจจุบัน ใน 4 วิชาเอก/สาขาวิชา คือ วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ วิชาเอกการบริหารการศึกษา สาขาวิชาการอุดมศึกษา และวิชาเอกเทคโนโลยีการศึกษา

3. **สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ** หมายถึง หน่วยงานหนึ่งในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ให้บริการข้อมูลทางวิชาการเกี่ยวกับสารสนเทศในด้านต่าง ๆ ในงานวิจัยนี้ ไม่รวมห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และหอสมุดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องค์กรฯ

4. **การให้บริการ** หมายถึง การบริการ การอำนวยความสะดวก การช่วยเหลือ การให้คำปรึกษาค้นคว้า และการให้คำแนะนำแก่ผู้ใช้บริการในการใช้ห้องสมุดได้ด้วยตนเองอย่างถูกวิธี และมีประสิทธิภาพ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ

4.1 **ด้านบริการสิ่งพิมพ์** หมายถึง การให้บริการวารสาร บริการหนังสือทั่วไป บริการปริญญานิพนธ์/สารนิพนธ์ บริการหนังสือสำรอง (Reserved Book Services) การจองหนังสือทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ การให้บริการค้นคว้าบทความของบทความวารสารทางการศึกษาของต่างประเทศ การให้บริการหนังสือพิมพ์ การบริการระหว่างห้องสมุด การบริการหนังสืออ้างอิง การบริการจุลสาร การบริการกฤตภาค และการบริการบทความปริญญานิพนธ์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

4.2 **ด้านการส่งเสริมการใช้บริการ** หมายถึง การบริการยืม-คืนวารสาร การบริการยืม-คืนหนังสือทั่วไป การบริการยืม-คืนปริญญานิพนธ์ การบริการยืม-คืนหนังสือสำรอง (Reserved Book Services) การบริการยืม-คืนโสตทัศนูปกรณ์โสตทัศนวัสดุ การบริการยืม-คืนจุลสาร กฤตภาค การบริการยืม-คืนระหว่างห้องสมุด การให้คำปรึกษา การแนะนำวิธีการค้นคว้าและการใช้ห้องสมุด การนำชมห้องสมุด การฝึกอบรมนิสิตเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของห้องสมุด รวมทั้งเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการในด้านต่าง ๆ เป็นต้น

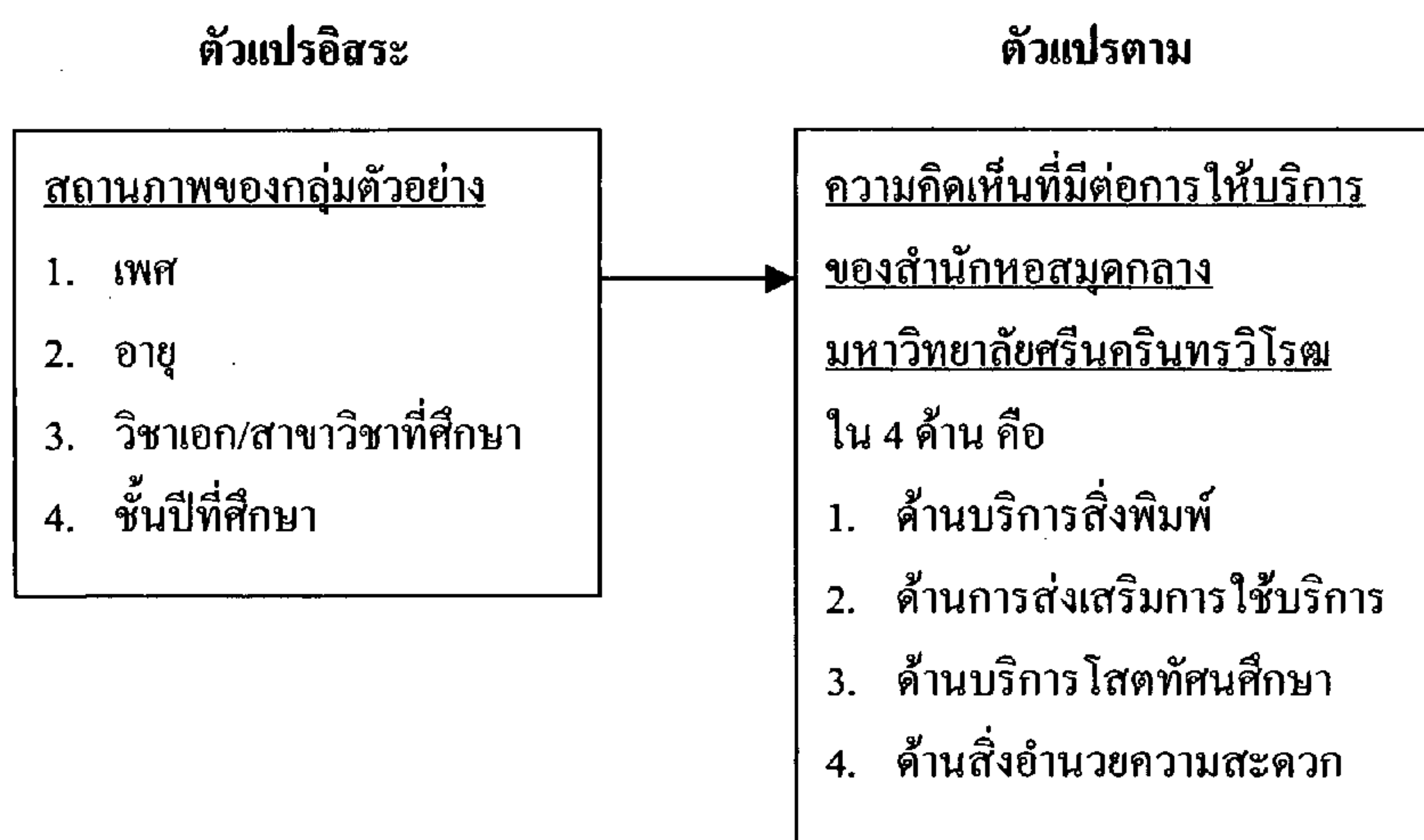
4.3 **ด้านบริการโสตทัศนศึกษา** หมายถึง การบริการโสตทัศนูปกรณ์ โสตทัศนวัสดุ เครื่องมือ และวัสดุอุปกรณ์ทุกชนิดที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน รวมถึงการอำนวยความสะดวกในการผลิตสื่อเพื่อการเรียนการสอน

4.4 **ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก** หมายถึง การอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ ของสำนักหอสมุดกลาง เช่น การใช้อาคารสถานที่ การประชาสัมพันธ์ การให้บริการถ่ายเอกสาร การให้บริการเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า การสืบค้นฐานข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศด้วยคอมพิวเตอร์ และบริการสืบค้นข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์จากฐานข้อมูลซีดี-รอม (CD-ROM)

สมมติฐานของการวิจัย

1. นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกัน
2. นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกัน
3. นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีวิชาเอก/สาขาวิชาที่ศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกัน
4. นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีชั้นปีที่ศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ประวัติสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ประวัติคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. แนวคิดการให้บริการในสถาบันอุดมศึกษา
4. ความหมายของงานบริการเพื่อนิสิตนักศึกษา
5. ความหมายของงานบริการห้องสมุด
6. งานบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
7. การให้การศึกษาแก่ผู้ใช้ห้องสมุด
8. การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
9. ห้องสมุดกับการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
10. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประวัติสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2545 : 1-3) ได้ก่อตั้งขึ้นมาพร้อมกับวิทยาลัยวิชาการศึกษา เมื่อโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง ถนนประสานมิตร ได้รับการสถาปนาขึ้นเป็นวิทยาลัยวิชาการศึกษาในปี พ.ศ. 2497 มีฐานะเป็นแผนกหอสมุดขึ้นกับสำนักงานอธิการบดี เมื่อเริ่มแรก หอสมุดมีที่ทำการ 1 ห้องอยู่ที่อาคาร 3 ชั้น 3

ในช่วงปี พ.ศ. 2498-2505 วิทยาลัยวิชาการศึกษาได้ขยายสาขาเพิ่มขึ้นในส่วนกลางที่ ปทุมวัน และส่วนภูมิภาคที่บางแสน ก็ได้ตั้งหอสมุดขึ้นด้วย ในช่วงนี้กิจกรรมหอสมุดพัฒนาอย่างรวดเร็วเนื่องจากได้รับความช่วยเหลือทางวิชาการและการเงินจาก USAID เพื่อปรับปรุงหอสมุดของวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ปทุมวัน และบางแสน ตามโครงการความช่วยเหลือได้มีการส่งอาจารย์หลายท่านที่ปฏิบัติงานในหอสมุดไปศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์สมัยใหม่ที่มหาวิทยาลัยอินเดียน่า เพื่อให้กลับมาพัฒนากิจการห้องสมุดและการเรียนการสอนทางบรรณารักษศาสตร์ให้ได้มาตรฐาน

ในปี พ.ศ. 2499 ได้มีการจัดสร้างอาคารหอสมุดวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร เนื้อที่ 912 ตารางเมตร สามารถเก็บหนังสือได้ประมาณ 100,000 เล่ม รัฐบาลสหรัฐอเมริกาได้ส่งผู้เชี่ยวชาญจากแผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยอินเดียนามาช่วยในการจัดตั้งหอสมุดและให้ความช่วยเหลือในด้านการจัดหาตำราและสื่อโสตทัศนศึกษา มีการติดตั้งระบบเครื่องปรับอากาศ หอสมุดทั้งหลัง และเปิดบริการเมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. 2500 นับได้ว่าเป็นหอสมุดที่ทันสมัยที่สุดในประเทศไทย และ เอเชียอาคเนย์ในขณะนั้น

ต่อมาเมื่อวิทยาลัยวิชาการศึกษา ได้ขยายสาขาเพิ่มขึ้น ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ก็ได้ตั้งหอสมุดขึ้นในสาขาเหล่านั้นด้วย ดังนี้

พิษณุโลก	ในปี พ.ศ. 2510
มหาสารคาม – สงขลา	ในปี พ.ศ. 2511
บางเขน	ในปี พ.ศ. 2512
พลศึกษา	ในปี พ.ศ. 2513

ในปี พ.ศ. 2513 อาคารเดิมที่ประมาณเนื้อที่ไว้สำหรับหนังสือ 100,000 เล่ม ไม่สามารถรองรับความต้องการได้อีกต่อไป เนื่องจากมีหนังสือและวัสดุต่าง ๆ เพิ่มขึ้นมาก ประกอบกับวิทยาลัยได้ขยายรับนิสิตเพิ่มขึ้นทุกปี จึงทำให้นเนื้อที่สำหรับบริการผู้ใช้ไม่เพียงพอ ทางวิทยาลัยจึงได้สร้างอาคารหอสมุดขึ้นอีก 1 หลัง ในปี พ.ศ. 2514 ขนาดเนื้อที่ 2,986 ตารางเมตร และเปิดให้ใช้เมื่อวันที่ 3 เมษายน 2515 ทำให้หอสมุดมีอาคาร 2 หลัง เชื่อมติดต่อกัน รวมเนื้อที่ใช้สอยทั้งสิ้น 3,898 ตารางเมตร

พ.ศ. 2517 เมื่อวิทยาลัยวิชาการศึกษา ได้รับการยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มี 8 วิทยาเขต หอสมุดได้รับการยกฐานะเป็นสำนักหอสมุดกลางเทียบเท่าคณะ มีผู้อำนวยการสำนักหอสมุดกลางเป็นผู้บังคับบัญชา และหอสมุดวิทยาเขต ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค มีรองผู้อำนวยการเป็นผู้บังคับบัญชา

เมื่อวิทยาเขตในส่วนภูมิภาคได้พัฒนาขึ้น ได้จัดตั้งเป็นมหาวิทยาลัย แยกออกจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยวิทยาเขตบางแสนเป็นมหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตพิษณุโลกเป็นมหาวิทยาลัยนเรศวร วิทยาเขตมหาสารคามเป็นมหาวิทยาลัยมหาสารคาม วิทยาเขตภาคใต้เป็นมหาวิทยาลัยทักษิณ ส่วนวิทยาเขตในส่วนกลางยุบรวมมาอยู่ที่ประสานมิตร โดยหอสมุดวิทยาเขตปทุมวัน ยุคดำเนินการในปี พ.ศ. 2541 และหอสมุดวิทยาเขตบางเขนและวิทยาเขตพลศึกษา ยุคดำเนินการในปี พ.ศ. 2544

ในส่วนของสำนักหอสมุดกลาง ในปี พ.ศ. 2528 มหาวิทยาลัยพิจารณาเห็นว่าอาคารหอสมุดมีสภาพแวดล้อมแออัดอันเนื่องมาจากนโยบายการขยายการศึกษาของมหาวิทยาลัยทำให้มีนิสิตเพิ่มมากขึ้นหอสมุดก็มีหนังสือ เอกสาร และวัสดุต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น มหาวิทยาลัยจึงได้วางโครงการจัดสร้างอาคารหอสมุดหลังใหม่ขึ้น และรัฐบาลก็ได้อนุมัติเงินจำนวน 60 ล้านบาท ให้เพื่อการนี้ในปี พ.ศ. 2529 ประกอบกับในปีนั้นสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ซึ่งทรงเข้าศึกษาในระดับดุริยางคศาสตร์ สาขาพัฒนศึกษาศาสตร์ ได้ทรงสำเร็จการศึกษา ฉะนั้นในวโรกาสอันเป็นมิ่งมหามงคลนี้ มหาวิทยาลัยจึงได้ขอพระราชทานพระนามาภิไธย “สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ” ัญญเชิญจารึกเป็นชื่ออาคารสำนักหอสมุดกลาง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ เสด็จพระราชดำเนินทรงวางศิลาฤกษ์อาคารหลังนี้ เมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2530 อีกด้วย

ทั้งนี้ อาคารสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ได้เริ่มก่อสร้าง เมื่อวันที่ 13 ตุลาคม พ.ศ. 2529 แล้วเสร็จเมื่อวันที่ 28 เมษายน พ.ศ. 2532 และเปิดให้บริการ เมื่อวันที่ 19 มิถุนายน พ.ศ. 2532 อาคารสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ เป็นอาคาร 7 ชั้น พื้นที่ประมาณ 10,200 ตารางเมตร สามารถเก็บหนังสือได้ประมาณ 300,000 เล่ม และจุที่นั่งอ่านได้ประมาณ 1,200 ที่นั่ง

พ.ศ. 2543-2544 ได้ต่อเติมอาคารชั้น 8 ได้พื้นที่เพิ่มอีกประมาณ 1,500 ตารางเมตร จัดทำเป็นห้องประชุมขนาด 160 ที่นั่ง 1 ห้อง ห้องประชุมกลุ่มย่อยและห้องบัณฑิตศึกษา

อาคารแต่ละชั้นมีลักษณะการใช้งานดังนี้

ชั้น 1 บริการโสตทัศนวัสดุ และศูนย์การเรียนรู้นานาชาติด้วยตนเอง (Self Access International Center – SALI Center)

ชั้น 2 บริการ ยืม-คืน บริการเอกสารอ้างอิง บริการให้คำปรึกษา และช่วยค้นคว้า บริการสืบค้นข้อมูลวิจัย และห้องประชุม

ชั้น 3 วารสาร และสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง

ชั้น 4 บริการปริณิญาบัตร หนังสือและเอกสาร หมวดเบ็ดเตล็ด ปรัชญา จิตวิทยาและศาสนา และห้องหนังสือสำหรับเด็ก

ชั้น 5 หนังสือและเอกสารหมวดสังคมศาสตร์ ภาษาศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และหนังสือแบบเรียน

ชั้น 6 หนังสือและเอกสารหมวดวิทยาศาสตร์ประยุกต์และเทคโนโลยี ศิลปะและการบันเทิง วรรณคดีและประวัติศาสตร์ นวนิยายและเรื่องสั้น ห้องเอกสาร มศว

ชั้น 7 ห้องสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สำนักงานผู้อำนวยการ และห้องปฏิบัติงานของบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ฝ่ายพัฒนทรัพยากรและวิเคราะห์สนเทศ

ชั้น 8 ห้องประชุมขนาด 160 ที่นั่ง 1 ห้อง ห้องประชุมกลุ่มย่อยและห้องบัณฑิตศึกษา ใช้เป็นห้องเรียน ห้องสวัสดิการสำนักหอสมุดกลางด้วย

ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้จัดตั้งคณะแพทยศาสตร์ขึ้นในปี พ.ศ. 2528 โดยให้นิสิตแพทย์ ชั้นปีที่ 1-3 เรียนวิชาพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์การแพทย์ (Preclinic) ที่คณะแพทยศาสตร์ ในประสานมิตร และเรียนทางด้านคลินิกที่วชิรพยาบาล ถนนสามเสน กรุงเทพฯ เพื่อให้ นิสิตแพทย์ ฝึกปฏิบัติงานและเรียนทางด้านคลินิก

โดยหลักการแล้วมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไม่มีนโยบายให้จัดตั้งห้องสมุดคณะ แต่เนื่องจากนิสิตแพทย์และคณาจารย์แพทยศาสตร์ที่วชิรพยาบาลมีความจำเป็นต้องใช้ตำราวิชาการ และวารสารเฉพาะทาง ประกอบกับการต้องใช้เวลาเดินทางไปใช้บริการที่สำนักหอสมุดกลางจึงได้เปิดบริการ ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่วชิรพยาบาล เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2530 เพื่อให้มีความคล่องตัวด้านการดำเนินงานจัดซื้อจัดหาข้อมูลสารนิเทศและการบริการแก่นิสิต อาจารย์ และบุคลากรของคณะแพทยศาสตร์

ต่อมาในเดือนมกราคม 2543 มหาวิทยาลัยได้เปิดโรงพยาบาลศูนย์การแพทย์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ณ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก เพื่อใช้เป็นฐานการเรียนการสอนและฝึกปฏิบัติงานของนิสิตแพทย์ จึงจัดให้มีห้องสมุดขึ้นเป็นหน่วยงานขึ้นกับห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ มศว (วชิรพยาบาล) มีบรรณารักษ์ซึ่งเป็นพนักงานศูนย์การแพทย์ฯ ดำเนินงานให้บริการเอกสารและเทคโนโลยีสารนิเทศ มีการนำเอาเอกสารสารนิเทศที่เกี่ยวข้องและจำเป็นส่วนหนึ่งจากห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ (วชิรพยาบาล) เพื่อให้บริการแก่นิสิตแพทย์และบุคลากรของคณะแพทย-ศาสตร์ที่เรียน ณ มศว องครักษ์ เป็นการเริ่มการเคลื่อนย้ายห้องสมุดเมื่อนิสิตแพทย์ที่เรียน ณ วิทยาลัยแพทยศาสตร์ กรุงเทพมหานคร และวชิรพยาบาล จบการศึกษาในปีการศึกษา 2547 ต่อไป

หอสมุด มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์

ตั้งแต่การสถาปนาเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อปี พ.ศ. 2517 มหาวิทยาลัยได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีการจัดตั้งคณะใหม่ทางด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ และเทคโนโลยี เพิ่มขึ้นอีกหลายคณะ เช่น คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะสหเวชศาสตร์ มีการเพิ่มการผลิตบัณฑิตในสาขาวิชาที่ขาดแคลน ในการนี้มหาวิทยาลัยได้ทำการก่อสร้างในที่ดินที่ได้รับบริจาคจากบริษัทสิริชะกระบือจำกัด จำนวน 900 ไร่เศษ ที่ถนนรังสิต-นครนายก คลอง 16 อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก เพื่อขยายการผลิตบัณฑิตทางด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ดังกล่าว

ในส่วนของหอสมุด มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ ได้เปิดดำเนินการให้แก่ นิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ ตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2539 โดยใช้พื้นที่ส่วนหนึ่งของชั้น 4 คณะ วิศวกรรมศาสตร์ เป็นสถานที่ทำการชั่วคราว ต่อมาเมื่ออาคารหอสมุดสร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงได้ย้ายไปที่อาคารใหม่ ในเดือนมกราคม 2541

ปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ และนโยบายของห้องสมุด

ปรัชญา : แหล่งบูรณาการความรู้และสารสนเทศ ให้บริการเพื่อการศึกษา ค้นคว้า วิจัย และการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ปณิธาน : สำนักหอสมุดกลางมุ่งมั่นให้บริการความรู้และสารสนเทศที่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ และมุ่งมั่นให้ผู้ใช้เข้าถึงสารสนเทศในลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเอง ตลอดจนพัฒนาให้เป็นแหล่งสารสนเทศที่ได้มาตรฐานและทันสมัย

วิสัยทัศน์ : สำนักหอสมุดกลางพัฒนาการบริการสารสนเทศด้วยเทคโนโลยีทันสมัย มีคุณภาพ และได้มาตรฐาน

พันธกิจ : สำนักหอสมุดกลางสนับสนุนการเรียนการสอนและการวิจัยในมหาวิทยาลัย โดยการจัดเตรียมสารสนเทศในรูปแบบต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ และส่งเสริมให้มีการศึกษาค้นคว้าและเรียนรู้ด้วยตนเอง

วัตถุประสงค์ของสำนักหอสมุดกลาง

1. พัฒนาทรัพยากรสารสนเทศให้ครบถ้วนเพียงพอ และสอดคล้องกับหลักสูตรของมหาวิทยาลัย
2. พัฒนาการบริการของสำนักหอสมุดกลางให้มีประสิทธิภาพ มีความทันสมัย รวดเร็ว และสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้
3. พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศให้สมบูรณ์ ทันสมัย สามารถเชื่อมโยงเครือข่ายได้ทั้งในและต่างประเทศ
4. พัฒนาสำนักหอสมุดกลางให้เป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง
5. พัฒนาคณาจารย์ให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีจิตสำนึกในการให้บริการ

นโยบายของสำนักหอสมุดกลาง

1. พัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งที่เป็นเลิศในการให้บริการสารสนเทศ
2. เสริมสร้างบรรยากาศทางกายภาพของห้องสมุดที่ส่งเสริมการเรียนการสอนและการเรียนรู้ด้วยตนเอง

3. พัฒนาคุณภาพของบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ และมีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน

4. พัฒนาห้องสมุดในสังกัดให้เติบโตเต็มรูปแบบตามมาตรฐานห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

บุคลากรของสำนักหอสมุดกลาง

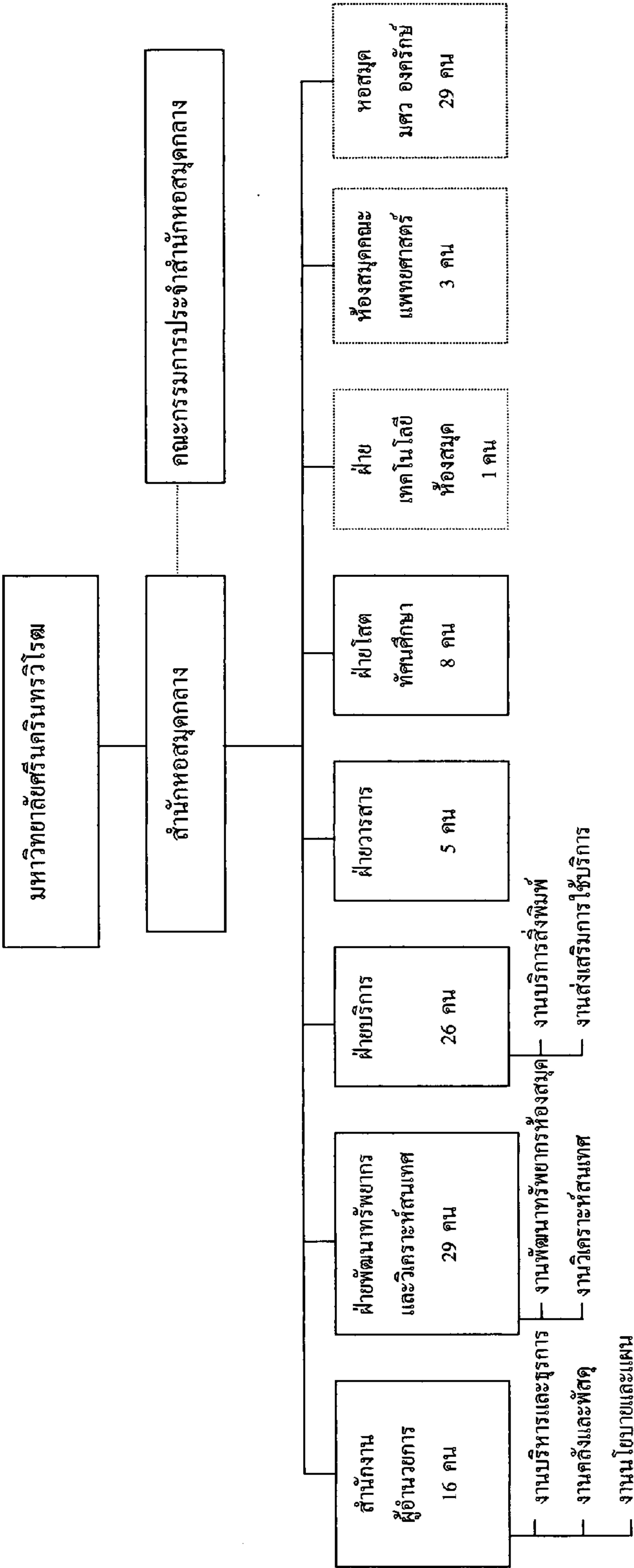
บุคลากรของสำนักหอสมุดกลาง มีบุคลากรทั้งสิ้น 115 คน จำแนกได้ดังนี้

ข้าราชการ	จำนวน	49	คน
พนักงานมหาวิทยาลัย	จำนวน	9	คน
ลูกจ้างประจำ	จำนวน	11	คน
ลูกจ้างชั่วคราว	จำนวน	46	คน
รวม	จำนวน	115	คน

การแบ่งส่วนราชการ

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นหน่วยงานส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการของมหาวิทยาลัย มีการจัดแบ่งส่วนราชการออกเป็น 6 ฝ่าย ได้แก่ สำนักงานผู้อำนวยการ ฝ่ายพัฒนาทรัพยากรและวิเคราะห์สนเทศ ฝ่ายบริการ ฝ่ายวารสาร ฝ่ายเทคโนโลยีห้องสมุด และฝ่ายโสตทัศนศึกษา ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ และหอสมุดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์

ผู้อำนวยการสำนักหอสมุดกลาง ทำหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงต่อการบริหารงานและการดำเนินงานของสำนักหอสมุดกลาง โดยมีคณะกรรมการประจำสำนักหอสมุดกลาง เป็นที่ปรึกษาดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 แผนภูมิการแบ่งส่วนราชการของสำนักหอสมุดกลาง

สำนักหอสมุดกลาง แบ่งส่วนราชการออกเป็น 6 ส่วน ดังนี้

1. สำนักงานผู้อำนวยการ แบ่งงานออกเป็น งานบริหารและธุรการ งานคลังและพัสดุ งานนโยบายและแผน

2. ฝ่ายพัฒนาทรัพยากรและวิเคราะห์สนเทศ แบ่งออกเป็น 2 งาน คือ

2.1 งานพัฒนาทรัพยากรห้องสมุด ประสานงานกับคณาจารย์และดำเนินการคัดเลือก จัดซื้อ จัดหา สิ่งพิมพ์และสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง (วารสารและหนังสือพิมพ์) ลงทะเบียนสิ่งพิมพ์ เข้าเล่ม/ซ่อมเอกสารและสิ่งพิมพ์

2.2 งานวิเคราะห์สนเทศ ดำเนินการวิเคราะห์ จัดหมวดหมู่และจัดทำฐานข้อมูล สิ่งพิมพ์ เตรียมสิ่งพิมพ์สำหรับการยืม จัดแสดงและจัดทำรายชื่อนี้หนังสือใหม่

3. ฝ่ายบริการ แบ่งเป็น 2 งาน คือ

3.1 งานบริการสิ่งพิมพ์ ให้บริการยืม - คืนหนังสือทั่วไป วิทยานิพนธ์ สิ่งพิมพ์ รัฐบาล หนังสือสำรอง (Reserved Books) จัดหนังสือเข้าชั้น รับจองหนังสือ ทวงหนังสือเกินกำหนด ทำบัตรสมาชิกห้องสมุด รับแจ้งหนังสือ/บัตรสมาชิกห้องสมุดหาย ออกใบรับรองไม่มีวัสดุค้างส่ง ให้แก่นิสิตที่ขอสำเร็จการศึกษา รับฝากของ ตรวจทางเข้า - ออก

3.2 งานส่งเสริมการใช้บริการ ให้คำปรึกษา/แนะนำวิธีการค้นคว้า และการใช้ห้องสมุด นำชมห้องสมุด บริการยืม-คืนระหว่างห้องสมุด บริการหนังสืออ้างอิง จุลสารและกฤตภาค บริการสืบค้นข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์จากฐานข้อมูล CD-ROM และบริการสืบค้นข้อมูลออนไลน์ (ThaiLIS Search) จำนวน 9 ฐาน คือ

3.2.1 DAO ฐานข้อมูลงานวิจัยทุกสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยต่างประเทศ ตั้งแต่ปี 1988-1999

3.2.2 ERIC ฐานข้อมูลสาขาการศึกษาและสังคมศาสตร์ ตั้งแต่ปี 1982-ปัจจุบัน

3.2.3 PSYCINFO ฐานข้อมูลบทความทางจิตวิทยาตั้งแต่ปี 1974-2001

3.2.4 POPLINE ฐานข้อมูลด้านประชากร การวางแผนครอบครัว สุขภาพ ตั้งแต่ปี 1991-2000 และฐานข้อมูลที่สร้างขึ้นเอง ซึ่งเป็นบทความย่อวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท/เอก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

3.2.5 ABI/Inform ฐานข้อมูลสาขาบริหารธุรกิจ

3.2.6 MEDLINE ฐานข้อมูลสาขาการแพทย์

3.2.7 H.W. Wilson ฐานข้อมูลสาขาการศึกษา ครอบคลุมวารสารมากกว่า

478 รายชื่อ

3.2.8 COM ฐานข้อมูลสาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ (Assoc. for Computing Machinery)

3.2.9 MIT CogNot ฐานข้อมูลสาขา Cognitive and Brain Sciences

4. ฝ่ายวารสาร จัดบริการวารสารและหนังสือพิมพ์แก่ผู้ใช้บริการ โดยจัดวารสารและหนังสือพิมพ์ ฉบับปัจจุบัน ให้บริการในระบบชั้นเปิด ส่วนวารสารและหนังสือพิมพ์ฉบับล่วงเวลาเป็นการให้บริการในระบบชั้นปิด นอกจากนี้ยังบริการบรรณานุกรมวารสารภาษาไทย สำหรับการสืบค้นหาบทความที่ต้องการและบริการหน้าสำเนาสารบัญวารสารต่างประเทศ ที่ให้บริการภายในห้องสมุด และจัดส่งไปตามภาควิชาต่าง ๆ อีกด้วย

5. ฝ่ายโสตทัศนศึกษา ดำเนินการคัดเลือก จัดซื้อ จัดหาและบริการสื่อการเรียนการสอน เช่น ภาพยนตร์ สไลด์ เทปวีดิทัศน์ เลเซอร์ดิสก์ แผ่นเสียง คอมแพ็คดิสก์ เทปเสียง ไมโครฟิล์ม แผ่นที่ ภาพนิ่ง บริการห้องโสตทัศนศึกษา สำหรับอาจารย์ที่ใช้โสตทัศนูปกรณ์และโสตทัศนวัสดุ ในการสอน บริการห้องสัมมนา ห้องประชุมพร้อมโสตทัศนูปกรณ์ ให้คำปรึกษา/แนะนำการใช้โสตทัศนวัสดุและโสตทัศนูปกรณ์ บริการทำสำเนาโสตทัศนวัสดุเพื่อการศึกษา

6. ฝ่ายเทคโนโลยีห้องสมุด ดำเนินการจัดซื้อจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์ วางระบบห้องสมุดอัตโนมัติ ซ่อมบำรุงเครื่องคอมพิวเตอร์ ดูแลระบบเครือข่ายของสำนักหอสมุดกลางให้ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ ติดต่อประสานงานกับบริษัทในกรณีที่ระบบห้องสมุดอัตโนมัติขัดข้อง

7. ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ วชิรพยาบาล เปิดดำเนินการเมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2530 ที่วชิรพยาบาล ถนนสามเสน กรุงเทพฯ

8. หอสมุด มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ ตั้งอยู่ที่คลอง 16 อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก

ทรัพยากร

จำนวนทรัพยากรสำนักหอสมุดกลาง ซึ่งรวมของหอสมุดกลาง ประสานมิตร ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ และหอสมุด มศว องครักษ์ ที่ได้ใช้งบประมาณจัดซื้อ มีดังนี้

หนังสือ	ภาษาไทย	222,850	เล่ม
	ภาษาอังกฤษ	119,544	เล่ม
	รวม	342,394	เล่ม
วารสาร	ภาษาไทย	1,831	รายการ
	ภาษาอังกฤษ	1,366	รายการ
	รวม	3,197	รายการ

ปริญญานิพนธ์	41,051	เล่ม
หนังสือพิมพ์ ภาษาไทย	17	ชื่อ
ภาษาอังกฤษ	2	ชื่อ
สื่อโสตทัศนวัสดุ		
แผ่นวีดิทัศน์ VCD	538	แผ่น
เทปวีดิทัศน์ VC	3,978	แผ่น
แผ่นบันทึกเสียง CD	995	แผ่น
แผ่นดิจिटัล DVD	15	แผ่น
แผ่นเลเซอร์ดิสก์ VD	349	แผ่น
แผ่นมัลติมีเดีย CDM	431	แผ่น
แผ่นซีดีไอ CDI	10	แผ่น
เทปคาสเซต CT	5,063	แผ่น
ฟิล์มสตริป FS	1,146	แผ่น
สไลด์	1,050	แผ่น
ฐานข้อมูล	5	ชื่อ

(DAO, ERIC, PSYCLIT, POPLINE, และฐานข้อมูลปริญญานิพนธ์)

ประวัติศาสตร์ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2545 : 11-12) ถือกำเนิดจาก วิทยาลัยวิชาการศึกษา มีประวัติความเป็นมายาวนานกว่า 50 ปี โดยเริ่มต้นจากโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ ตั้งขึ้น ณ ถนนประสานมิตร (ซอยสุขุมวิท 23 ปัจจุบัน) เมื่อวันที่ 28 เมษายน 2492 มี หลวงสวัสดิการศาสตรพุทธิ (สวัสดิ์ สุมิตร) เป็นอาจารย์ใหญ่ โดยเปิดรับนักเรียนที่จบ ม.6 เข้าศึกษาตามหลักสูตร 3 ปี เมื่อสำเร็จแล้วได้รับวุฒิ ป.ป. (ประกาศนียบัตรครูประถม) และหากเรียนต่ออีก 2 ปี เมื่อสำเร็จแล้วจะได้วุฒิ ป.ม. (ประกาศนียบัตรครูมัธยม) ซึ่งเป็นวุฒิสูงสุดสำหรับการประกอบวิชาชีพครูในขณะนั้น จึงทำให้ผู้รักการศึกษาต้องการความก้าวหน้าในชีวิตต้อง ขวนขวายไปเรียนวิชาอื่นเพื่อให้ได้รับปริญญาบัตร

ศาสตราจารย์ ดร. สาโรช บัวศรี ได้เสนอให้กระทรวงศึกษาธิการ ก่อตั้งวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้น เพื่อให้เปิดสอนถึงระดับปริญญา โรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง จึงได้รับการสถาปนาเป็น วิทยาลัยวิชาการศึกษา เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2496 และได้ตราพระราชบัญญัติวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 16 กันยายน 2497 โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.สาโรช

บัวศรี เป็นอธิการวิทยาลัยเป็นคนแรก อันเป็นจุดก่อกำเนิดคณะวิชาการศึกษา ซึ่งต่อมา คือ คณะศึกษาศาสตร์

วิทยาลัยวิชาการศึกษา ได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนนิสิตที่จะไปเป็นครู อาจารย์ ข้าราชการ และบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนให้บริการจัดการฝึกอบรมวิทยาการการเรียน การสอนสาขาต่าง ๆ ซึ่งผู้สำเร็จการศึกษาในขณะนั้น ปัจจุบันได้กลายมาเป็นผู้บริหาร นักวิชาการ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของประเทศเป็นจำนวนมาก ความเจริญก้าวหน้าของ วิทยาลัยวิชาศึกษามีมาโดยมิได้หยุดยั้ง สมดังปรัชญาที่ ศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี ได้ตั้ง ไว้ว่า การศึกษา คือ ความเจริญงอกงาม ซึ่งตรงกับพุทธภาษิตว่า สิกขา วิรุฬหิ สมปตฺตา และตรงกับ ภาษาอังกฤษว่า Education is Growth จนในที่สุด เมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2517 ก็ได้รับการสถาปนา เป็นมหาวิทยาลัย โดยได้รับพระมหากรุณาธิคุณพระราชทานนามว่า มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ใช้ตัวอักษรย่อ มศว โดย ศาสตราจารย์ ดร.สุคนธ์ เหล่าสุนทร อธิการบดีวิทยาลัยวิชาการศึกษา คนสุดท้าย ได้รับพระมหากรุณาธิคุณ โปรดเกล้าฯ ให้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีคนแรก เช่นเดียวกัน คณะศึกษาศาสตร์ก็ถือเป็นคณะแรกของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ปวงศิษย์แห่งวิทยาลัย วิชาการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องต่างภูมิใจและตระหนักในใจว่า วิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นต้นกำเนิด ของคณะศึกษาศาสตร์และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งถือเป็นสถาบันอุดมศึกษาแห่งแรก ที่ยกระดับการศึกษาของครจนถึงระดับปริญญาเอกจนถึงปัจจุบันนี้

การจัดการเรียนการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ดำเนินการจัดการศึกษาตามหลักสูตรต่าง ๆ ดังนี้ (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2545 : 23-24)

1. การศึกษาพื้นฐานระดับปฐมวัย ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา
2. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู
3. หลักสูตรระดับปริญญาตรี 13 หลักสูตร
4. หลักสูตรระดับปริญญาโท 14 หลักสูตร
5. หลักสูตรระดับปริญญาเอก 8 หลักสูตร

นอกจากนี้คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้เปิดโปรแกรมปริญญาโท
ภาคพิเศษ ในสาขาวิชาเอก ดังนี้

1. การศึกษาพิเศษ
2. การศึกษาผู้ใหญ่
3. จิตวิทยาการศึกษา
4. จิตวิทยาการแนะแนว

5. การบริหารการศึกษา
6. การวัดผลการศึกษา
7. การวัดผลและการวิจัยทางการศึกษา
8. เทคโนโลยีการศึกษา
9. การศึกษาปฐมวัย
10. การประถมศึกษา
11. การมัธยมศึกษา (การสอนคณิตศาสตร์)
12. การมัธยมศึกษา (การสอนสังคมศาสตร์)
13. การอุดมศึกษา
14. อุตสาหกรรมศึกษา

แนวคิดการให้บริการในสถาบันอุดมศึกษา

การศึกษาระดับอุดมศึกษา เป็นการศึกษที่จัดหลังระดับมัธยมศึกษา ผู้ที่เข้าศึกษาในระดับนี้ส่วนมากมักจะมีอายุอยู่ในระยะคาบเกี่ยวกับวัยรุ่นและวัยผู้ใหญ่ตอนต้น (ณัฐพร ถาโอค. 2538 : 3) เป็นการศึกษาในระดับสูงที่มุ่งพัฒนาคนเข้าสู่วิชาชีพต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศ สถาบันการศึกษาที่ทำหน้าที่ในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษามีหลายหน่วยงานและองค์กร มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาซึ่งถือว่าเป็นสถาบันการศึกษาชั้นสูง ให้การศึกษาระดับอนุปริญาถึงปริญาเอก การศึกษาระดับสูงกว่าปริญาตรี เรียกว่า บัณฑิต มหาวิทยาลัยได้รับการยกย่องว่าเป็นชุมปัญหาแห่งปัญญา เป็นแหล่งผลิตผู้มีการศึกษาระดับสูง เป็นกำลังสมองของประเทศ (รัตนา ศิริพานิช. 2531 : 1) ในขณะเดียวกันนอกจากมหาวิทยาลัยได้ทำหน้าที่ให้ความรู้แก่นิสิตแล้ว มหาวิทยาลัยยังต้องรับผิดชอบการดำเนินงานจัดการบริการต่าง ๆ เพื่อนิสิตโดยตรง ซึ่งมีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดบริการ ทั้งนี้เพราะมหาวิทยาลัยได้ตระหนักเป็นอย่างยิ่งว่าบริการต่าง ๆ เป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการส่งเสริมสนับสนุนการเรียนการสอนและพัฒนาการของนิสิตนักศึกษาไปจนถึงจิตสุดของแต่ละคน (เบญจวรรณ ศรีสุธรรม. 2542 : 23)

ความหมายของงานบริการเพื่อนิสิตนักศึกษา

วิลเลียมสัน (Williamson. 1961 : 3) ได้ให้ความหมายไว้ว่า งานบริการเพื่อนิสิตนักศึกษา หมายถึง โปรแกรมการดำเนินงานสำหรับนิสิตนักศึกษาและแนวคิดเกี่ยวกับนิสิตนักศึกษาในโปรแกรมการดำเนินงานและเน้นถึงการบริการโดยทั่วไป ในทุกมหาวิทยาลัยในการช่วยนิสิตนักศึกษาแก้ไขปัญหาเรื่องการเป็นคนที่มีเหตุผล พัฒนาการทางด้านทักษะ การร่วมมือกับหมู่คณะ

สามารถเรียนและอ่านได้อย่างรวดเร็ว ส่วนทางด้านแนวความคิดเกี่ยวกับการเป็นนิสิตนักศึกษา ได้แก่ พัฒนาการในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านร่างกาย ศิลธรรม การเป็นปัญญาชน และด้านสังคม และปัจจุบันทบวงมหาวิทยาลัยได้ให้ความสำคัญของการพัฒนาความเป็นคน จึงกำหนดให้นิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีทุกหลักสูตรจะต้องเรียนวิชาการศึกษาทั่วไปที่เป็นเนื้อหาความรู้ รวมทั้งกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถาบันอุดมศึกษาจัดขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนได้มีทักษะแนวคิดและบุคลิกที่กว้างขวาง ไม่คิดแคบเฉพาะในสาขาวิชาชีพของตน มีความรับผิดชอบสร้างเสริมคุณธรรมในด้านต่าง ๆ เพื่อเสริมให้เป็นคนสมบูรณ์ขึ้น

1. ปรัชญาและแนวคิดเกี่ยวกับการบริการเพื่อนิสิตนักศึกษา

บรูเนอร์ (Bruner. 1971 : 18-21) ได้กล่าวว่า การปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาไม่เป็นการเพียงพอ และการปรับปรุงสถาบันการศึกษาก็ยังไม่เป็นการเพียงพอ สิ่งสำคัญคือ การสร้างความสามารถด้านหนึ่งของคนเกี่ยวกับวัฒนธรรม สังคม เทคโนโลยี และไม่เพียงแต่ให้ความรู้เท่านั้น แต่จะต้องทำให้เขารู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคม และมีความเป็นเจ้าของสิ่งนั้นด้วย

2. วัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายของการจัดบริการเพื่อนิสิตนักศึกษา

การจัดบริการเพื่อนิสิตนักศึกษา มีวัตถุประสงค์พอสรุปได้ดังนี้

- 2.1 เพื่อช่วยจัดบรรยากาศที่พักอาศัยและมหาวิทยาลัยโดยรอบด้าน เพื่อดึงดูดให้เกิดสัมฤทธิ์ผลทางวิชาการ ในขณะที่ได้จัดแรงกระตุ้นทางสติปัญญาให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้
- 2.2 เพื่อจัดบริการต่าง ๆ อันจะช่วยให้นิสิตนักศึกษาแต่ละคนพัฒนาตนเองและเสริมสร้างให้นิสิตนักศึกษาเข้าใจจุดประสงค์ของตนเองในการเข้ามาศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาได้ดียิ่งขึ้น
- 2.3 จัดให้นักศึกษาได้มีโอกาสฝึกฝนประชาธิปไตย รู้จักสิทธิและหน้าที่ความรับผิดชอบและเรียนรู้การทำงานร่วมกับคนอื่น ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ
- 2.4 พยายามจัดบริการช่วยเหลือให้นิสิตนักศึกษาที่มีคุณค่าควรช่วยเหลือให้จบการศึกษา
- 2.5 เปิดโอกาสให้นิสิตนักศึกษาและอาจารย์มีโอกาสติดต่อใกล้ชิดคนนอกห้องเรียน เพื่อให้การศึกษาเกี่ยวกับชีวิตจริงและปัญหาชีวิตบ้าง
- 2.6 เพื่อช่วยให้นักศึกษาแต่ละคนพัฒนาความรับผิดชอบและวินัยของแต่ละคน
- 2.7 เพื่อช่วยสร้างบรรยากาศของการบำรุงขวัญอย่างสูง
- 2.8 ประชาสัมพันธ์ให้บัณฑิต อาจารย์ ศิษย์เก่า และประชาชนได้ทราบความมุ่งหมายของมหาวิทยาลัย

สรุปได้ว่า การบริการเพื่อบริการนักศึกษาเป็นการจัดบริการเพื่อช่วยพัฒนาให้นักศึกษาเป็นผู้มีความรู้ทั้งทางด้านวิชาการ ด้านสังคม ด้านคุณธรรมและจริยธรรม สามารถปรับตัวและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

ความหมายของงานบริการห้องสมุด

“บริการ” ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 (2538 : 463) หมายถึง การปฏิบัติรับใช้ การให้ความสะดวกต่าง ๆ เช่น ให้บริการ หรือใช้บริการ สำหรับงานบริการห้องสมุดนั้น มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ดังต่อไปนี้

✓ สุทธิลักษณ์ อัมพันวงศ์ (2521 : 56) ให้ความหมายว่า บริการห้องสมุด คือ งานห้องสมุดที่จะอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการ เริ่มจากการสร้างบรรยากาศเชิญชวนให้ผู้คนสนใจเข้าใช้ห้องสมุด จัดสถานที่ให้สวยงาม มีระเบียบ จัดชั้นหนังสือเป็นระเบียบ หนังสือไม่ฉีกขาด และมีการจัดบริการต่าง ๆ อาทิ งานบริการจ่าย-รับ บริการหนังสือจอง บริการตอบคำถามช่วยค้นคว้า บริการแนะนำการอ่าน บริการปฐมนิเทศการใช้ห้องสมุด บริการจัดทำคู่มือการใช้ห้องสมุด

ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์ (2522 : 160) กล่าวว่า บริการห้องสมุด คือ การให้บุคคลได้ใช้หนังสือและวัสดุต่าง ๆ ที่ห้องสมุดจัดหามาเพื่อประโยชน์แก่การศึกษาค้นคว้าและบันเทิงใจ

ธาดาศักดิ์ วชิรปริชาพงษ์ (2525 : 111) อธิบายว่า บริการห้องสมุด หมายถึง การจัดบริการและหาวิธีต่าง ๆ ที่จะอำนวยความสะดวกและชักจูงให้บุคคลมาใช้บริการเพื่อศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ความเพลิดเพลินจากหนังสือและโสตทัศนวัสดุทุกประเภทที่มีอยู่ในห้องสมุด

จารุวรรณ สินธุโสภณ (2527 : 279) ให้ความหมายและขอบเขตของงานบริการในห้องที่ถือว่า เป็นเขตปฏิบัติการห้องสมุดได้เข้าถึงข้อมูล ได้ใช้ทรัพยากรของห้องสมุด ได้รับการชักนำหรือช่วยเหลือ โดยมีทรัพยากรห้องสมุดเป็นสื่อและไม่มีข้อจำกัดว่าทรัพยากรนั้นจะอยู่ที่ใดหรือไม่มีข้อจำกัดว่าบุคคลที่ต้องการเข้าถึงข้อมูลหรือทรัพยากรต่าง ๆ นั้น จะมาที่ห้องสมุดเองหรือไม่จัดได้ว่าเป็นการให้บริการของห้องสมุด

✓ เฉลิมศักดิ์ ชูปวา (2534 : 7-11) กล่าวว่า ห้องสมุดมหาวิทยาลัยได้จัดบริการต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ใช้บริการเข้าถึงทรัพยากรห้องสมุดให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ห้องสมุดแต่ละแห่งจะจัดบริการประเภทใดบ้างมาน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับนโยบาย วัตถุประสงค์ และลักษณะการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยนั้น โดยทั่วไปบริการที่ห้องสมุดมหาวิทยาลัยควรจัด ได้แก่

บริการจ่าย-รับหรือบริการให้ยืม (Circulation Services) หมายถึง การให้ใช้ให้ยืมหนังสือและวัสดุห้องสมุดบางประเภทที่ห้องสมุดกำหนดไว้ให้ยืมได้ บริการนี้เป็นบริการพื้นฐานที่ห้องสมุดทุกแห่งจะต้องจัดบริการไว้เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ห้องสมุดที่ต้องการนำ

หนังสือไปใช้นอกห้องสมุดตามเวลาที่กำหนดให้ยืม โดยห้องสมุดจะกำหนดระเบียบการยืม-ส่ง และทำหลักฐานการยืมไว้

บริการหนังสือสำรอง (Reserved Book Services) ห้องสมุดบางแห่ง เรียกว่า หนังสือสงวน หรือบริการหนังสือยืมพิเศษชั่วคราว โดยให้ยืมในระยะเวลาอันสั้น หรือจะให้ยืมอ่านเฉพาะภายในห้องสมุด ทั้งนี้เพื่อให้บัณฑิตหรือนักศึกษาได้มีโอกาสได้อ่านโดยทั่วถึงกัน

บริการอ้างอิงและสารสนเทศ (Reference and Information Services) เป็นบริการที่ช่วยเหลือให้คำตอบในเรื่องทั่วไปและช่วยในการค้นคว้าเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม รวมทั้งมีระบบการจัดเก็บ และรวบรวมข่าวสารความรู้ต่าง ๆ ตลอดจนจัดทำคู่มือที่ให้ความสะดวกเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้ห้องสมุด

บริการสอนการใช้ห้องสมุด (Library Instruction Services) มุ่งให้ผู้ใช้บริการสามารถใช้ห้องสมุดได้อย่างมีประสิทธิภาพ รู้จักใช้ห้องสมุดได้อย่างกว้างขวาง ใช้ทรัพยากรห้องสมุดได้อย่างถูกต้องเต็มที่และคุ้มค่า สามารถค้นหาข้อมูลที่ต้องการได้ด้วยตนเอง เช่น ทำเอกสารประชาสัมพันธ์งานห้องสมุด จัดทำคู่มือแนะนำห้องสมุด จัดนิทรรศการ จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

บริการด้านบรรณานุกรม (Bibliographical Services) ได้แก่ การรวบรวมรายชื่อหนังสือ วัสดุการอ่าน เช่น การทำบรรณานุกรมเฉพาะวิชาที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัย เพื่อให้ผู้ใช้สามารถค้นหาสิ่งพิมพ์ในสาขาวิชาที่ต้องการได้อย่างรวดเร็ว บริการช่วยหารายละเอียดบรรณานุกรมในกรณีที่ผู้ใช้ต้องการทราบแต่ไม่สามารถค้นหาเองได้ เป็นงานของห้องสมุดอย่างหนึ่งที่จัดบริการสนองตอบความต้องการของผู้ใช้บริการ

บริการจัดทำสาระสังเขป (Abstracting Services) คือ การย่อเรื่องของหนังสือ สิ่งพิมพ์ หรือวัสดุสารนิเทศอื่น ๆ พร้อมทั้งให้รายละเอียดทางบรรณานุกรม

บริการจัดทำดัชนี (Indexing Services) การจัดทำดัชนีเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ห้องสมุดให้ค้นหาบทความหรือเรื่องที่ตนต้องการได้อย่างรวดเร็ว เช่น ดัชนีหนังสือ ดัชนีวารสาร ดัชนีหนังสือพิมพ์

บริการแปล (Translation Services) ห้องสมุดจำเป็นจะต้องจัดบริการแปลไว้ บริการนี้จะมีเฉพาะบางห้องสมุดเท่านั้น

บริการแนะแนวการอ่าน (Reader Advisory Services) เป็นบริการที่สำคัญยิ่งในการที่ห้องสมุดจะจัดขึ้น เพื่อส่งเสริมการอ่านและพัฒนานิสัยรักการอ่าน ทั้งยังเป็นการชักจูงให้บัณฑิตนักศึกษาเข้าห้องสมุด และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ การแนะแนวการอ่านนี้อาจจะกระทำแก่ผู้ใช้เป็นรายบุคคล หรือเป็นกลุ่ม โดยหอสมุดจะต้องทราบความสนใจ ความต้องการสนิยม และความสามารถในการอ่านของผู้ใช้ ในการให้บริการนี้จะรวบรวมรายชื่อหนังสือที่เหมาะสม โดย

คำนึงถึงสิ่งต่าง ๆ นอกจากนี้ห้องสมุดยังอาจจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมบริการแนะแนวการอ่านได้อีกหลายวิธี เช่น การเล่าเรื่องจากหนังสือ การวิจารณ์หนังสือ การจัดอภิปราย ปาฐกถา และการสนทนาเรื่องหนังสือ

บริการยืมระหว่างห้องสมุด (Interlibrary Loan) เป็นความร่วมมือระหว่างห้องสมุดต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ให้เข้าถึงแหล่งความรู้ที่มีอยู่ในห้องสมุดอื่น

บริการจัดทำคู่มือการใช้ห้องสมุด (Handbook or Guide to the Library) เนื้อหาประกอบด้วยเวลาทำงานของห้องสมุด ผู้มีสิทธิใช้ห้องสมุด ประเภทของวัสดุห้องสมุด วิธีใช้บริการยืมและสงวน รวมทั้งกำหนดเวลาขอยืม และวิธีใช้บัตรรายการ

บริการถ่ายเอกสาร (Photocopying Services) เป็นบริการที่จำเป็นสำหรับห้องสมุด เพราะช่วยประหยัดเวลาในการคัดลอก ในกรณีที่ห้องสมุดไม่อนุญาตให้นำหนังสือบางเล่มหรือสิ่งพิมพ์บางประเภทออกนอกห้องสมุด ช่วยลดความสูญเสียของห้องสมุดอันเนื่องมาจากการฉีกกรีดสิ่งพิมพ์ และการถ่ายเอกสารสามารถให้รายละเอียดต่าง ๆ ได้เกือบครบถ้วนเช่นเดียวกับต้นฉบับเดิม เป็นต้น

งานบริการเป็นงานที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อผู้ใช้ห้องสมุด เพราะงานบริการเป็นปัจจัยส่งเสริมความเข้าใจและเป็นประตูแรกๆ ที่ผู้ใช้จะเกิดความอบอุ่น มั่นคง เชื่อมั่นในการเข้าใช้บริการ ผู้ให้บริการต้องคำนึงเสมอว่าต้องให้บริการกับผู้อื่นให้ได้รับความสะดวกสบาย ความพอใจ และความประทับใจในการบริการ มีบริการที่จับใจ มีกฎข้อบังคับ ระเบียบน้อยที่สุด สะดวกสบายที่สุด โดยการบริการห้องสมุดจะต้องยึดถือหลักดังนี้ สร้างความประทับใจในการบริการ (Attract) สร้างความสนใจ (Interest) สร้างความต้องการและความปรารถนาของผู้ใช้ที่จะเข้ามาใช้ (Desire) และให้ผู้ใช้เข้ามาใช้บริการทันที (Action) (ศศิภา เหมทานนท์. 2541 : 13)

กล่าวโดยสรุป บริการห้องสมุด หมายถึง บริการและกิจกรรมต่าง ๆ ที่ห้องสมุดจัดขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวก และสนองความต้องการของผู้ใช้บริการห้องสมุดให้สามารถเข้าถึงทรัพยากรห้องสมุดได้อย่างเต็มที่ และให้ผู้ใช้ได้รับประโยชน์จากการใช้บริการมากที่สุด จัดบริการเพื่อสนองความต้องการของผู้ใช้ให้มีประสิทธิภาพที่สุด ทั้งนี้การบริการแก่ผู้ใช้เป็นหัวใจของงานห้องสมุด โดยเฉพาะห้องสมุดมหาวิทยาลัยถือว่า การเข้าใช้บริการของห้องสมุดเป็นส่วนสำคัญและมีคุณค่าที่สุดในการส่งเสริมการเรียนการสอน การค้นคว้าและการวิจัย ตลอดจนการศึกษาต่อเนื่องของนิสิต เพื่อให้ห้องสมุดมหาวิทยาลัยต่าง ๆ มีความพร้อมในการจัดเก็บ รวบรวม และเผยแพร่ทรัพยากรทางปัญญาอย่างกว้างขวาง และจัดบริการตามความต้องการของผู้ใช้บริการในมหาวิทยาลัยอย่างมีประสิทธิภาพ

งานบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2539 ข : 1-3) ได้กำหนดนโยบายไว้ในแผนการศึกษา ระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) ว่า มหาวิทยาลัยมุ่งผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ ดังนั้น สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของระบบที่ส่งผล ต่อคุณภาพของบัณฑิต ฉะนั้นการจัดระบบของห้องสมุดจึงควรเป็นไปในลักษณะที่เอื้ออำนวย สนับสนุนและส่งเสริมระบบการสื่อสารความรู้ (การเรียนรู้การสอน) ในมหาวิทยาลัย โดยจัด ทรัพยากรวิชาการและทรัพยากรบุคคลให้พร้อมมูล และส่งเสริมการใช้ทรัพยากรเหล่านั้นให้เป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งนี้โดยการนำเทคนิคและเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามา ช่วยจัดการ แม้ว่าไม่อาจวัดได้อย่างชัดเจนว่าห้องสมุดมีส่วนหรือส่งผลต่อคุณภาพของบัณฑิตมาก น้อยเพียงไร แต่ก็เป็นที่ยอมรับกันว่าระบบการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัย ปัจจุบันจะดำเนินไป อย่างมีประสิทธิภาพไม่ได้เลย หากมหาวิทยาลัยนั้นขาดห้องสมุดที่ดีและมีความพร้อม ด้วยเหตุนี้ ทุกมหาวิทยาลัยจึงเร่งรีบพัฒนาห้องสมุดให้ได้มาตรฐาน เพื่อตอบสนองเป้าหมายการดำเนินงาน ของมหาวิทยาลัยของตน และให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ต่อไปนี้คือ เพื่อจัดเป็นศูนย์วิชาการใน รูปของศูนย์บริการเอกสาร และศูนย์บริการเทคโนโลยีทางการศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัยทุกรูปแบบ เพื่อสามารถให้บริการทั้งด้านการเรียน การสอน การศึกษาค้นคว้า และการวิจัยของอาจารย์ ข้าราชการ และนิสิตทุกระดับ เพื่อนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้ในการปรับปรุง และพัฒนา ศักยภาพการดำเนินงานและการให้บริการ เพื่อสร้างและผลิตสื่อความรู้ประเภทสื่อโสตทัศนศึกษา เพื่อบริการและตอบสนองการเรียนการสอนของอาจารย์ ข้าราชการ และนิสิตทุกระดับ เพื่อรวบรวม เอกสารและงานวิจัยทุกชนิดที่เกี่ยวกับการศึกษาของประเทศไทย (Thai Educational Documents Center) สำหรับไว้ใช้เพื่อการศึกษาและการวิจัยทางการศึกษา เพื่อสร้างและผลิตเครื่องมือ อีกทั้ง จัดหาวิธีการและกระบวนการวิธีดำเนินงาน เพื่อใช้ในการจัดเก็บและสืบค้นความรู้และข้อสนเทศ สำหรับบริการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อฝึกอบรมและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงาน ห้องสมุดแก่หน่วยราชการและรัฐวิสาหกิจทั่วไป และร่วมมือกับภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ของ มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในการฝึกงานให้แก่บัณฑิตบรรณารักษ์ เพื่อดำเนินการร่วมมือกับห้องสมุด วิทยาเขตและห้องสมุดของสถาบันอื่นทั้งในและนอกประเทศ รวมทั้งหน่วยงานต่าง ๆ ในเรื่อง การดำเนินงาน การแลกเปลี่ยน และการจัดให้ยืมวัสดุการศึกษาระหว่างห้องสมุด เพื่อทำหน้าที่ประสาน งานกับระบบสารสนเทศแห่งชาติในการให้บริการข่าวสารและข้อสนเทศต่าง ๆ

งานบริการห้องสมุดของสถาบันอุดมศึกษาทั่วไปได้ให้บริการแก่นิสิตในด้านต่าง ๆ ขึ้น อยู่กับวัตถุประสงค์และนโยบายของสถาบันอุดมศึกษานั้น ๆ สำหรับงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษางาน บริการห้องสมุดใน 4 ด้าน คือ ด้านบริการสิ่งพิมพ์ ด้านบริการโสตทัศนศึกษา ด้านการส่งเสริม

การใช้บริการ และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ดังรายละเอียดต่อไปนี้ (ศศิภา เหมทานนท์. 2541 : 20-21)

1. ด้านบริการสิ่งพิมพ์

การบริการวารสารให้บริการการอ่าน การศึกษาค้นคว้าและวิจัย จากวารสารวิชาการ หนังสือพิมพ์ นิตยสารทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ให้บริการวารสารฉบับปัจจุบันในระบบ ชั้นเปิด ผู้ใช้สามารถหยิบและค้นคว้าตัวเล่มด้วยตนเอง โดยจัดวางวารสารไว้บนชั้นวารสารปัจจุบัน ให้บริการวารสารล่วงหน้าทั้งที่เป็นเล่มปลีกและฉบับเย็บเล่มในระบบชั้นปิด จัดหาวารสารครุชนิ และสารสังเขปในรูปของหนังสือเพื่อเป็นคู่มือช่วยในการค้นคว้าให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบริการสำเนาหน้าสารบัญ วารสารภาษาต่างประเทศ จัดหาคู่มือประเภทรวมรายชื่อวารสารที่มี อยู่ในห้องสมุดอื่น ๆ บริการให้ยืมวารสารและหนังสือทั้งบริการให้ยืมอ่านหรือใช้ภายในห้องสมุด บริการให้ยืมวารสาร หนังสือพิมพ์ล่วงหน้าออกนอกห้องสมุด บริการช่วยการค้นคว้า แนะนำแหล่ง ค้นคว้าจากคู่มือต่าง ๆ และจากครุชนิวารสารทั้งที่เป็นรูปเล่มและจากบัตรครุชนิ บริการยืม ระหว่างห้องสมุด โดยการถ่ายสำเนาบทความ วารสารให้สถาบันอื่นที่ติดต่อหรือทำหนังสือขอมา บริการมุมวารสารใหม่ภาษาต่างประเทศ จัดทำรายชื่อวารสารฉบับปัจจุบันที่มีในสำนักหอสมุด กลางเพื่อผู้ใช้และเผยแพร่ไปยังห้องสมุดอื่น ๆ บริการให้บุคคลภายนอกเข้าร่วมใช้วารสาร และ หนังสือพิมพ์ บริการฝึกงานด้านวารสาร หนังสือพิมพ์แก่นิสิตนักศึกษาสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ จากสถาบันต่าง ๆ โดยจัดหาวารสาร หนังสือพิมพ์ที่ต้องคำนึงถึงบุคคลภายนอกเหล่านี้ กำหนด นโยบายในการจัดหาวารสาร หนังสือพิมพ์ให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ จัดหาวารสารให้ สอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัย จัดหาวารสารที่มีคุณภาพทางวิชาการ จัดหาวารสารแต่ละสาขาวิชาให้ได้สัดส่วนสมดุลกัน จัดหาวารสารโดยคำนึงถึงความเหมาะสมและ คุ่มค่าของงบประมาณ ตลอดจนความเหมาะสมของเวลาและแรงงานของบุคลากรให้มีความสำคัญ ในการจัดหาวารสารวิชาการก่อน จึงจะพิจารณาจัดหานิตยสารเพื่อความบันเทิงในลำดับต่อมา

สำหรับระบบการจัดเก็บวารสาร สำนักหอสมุดกลางมีวิธีจัดเก็บและให้บริการวารสาร ฉบับปัจจุบันและฉบับล่วงเวลาที่แตกต่างกันออกไป คือ ระบบการจัดเก็บวารสารฉบับปัจจุบัน วารสารฉบับปัจจุบันเก็บบนชั้นเปิด โดยจัดเรียงตามลำดับเลขหมวดหมู่ ตามสัญลักษณ์ประจำ วารสารที่กำหนด ผู้ใช้สามารถหยิบอ่านหรือค้นคว้าด้วยตนเองได้ตลอดเวลาที่ห้องสมุดเปิดทำการ แต่ไม่อนุญาตให้มีการยืมออกนอกห้องสมุด ระบบการจัดเก็บวารสารล่วงหน้า ทั้งฉบับปลีกและ ฉบับเย็บรวมเล่ม จะจัดเก็บไว้ในระบบชั้นปิด (Closed Shelf) โดยจัดเรียงวารสารตามลำดับอักษร ของชื่อวารสาร จำแนกเป็นวารสารภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ ระบบนี้ผู้ใช้ต้องแจ้งความจำนง ขอใช้จากเจ้าหน้าที่ ไม่อนุญาตให้ผู้ใช้หยิบหรือค้นตัวเล่มเอง เหตุผลที่ต้องจัดเป็นระบบชั้นปิด

เนื่องจากคำนึงถึงความสะดวกของผู้ใช้ ผู้ใช้วารสารจะได้ตัวเล่มวารสารทุกครั้งที่ใช้บริการ โดยมีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการตลอดเวลาที่ห้องสมุดเปิดทำการ และเพื่อความสะดวกของเจ้าหน้าที่ในการจัดเก็บวารสารและชั้นวารสารให้พร้อมที่จะบริการ (อัญชลี อำนางธรรม. 2538 : 31-35)

การบริการสิ่งพิมพ์ ให้บริการการอ่าน การยืม-คืน การศึกษาค้นคว้าจากหนังสือทั่วไป ทั้งหนังสือภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ หมวด 000-900 โดยแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบดังนี้

1.1 ให้บริการยืม-คืนหนังสือทั่วไปทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ หมวด 000-900

1.2 ให้บริการยืม-คืนหนังสือทั่วไปสิ่งพิมพ์รัฐบาลด้วยระบบชั้นเปิด รับจองหนังสือ จัดหนังสือเข้าชั้น

1.3 ให้บริการยืม-คืนปริณิณิพนธ์ด้วยระบบชั้นเปิด บริการยืม-คืนปริณิณิพนธ์ฉบับอ้างอิงและหนังสือสำรอง (Reserves Books) ด้วยระบบชั้นปิด เปิดบริการสืบค้นข้อมูลทรัพยากรห้องสมุดแบบออนไลน์ (เฉลี่ยว พันธุ์สีดา. 2540 : คำนำ)

2. ด้านบริการโสตทัศนศึกษา

การบริการต่าง ๆ ของโสตทัศนศึกษา จำแนกได้ดังต่อไปนี้ บริการยืมโสตทัศนวัสดุจากภายนอก โดยติดต่อขอยืมโสตทัศนวัสดุจากสถานทูต หน่วยงานราชการ และห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งที่สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย เพื่อให้อาจารย์ผู้ต้องการใช้ในการสอน บริการฉายเทป วิดีทัศน์ ภาพยนตร์ โดยจัดโปรแกรมฉายเทปวีดิทัศน์หรือภาพยนตร์ทั้งประเภทบันเทิงคดีและสารคดีบริเวณห้องโถงหรือในห้องโสตทัศนฯ รวมทั้งบริการโทรทัศน์ถ่ายทอดรายการที่น่าสนใจตามโอกาส บริการที่นั่งฟังเทปเสียง โดยจัดที่นั่งฟังเทปส่วนบุคคลพร้อมอุปกรณ์การฟังระบบสเตอริโอ บริการนี้ต่อเนื่องจากโครงการเพิ่มพูนทักษะภาษาที่ 2 ซึ่งได้จัดหาที่เทปเสียงภาษาต่างประเทศ เช่น ชุดเทปภาษาอังกฤษตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ รวมทั้งเทปฝึกภาษา ญี่ปุ่น ฝรั่งเศส พร้อมบทภาพยนตร์ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีเทปบรรยายทางวิชาการ เพลง ดนตรี ทั้งไทยและสากลไว้บริการ ผู้ใช้สามารถขอใช้อุปกรณ์ที่มีอยู่เพื่อฟังเทปที่นำมาเองได้ด้วย บริการเทปวีดิทัศน์เป็นรายบุคคลและกลุ่มย่อย บริการนี้เป็นบริการค่อนข้างใหม่ ได้จัดหาอุปกรณ์สำหรับบริการเพื่อให้ผู้ใช้สามารถขอดูเทปวีดิทัศน์ที่ฝ่ายโสตทัศนศึกษามีอยู่ เช่นเดียวกับบริการเทปเสียง บริการตลอดเวลาที่ห้องสมุดเปิดบริการ บริการแนะนำ ส่งเสริม และให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับการใช้สื่อโสตทัศนฯ รวมทั้งบริการห้องและอุปกรณ์สำหรับชมภาพยนตร์ โสตทัศนวัสดุ จัดทำหนังสือรวมรายชื่อโสตทัศนวัสดุ แยกตามประเภท บริการถ่ายสำเนาเทปเสียง เทปวีดิทัศน์ สไลด์ บริการรายชื่อสื่อโสตทัศนฯของหน่วยงานต่าง ๆ เป็นต้น บริการสถานที่ ได้แก่ การจัดเตรียมห้องโสตทัศนฯ การจัดอำนวยความสะดวกต่าง ๆ รวมทั้งโสตทัศนอุปกรณ์แก่คณาจารย์และหรือบุคลากรผู้ต้องการ

ใช้สื่อโสตทัศนในการสอน บริการจองโสตทัศนวัสดุ ฝ่ายโสตทัศนศึกษารับรองโสตทัศนวัสดุ เพื่อประกันว่าผู้ใช้จะได้โสตทัศนวัสดุในวันและเวลาที่ต้องการ โดยจองไว้ก่อน และหรือจองใช้โสตทัศนวัสดุต่อจากผู้อื่น (วิระ สุภากิจ. 2535 : 21-22)

3. ด้านการส่งเสริมการใช้บริการ

สำนักหอสมุดกลาง จัดบริการการศึกษาค้นคว้า ให้คำปรึกษาแนะนำวิธีการค้นคว้าและการใช้ห้องสมุด นำชมห้องสมุด เพื่อให้ผู้ใช้เข้าถึงทรัพยากรห้องสมุดได้อย่างรวดเร็วและกว้างขวาง บริการจุลสาร กฤตภาค และคู่มือการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา บริการสืบค้นข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์จากฐานข้อมูลซีดี-รอม (CD-ROM) ซึ่งรวบรวมบทความย่อปริยฐานิพนธ์ระดับปริยฐานิพนธ์เอก และบทความวารสารต่างประเทศ นอกจากนี้ยังมีบริการสืบค้นฐานข้อมูลบทความย่อปริยฐานิพนธ์ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทั้งยังอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้จากหน่วยงานอื่น ๆ โดยจัดบริการยืมระหว่างห้องสมุด สำหรับผู้ใช้ที่มีความต้องการใช้ (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2540 ค : 2-3)

4. ด้านสิ่งแวดล้อมความสะดวก

การจัดสิ่งแวดล้อมความสะดวกที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงานห้องสมุด เช่น สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้ใช้บริการ สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับเจ้าหน้าที่ห้องสมุด สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการเก็บทรัพยากรห้องสมุด และสิ่งแวดล้อมสะดวกอื่น ๆ ที่จำเป็นโดยทั่วไป เช่น ห้องอาหาร โทรศัพท์ เครื่องถ่ายเอกสาร การประชาสัมพันธ์ การใช้ห้องประชุม มีการจัดการภายในห้องสมุดเพื่อให้การติดต่อประสานงานและการควบคุมงานเป็นไปได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และประหยัด มีการจัดสภาพแวดล้อมกายภาพในด้านแสงสว่าง เสียง การระบายอากาศ และอุณหภูมิที่เหมาะสมกับการใช้สอยต่าง ๆ สำหรับผู้ใช้ห้องสมุดและเจ้าหน้าที่ห้องสมุด ให้เกิดความสบาย ไม่ถูกรบกวนด้วยสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสม มีความปลอดภัยสำหรับการเก็บรักษาทรัพยากรห้องสมุดและผู้ใช้อาคาร เช่น มีการปรับอากาศในบริเวณที่เก็บทรัพยากรห้องสมุดที่จำเป็น มีการป้องกันการโจรกรรม การติดตั้งสัญญาณเตือนอัคคีภัย ทางหนีไฟ เป็นต้น (อัญชลี อานาจรธรรม. 2538 : 8)

การให้การศึกษาแก่ผู้ใช้ห้องสมุด

1. ความหมาย

การให้การศึกษาแก่ผู้ใช้ห้องสมุด หมายถึง การช่วยเหลือ สอนหรือแนะนำให้ผู้ใช้ห้องสมุดรู้จักวิธีใช้ห้องสมุดได้ด้วยตนเองอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ กล่าวคือ รู้จักใช้บริการ

กิจกรรม หนังสือและวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ในห้องสมุดให้เกิดประโยชน์มากที่สุด (อมรรัตน์ ศรีสุรภานนท์. 2531 : 5)

2. จุดมุ่งหมายของการให้การศึกษาแก่ผู้ใช้ห้องสมุด

การให้การศึกษาแก่ผู้ใช้ห้องสมุด มีจุดมุ่งหมายดังนี้คือ (ธิดาพร นามสุข. 2534 : 9-10)

- 2.1 เพื่อให้ผู้ใช้ห้องสมุดเห็นประโยชน์และความสำคัญของห้องสมุด
- 2.2 เพื่อให้ผู้ใช้ห้องสมุดรู้จักการใช้ห้องสมุดได้ถูกต้องและสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับห้องสมุดอื่นได้
- 2.3 เพื่อให้ผู้ใช้ห้องสมุดรู้จักแหล่งข้อสนเทศต่าง ๆ ในห้องสมุด ตลอดจนบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องสมุด
- 2.4 เพื่อให้ผู้ใช้รู้จักสิทธิและหน้าที่ของตนเองในการใช้ห้องสมุดและมีมารยาทในการเข้าใช้ห้องสมุด
- 2.5 เพื่อให้ผู้ใช้ห้องสมุดมีทัศนคติที่ดี ตลอดจนเกิดความมั่นใจในประสิทธิภาพของห้องสมุดและบุคลากรห้องสมุด
- 2.6 เพื่อเป็นการประหยัดเวลาการทำงานของบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดที่ไม่ต้องคอยตอบคำถามเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด บุคลากรห้องสมุดจะได้ใช้เวลาในการปฏิบัติงานหรือจัดบริการด้านอื่น ๆ แก่ผู้ใช้ห้องสมุดต่อไป
- 2.7 เพื่อสร้างความรอบรู้ให้แก่ผู้ใช้บริการในการใช้ทรัพยากรห้องสมุด สามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรของห้องสมุดได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง

รูปแบบการให้การศึกษาแก่ผู้ใช้ห้องสมุด

การให้การศึกษาแก่ผู้ใช้บริการห้องสมุด สามารถกระทำได้ 2 รูปแบบ คือ (ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์. 2528 : 11-14 ; ธิดาพร นามสุข. 2534 : 11)

1. การสอนอย่างเป็นทางการ (Formal Library Instruction) ได้แก่ การสอนวิธีการใช้ห้องสมุดตามที่สถาบันการศึกษากำหนดให้สอน ซึ่งแบ่งได้เป็น 2 วิธี คือ
 - 1.1 การปฐมนิเทศการใช้ห้องสมุด (Orientation)
 - 1.2 การสอน (Instruction)
2. การสอนอย่างไม่เป็นทางการ (Informal Library Instruction) ได้แก่ การสอนวิธีใช้ห้องสมุดที่แทรกอยู่ในกระบวนการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าหรืออยู่ในรูปของกิจกรรมอื่น ๆ ซึ่งอาจแยกได้ดังนี้คือ
 - 2.1 ร่วมมือกับอาจารย์ในการทำหนังสืออ่านประกอบ
 - 2.2 ทำเอกสารประชาสัมพันธ์งานห้องสมุด

2.3 จัดนิทรรศการ รายการวิทยุและโทรทัศน์

2.4 จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เช่น แนะนำหนังสือ เล่านิทาน และการแสดงต่าง ๆ เป็นต้น

2.5 จัดทำคู่มือแนะนำห้องสมุด

2.6 ทำคู่มือแนะนำวิธีใช้วัสดุห้องสมุดแต่ละประเภท เพื่อผู้ใช้จะได้ใช้ประกอบการฝึกใช้ห้องสมุด วัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนหนังสืออ้างอิงต่าง ๆ ด้วยตนเอง

2.7 แนะนำห้องสมุดอื่น ๆ เพื่อการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเป็นการศึกษาในระดับที่สูงกว่าปริญญาตรี มาจากคำว่า “Graduate Study” หมายถึง การศึกษาที่เกิดขึ้นหลังจากสำเร็จการศึกษาเป็นบัณฑิตแล้ว (วิจิตรศรีธำ. 2522 : 19) เป็นการศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนาความรู้ ความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขา การค้นคว้าวิจัยเพื่อยกระดับวิชาชีพต่าง ๆ และสร้างผู้นำทางวิชาการที่มีความสามารถทางวิชาการสูง เพื่อออกไปเป็นผู้เปลี่ยนแปลงสังคม (สุนน อมรวิวัฒน์. 2523 : 65)

การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ (ชูศักดิ์ เอกเพชร. 2535 : 22 ; อ้างอิงจาก ทบวงมหาวิทยาลัย. 2532)

1. ระดับประกาศนียบัตร การศึกษาระดับนี้ในประเทศไทยมีชื่อเรียกแตกต่างกันไป เช่น ประกาศนียบัตรเฉพาะ ประกาศนียบัตรชั้นสูง ประกาศนียบัตรบัณฑิต เป็นต้น โดยมีระยะเวลาเรียนประมาณ 1 ปีการศึกษาหลังจากปริญญาตรี
2. ระดับปริญญาโท การศึกษาระดับนี้มีระยะเวลาเรียนประมาณ 2 ปีหลังจากปริญญาตรี
3. ระดับประกาศนียบัตรหลังปริญญาโท เป็นการศึกษาที่สูงกว่าระดับปริญญาโท แต่ไม่ใช่ระดับปริญญาเอก มีระยะเวลาศึกษาประมาณ 1 ปี หลังจากปริญญาโท
4. ระดับปริญญาเอก การศึกษาระดับนี้มีระยะเวลาศึกษาประมาณ 2-3 ปี หลังจากปริญญาโท
5. ระดับหลังปริญญาเอก การศึกษาระดับนี้เป็นการศึกษาหลังจากสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกมาแล้ว ในประเทศไทยยังไม่มีการจัดการศึกษาระดับนี้ เท่าที่มีในต่างประเทศมีการดำเนินการเป็น 2 รูปแบบ คือ เป็นหลักสูตรที่ทำวิจัยอย่างเดียว และหลักสูตรที่มีทั้งการเรียนรายวิชาและการวิจัย

ความมุ่งหมายของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

วิจิตร ศรีสอาน (2523 : 80-84) ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายของบัณฑิตศึกษาไว้ 4 ประการ คือ

1. เพื่อพัฒนาความรู้และความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขา (Specialization) คือ มีจุดมุ่งหมายที่จะเสริมสร้างความรู้ลึกซึ้งในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่งให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนั้น ๆ อย่างดี
2. เพื่อศึกษาค้นคว้า วิจัย และสร้างสรรค์ความรู้ใหม่ (Research Oriented) ซึ่งถือว่าเป็นกิจกรรมสำคัญหรือเป็นผลงานที่วัดความเป็นมหาบัณฑิตหรือคณาจารย์บัณฑิต สำหรับในเมืองไทยนั้นถือว่าเป็นภารกิจหนึ่งของมหาวิทยาลัย
3. เพื่อยกระดับมาตรฐานวิชาชีพ (Professionalization)
4. เพื่อสร้างความเป็นผู้นำทางวิชาการ (Scholarship)

หลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต

หลักสูตรในระดับบัณฑิตศึกษา เป็นหลักสูตรที่ประกอบด้วยประสบการณ์ขั้นสูงกลุ่มเล็ก เพื่อเพิ่มความเป็นเลิศทางวิชาการของผู้เรียน โดยมุ่งสร้างสรรค์บัณฑิตให้มีสติปัญญา ความรู้ ความสามารถในวิทยาการและวิชาชีพขั้นสูง มีคุณธรรมอันเลอเลิศ และสามารถบุกเบิกวิทยาการใหม่ ๆ โดยอาศัยการศึกษาค้นคว้าวิจัย รวมทั้งเผยแพร่ผลงานให้เป็นที่ปรากฏ นำประโยชน์ยิ่งให้แก่สังคม (วิจิตร สนิทศิริ. 2534 : 15) หลักสูตรบัณฑิตศึกษามีข้อแตกต่างจากระดับปริญญาตรีในประเด็นสำคัญคือ ไม่เน้นศึกษาวิชาทั่วไป แต่จะศึกษาวิชาเฉพาะสาขาให้มีความลึกซึ้งและต่อเนื่องจากปริญญาตรี (ประชุมสุข อาชวอำรุง. 2523 : 48-49) ซึ่งมีจุดมุ่งหมายและโครงสร้างดังนี้

1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร จุดมุ่งหมายโดยรวมของหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา คือ เน้นการพัฒนาผู้ศึกษาให้เป็นนักวิชาการ มีประสบการณ์วิชาชีพระดับสูงในสาขาวิชาต่าง ๆ เพื่อให้สามารถบุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ได้อย่างอิสระ และมีความสามารถในการสร้างสรรค์จรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการได้อย่างต่อเนื่อง (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2533 : 1)

2. โครงสร้างของหลักสูตร ทบวงมหาวิทยาลัย (2533) ได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานของหลักสูตรบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2533 ในส่วนที่เกี่ยวกับโครงสร้างของหลักสูตรไว้ดังนี้

- 2.1 หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ให้มีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เปิดเสรีในตัวเอง เนื้อหาของหลักสูตรจะซ้ำซ้อนกับหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาในสาขาวิชาเดียวกันหรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกันไม่เกินร้อยละ 40

- 2.2 หลักสูตรปริญญาโท ได้กำหนดโครงสร้างหลักสูตรไว้เป็นมาตรฐานกลางคือ ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต แบ่งเป็น 2 แผน คือ

แผน ก เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัย มีการทำวิทยานิพนธ์ แบ่งออกเป็น 2 แบบ คือ แบบแรก ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต โดยสถานศึกษาอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้ โดยไม่นับจำนวนหน่วยกิต แต่จะต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด ส่วนแบบที่สอง ทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต และต้องศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต

แผน ข เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการศึกษารายวิชา โดยไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์ และต้องมีการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต แต่ไม่เกิน 6 หน่วยกิต

2.3 หลักสูตรปริญญาเอก แบ่งการศึกษาเป็น 2 แบบ โดยเน้นการวิจัยเพื่อพัฒนา นักวิชาการและนักวิชาชีพชั้นสูง คือ

แบบที่ 1 เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่ก่อให้เกิดความรู้ใหม่ สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติม หรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้ โดยไม่นับหน่วยกิต แต่จะต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด

แบบที่ 2 เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพสูง ก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ และศึกษารายวิชาเพิ่มเติม

การเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา

การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามุ่งเน้นการสืบเสาะ แสวงหา บุกเบิกวิทยาการใหม่ ๆ การเรียนการสอนในระดับนี้จึงเน้นไปที่บทบาทของผู้เรียนมากกว่าผู้สอน นั่นคือ ผู้เรียนจะต้องมีเทคนิคและวิธีในการเสาะแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง ส่วนผู้สอนเป็นเพียงผู้แนะนำ ร่วมอภิปราย และร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2533 : 46) ได้สรุปหลักการสำคัญของการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษาไว้ว่า เป็นการเรียนเชิงรุกซึ่งผู้เรียนจะต้องศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และนำเสนอข้อค้นพบของตนเองได้อย่างมีหลักเกณฑ์ หลักการ และหลักวิชา

ไพฑูรย์ สีนลรัตน์ (2526 : 181-183) ได้กล่าวว่า รูปแบบการสอนที่เหมาะสมสำหรับบัณฑิตศึกษานั้น ควรใช้วิธีการสอนดังต่อไปนี้คือ

1. การสอนแบบสัมมนา วิธีการสอนแบบนี้เป็นแนวทางสำคัญที่จะช่วยผู้เรียนให้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น ได้แย้ง และแสดงเหตุผลกับอาจารย์ ตลอดจนกับผู้เรียนด้วยกันในเรื่องที่ตนได้ศึกษาค้นคว้ามาอย่างลึกซึ้ง

2. การศึกษาแบบอิสระ เป็นวิธีการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาเจาะลึกลงไปในเรื่องที่ตนสนใจอย่างมีอิสระเสรี เพื่อให้ความรู้ของตนในเรื่องนั้นงอกงามจนเป็นที่พอใจ นอกเหนือไปจากวิชาที่เป็นเนื้อหาและทฤษฎีซึ่งจัดสอนอยู่ในหลักสูตร หากนิสิตทุกคนได้ศึกษา

ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างจริงจังโดยอาศัยระเบียบวิธีการวิจัยเป็นเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้า ผลงานก็จะออกมาในรูปของข้อค้นพบหรือองค์ความรู้ใหม่ แนวคิดใหม่ ๆ และหลากหลายในแต่ละสาขาวิชา

3. การสอนแบบฝึกปฏิบัติ วิธีการสอนแบบนี้หมายถึง การฝึกฝนการเรียนรู้ในห้องทดลองหรือการปฏิบัติจริง เพื่อที่จะทำการทดลองหรือทำความเข้าใจกับข้อค้นพบหรือทฤษฎีเดิมที่มีอยู่แล้ว ในขณะเดียวกันก็อาจศึกษาค้นคว้าหาข้อค้นพบและทฤษฎีใหม่ ๆ ขึ้นด้วย การสอนแบบฝึกปฏิบัติถือเป็นการสอนแบบผสมซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมหลายอย่าง คือ การสาธิต การทดลอง การฝึกงาน และการศึกษานอกสถานที่

4. การสอนแบบกลุ่มแก้ปัญหา เป็นการสอนที่ผู้สอนมอบหมายงานหรือปัญหา (Case) แล้วให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มได้อภิปรายร่วมกันเพื่อหาคำตอบและข้อเสนอแนะที่เหมาะสม

สรุปได้ว่า การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เป็นการศึกษาเพื่อมุ่งให้ผู้เรียนมีการสืบเสาะแสวงหา บุกเบิกวิทยาการใหม่ ๆ ศึกษา ค้นคว้า วิจัย และสร้างสรรค์ความรู้ใหม่ ทั้งด้วยตนเองและอาจารย์ผู้สอน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ห้องสมุดกับการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

เนื่องจากการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เป็นการศึกษาระดับสร้างความรู้โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนเป็นนักวิจัย นักวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ด้วยการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองในการศึกษาค้นคว้าและทำวิจัยนั้น ห้องสมุดนับว่าเป็นแหล่งที่สำคัญและจำเป็นที่สุดที่จะให้ข้อมูลและสารนิเทศต่าง ๆ แก่นักวิจัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งห้องสมุดมหาวิทยาลัย ทั้งนี้เพราะห้องสมุดเป็นหน่วยงานที่มีลักษณะสำคัญหลายประการที่จะเอื้อประโยชน์แก่ผู้เรียน คือ (น้อย คันชังทอง. 2538 : 10)

1. เป็นหน่วยให้บริการ (A Service Agency) เป็นศูนย์กลางของการให้บริการในด้านหนังสือ สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ โสตทัศนวัสดุ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ตลอดจนฐานข้อมูลประเภทต่าง ๆ
2. เป็นหน่วยการสอน (Teaching Agency) ช่วยสอนและแนะนำวิธีใช้ห้องสมุดที่ถูกต้องแก่ผู้ใช้บริการ เพื่อให้การใช้บริการของห้องสมุดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
3. เป็นศูนย์วัสดุอุปกรณ์ (A Material Center) ได้แก่ สิ่งพิมพ์และโสตทัศนวัสดุทุกประเภท
4. เป็นศูนย์กลางการอ่าน (Reading Center)
5. เป็นศูนย์กลางการศึกษาค้นคว้า วิจัย ของอาจารย์ นิสิตนักศึกษา และนักวิจัย

6. เป็นแหล่งที่ให้ข้อสนเทศที่ทันสมัย ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เช่น บริการสืบค้นข้อมูลระบบออนไลน์ (Online) ซีดี-รอม (CD-ROM) เป็นต้น
7. เป็นแหล่งส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองอย่างอิสระ
8. เป็นแหล่งที่ให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชนของมหาวิทยาลัย

อย่างไรก็ตามการมีห้องสมุดเพื่อตอบสนองการเรียนการสอนเพียงอย่างเดียวยังไม่เป็นการเพียงพอ การเรียนที่มีประสิทธิภาพนั้นผู้เรียนจำเป็นต้องรู้จักการใช้ห้องสมุดอย่างถูกวิธีจึงจะสามารถเข้าถึงสารนิเทศที่ต้องการได้ ฉะนั้นภารกิจอย่างหนึ่งที่ห้องสมุดมหาวิทยาลัยจะต้องกระทำคือ การให้การศึกษาแก่ผู้ใช้ห้องสมุด เพื่อให้สามารถใช้ห้องสมุดในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ฉะนั้นการจัดห้องสมุดให้เหมาะสมและจัดหาทรัพยากรห้องสมุดให้พอเพียงเพื่อตอบสนองการศึกษาค้นคว้าวิจัยของนิสิตจึงเป็นเรื่องสำคัญและเป็นหัวใจของการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา หากการให้บริการของหอสมุดไม่มีประสิทธิภาพ สถานที่ที่ไม่เหมาะสมและมีทรัพยากรที่ไม่ตรงกับความต้องการหรือพอเพียงแล้ว การดำเนินการผลิตบัณฑิตให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตรและนโยบายของมหาวิทยาลัยย่อมเป็นไปได้ไม่ได้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยต่างประเทศ

ลี และรีด (Lee and Read. 1972 : 403-407) ได้ศึกษาเรื่องความรู้ เจตคติ และสภาพการใช้ห้องสมุดของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรัฐฟลอริดา โดยใช้แบบสอบถามส่งไปให้นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน 79 คน ซึ่งแยกตามสาขาวิชาได้ดังนี้คือ สาขาวิชาการจัดการ 50 คน สาขาวิชาการตลาด 14 คน สาขาวิชาการเงิน 8 คน สาขาเลขานุการ 6 คน และสาขาวิชาวิธีการเชิงปริมาณ จำนวน 1 คน วิธีการศึกษาได้กระทำดังนี้

1. ให้นิสิตประเมินความรู้ในการใช้ห้องสมุดของตนเอง ว่าตนเองมีความรู้อยู่ในระดับใด ผลการศึกษาพบว่า 9% คิดว่าตนเองมีความรู้ในการใช้ห้องสมุดอยู่ในระดับน้อยมาก 22% คิดว่าตนเองมีความรู้ในระดับน้อย 43% คิดว่าตนเองมีความรู้ในระดับปานกลาง และมีเพียง 25% เท่านั้น ที่คิดว่าตนเองมีความรู้ในการใช้ห้องสมุดในระดับดีหรือดีมาก และนอกจากนั้นยังพบอีกว่าไม่มีนิสิตคนใดที่เคยได้รับการสอนวิธีใช้ห้องสมุดมาอย่างเป็นทางการเลย

2. หลังจากที่ได้ให้นิสิตประเมินความรู้ในการใช้ห้องสมุดของตนเองแล้ว ผู้วิจัยได้ทดสอบความรู้เกี่ยวกับการใช้แหล่งสารนิเทศเฉพาะด้านของนิสิต ผลการศึกษาพบว่า 25% ไม่สามารถชี้ให้เห็นแหล่งที่จะได้รับสารนิเทศที่เหมาะสมได้ 48% ไม่รู้จักวิธีใช้บรรณานุกรมและสารบัญฉบับมีเพียง 11% เท่านั้น ที่รู้จักวิธีการใช้บรรณานุกรมและสารบัญฉบับ

3. เมื่อทดสอบความรู้ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาแล้ว ได้ให้นิสิตประเมินความรู้ในการใช้ห้องสมุดของตนเองเป็นครั้งที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า 25% ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาคิดว่าตนเองมีความรู้ในการใช้ห้องสมุดอยู่ในระดับน้อยหรือน้อยมาก 30% คิดว่าตนเองมีความรู้ระดับปานกลาง ในขณะที่ 15% คิดว่าตนเองมีความรู้ในการใช้ห้องสมุดอยู่ในเกณฑ์ดีหรือดีมาก

เมื่อได้ถามนิสิตเกี่ยวกับสภาพการใช้ห้องสมุด พบว่า นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ (ร้อยละ 67) ใช้ห้องสมุดจำนวน 6 ครั้งต่อ 1 เดือน ในขณะที่ร้อยละ 15 ตอบว่า ไม่เคยใช้ห้องสมุดเลย วัตถุประสงค์ของการใช้ห้องสมุดของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คือ เพื่อศึกษาค้นคว้าประกอบการเรียนในหลักสูตรมากกว่าเพื่อทำวิจัย นิสิตมีเจตคติทางลบต่อห้องสมุดด้านความสะดวกสบายในห้องสมุด และด้านความยุ่งยากในการใช้ห้องสมุด นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ (ร้อยละ 75) มีความเห็นว่า ห้องสมุดทางด้านธุรกิจมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา

✓ เคอร์นากาน และคนอื่น ๆ (Kernaghan and others. 1979 : 214-225) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการให้บริการห้องสมุดกับความถี่ในการใช้ห้องสมุดของนักศึกษาแพทย์จากสถาบันทางการแพทย์ 5 แห่ง ในภาคตะวันตกของสหรัฐอเมริกา พบว่า ความถี่ในการใช้บริการห้องสมุดจะเพิ่มขึ้นตามปริมาณของหนังสือ สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ และโสตทัศนวัสดุ ความทันสมัยของทรัพยากรห้องสมุด ความช่วยเหลือของบุคลากรห้องสมุด จำนวนที่นั่งอ่านหนังสือ และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ภายในห้องสมุด

เบอร์เนอร์ (Bauner. 1979 : 6379-A) ได้วิจัยเรื่องการใช้ห้องสมุดและความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใช้ห้องสมุดที่มหาวิทยาลัยเซาเทิร์นอิลลินอยส์-คาร์บอนเดล พบว่า (1) การใช้วัสดุห้องสมุดภายในห้องสมุดกับการยืม และจำนวนชั่วโมงที่ใช้ในการศึกษาภายในห้องสมุดมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (2) การใช้ห้องสมุดกับระดับชั้นปีหรือคณะที่เรียน มีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติ (3) นักศึกษาที่มีผลการเรียนไม่ดี ใช้วัสดุห้องสมุดมากกว่านักศึกษาที่เรียนดี และ (4) ปัญหาที่สำคัญที่สุดตามความคิดเห็นของนักศึกษา คือ การเพิ่มจำนวนวัสดุในห้องสมุด และปัญหาที่รองลงมาคือ ปัญหาสภาพแวดล้อมของห้องสมุดและบริการของห้องสมุด

ไพชล (Peischl. 1979 : 2328-A) ศึกษาความต้องการของผู้ใช้บริการห้องสมุดของ University of Northern Colorado พบว่า บริการที่นักศึกษาใช้มากที่สุดคือ บริการยืมวัสดุสิ่งพิมพ์ บริการตอบคำถามช่วยค้นคว้า

อชูร์ (Ashoor. 1979 : 4567-A) ได้วิจัยเรื่องทัศนคติของผู้ใช้ที่มีต่อการใช้ทรัพยากรและบริการห้องสมุดในมหาวิทยาลัยสามแห่งของประเทศซาอุดีอาระเบีย คือ มหาวิทยาลัยปีโตรเลียม และมินอร์รัลส์ มหาวิทยาลัยริยาดห์ และมหาวิทยาลัยคิงอับดุลอาซีซ พบว่า (1) อาจารย์และนักศึกษาของมหาวิทยาลัยริยาดห์ มหาวิทยาลัยอับดุลอาซีซ มีความเห็นว่า ทรัพยากรห้องสมุดกับบริการห้องสมุดไม่เพียงพอที่จะสนองความต้องการ (2) อาจารย์และนักศึกษาของมหาวิทยาลัยริยาดห์ มหาวิทยาลัยคิงอับดุลอาซีซ คิดว่าห้องสมุดต้องประสบปัญหาหลายอย่าง ซึ่งมีแนวโน้มที่จะทำให้ผู้ใช้ไม่พอใจในทรัพยากรห้องสมุดและการบริการ ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการขาดประสิทธิภาพของงานเทคนิค งานบริการผู้อ่าน และการประชาสัมพันธ์ และ (3) ทัศนคติของอาจารย์ต่อความเพียงพอของทรัพยากรห้องสมุด และบริการตลอดจนระดับการมีส่วนร่วมในการสร้างทรัพยากรและการใช้ทรัพยากรห้องสมุดนั้นเกี่ยวข้องกับตัวแปรวุฒิ

อาลิเร (Alire. 1984 : 673-A) ได้ศึกษาเรื่องเจตคติของนิสิตระดับปริญญาเอก มหาวิทยาลัยโคโลราโด ที่มีต่อความสำคัญและความต้องการให้มีการสอนวิชาการใช้ห้องสมุด โดยใช้แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ นิสิตระดับปริญญาเอกสาขาวิชาการศึกษาศึกษา ผลการศึกษาพบว่า (1) มากกว่า 2 ใน 3 ของนิสิตระดับปริญญาเอกคิดว่าความรู้เรื่องห้องสมุดและทรัพยากรมีความสำคัญที่จะช่วยให้การเรียนของนิสิตประสบผลสำเร็จ (2) มากกว่าครึ่งหนึ่งของนิสิตคิดว่าตัวนิสิตเองยังขาดความรู้เรื่องห้องสมุด (3) มากกว่าครึ่งหนึ่งของนิสิตคิดว่าการใช้ห้องสมุดมีความสำคัญที่จะช่วยให้การเรียนประสบผลสำเร็จ (4) นิสิตมากกว่าครึ่งหนึ่งต้องการให้มีการสอนวิชาการใช้ห้องสมุด (5) นิสิตจำนวนมากเห็นพ้องต้องกันว่าควรกำหนดวิชาการใช้ห้องสมุดไว้ในหลักสูตรระดับปริญญาเอก และ (6) นิสิตส่วนใหญ่มีความต้องการที่จะเลือกเรียนวิชาการใช้ห้องสมุด

ฮิทท์ (Hitt. 1992 : 653-A) ได้ประเมินผลการเรียนวิชาการใช้ห้องสมุดของนักศึกษา มหาวิทยาลัยรัฐแมนกาโต โดยศึกษากับนิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 1990 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ แบบทดสอบ และแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งนิสิตออกเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มทดลอง เป็นกลุ่มที่ได้รับการสอนวิชาการใช้ห้องสมุด โดยให้นิสิตเรียนในฤดูใบไม้ร่วง ปี ค.ศ. 1990 และกลุ่มควบคุม เป็นกลุ่มที่ไม่ได้รับการสอนวิชาการใช้ห้องสมุดเลยในฤดูใบไม้ร่วงและฤดูหนาว ปี ค.ศ. 1990-1991 หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ประเมินผลโดยให้นิสิตตอบแบบสอบถามและทำแบบทดสอบ ผลการศึกษาปรากฏว่า นิสิตทั้ง 2 กลุ่ม มีทักษะและพฤติกรรมการใช้ห้องสมุด

แตกต่างกัน โดยนิติตกลุ่มทดลอง มีทักษะการใช้ห้องสมุดดีกว่านิติตกลุ่มควบคุม นิติตกลุ่มทดลอง จะยืมวารสารและหนังสือมากกว่านิติตกลุ่มควบคุมเล็กน้อย และเมื่อได้สอบถามเกี่ยวกับว่า ถ้านิติต ต้องการสารสนเทศด้านอาชีพ จะค้นหาที่แหล่งใดเป็นลำดับแรก นิติตกลุ่มทดลองตอบว่า จะเลือก ค้นหาที่ห้องสมุดเป็นอันดับแรก

งานวิจัยในประเทศ

สุภาภรณ์ สังข์ศรี (2522 : บทคัดย่อ) ได้สำรวจการใช้บริการสำนักบรรณสารสนเทศ การพัฒนา ของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษารู้จักวิธีใช้ห้องสมุด ร้อยละ 66.80 รู้จักใช้บัตรรายการร้อยละ 94.80 มีนักศึกษาเพียงร้อยละ 1.20 เท่านั้น ที่สามารถ ค้นหาสิ่งที่ต้องการจากห้องสมุดได้ทุกครั้ง และร้อยละ 15.26 ไม่สามารถค้นได้

✓ วรรณิภา รพีพัฒนา (2532 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความต้องการใช้บริการหอสมุดกลาง ของนิติตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า บริการที่นิติตใช้มากคือ บริการถ่ายเอกสาร บริการถ่าย-รับ บริการที่นิติตให้ห้องสมุดจัดเพิ่มคือ จัดซื้อหนังสือตามคำแนะนำ บริการฉายเทปโทรทัศน์เรื่องที่นำเสนอ บริการจัดนิทรรศการเรื่องราว ใหม่ ๆ ที่กำลังเป็นที่สนใจ ขยายเวลาเปิดบริการ จัดทำคู่มือการใช้ห้องสมุด ปัญหาที่นิติตประสบ มาก ได้แก่ จำนวนสิ่งพิมพ์ของหนังสือสำรอง และหนังสืออ้างอิงเฉพาะสาขาวิชามีน้อย ระยะเวลา ที่ให้ยืมหนังสือสำรองสั้นไป หนังสือทั่วไปชื่อเรื่องที่ต้องการไม่มีในห้องสมุดหรือมีน้อยฉบับ หนังสือใหม่นำออกบริการช้า เครื่องปรับอากาศไม่เย็น และมีพัดลมไม่เพียงพอในบริเวณชั้นสอง รูปแบบและวิธีการประชาสัมพันธ์ของห้องสมุดยังไม่สามารถทำให้ผู้ใช้ทราบว่าห้องสมุดมีอะไร บ้าง

เปี่ยมสุข ทุงกาวิ (2534 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการซีดี-รอม เพื่อวัตถุประสงค์ในการวิจัย ฐานข้อมูลที่มีผู้ใช้บริการมากที่สุด ได้แก่ MEDLIN, ERIC และ DAO ผู้ใช้บริการกลุ่มใหญ่พึงพอใจในการใช้บริการซีดี-รอม และผลการสืบค้นในระดับมาก โดยทั่วไป แล้วผู้ใช้ไม่มีปัญหาในการใช้บริการซีดี-รอม แต่ประสบปัญหาในการติดตามเอกสารฉบับสมบูรณ์ จากแหล่งข้อมูลทั้งในประเทศและต่างประเทศในระดับปานกลาง รวมทั้งพึงพอใจจะใช้บริการ ซีดี-รอม มากกว่าการค้นข้อมูลจากสิ่งพิมพ์

อัชชา แสงกระจ่าง (2533 : 103-122) ได้ศึกษาเรื่องความสำเร็จและความล้มเหลวในการ ค้นหาหนังสือของผู้ใช้ในห้องสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี นักศึกษาระดับปริญญาโท อาจารย์ และข้าราชการ ผลการศึกษา พบว่า ผู้ใช้มีอัตราความสำเร็จในการค้นหาหนังสือมากกว่าอัตราความล้มเหลว สำหรับสาเหตุของ ความล้มเหลวในการค้นหาหนังสือนั้นเกิดจากการดำเนินงานของห้องสมุดมากที่สุด รองลงมาคือ

เกิดจากความผิดพลาดหรือความบกพร่องของผู้ใช้ห้องสมุดเอง ในด้านที่เกิดจากการดำเนินงานของห้องสมุด ได้แก่ ห้องสมุดไม่มีหนังสือที่ผู้ใช้ต้องการ หนังสือเรียงผิดที่บนชั้น ห้องสมุดมีหนังสือไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้ใช้ หนังสือที่ผู้ใช้ต้องการมีผู้อื่นยืมออกไป และหนังสือสูญหายจากห้องสมุด ส่วนในด้านความผิดพลาดหรือบกพร่องที่เกิดจากผู้ใช้อีก ได้แก่ การที่ผู้ใช้ไม่รู้จักวิธีใช้บัตรรายการ ไม่รู้จักสหบัตร ไม่รู้จักวิธีการค้นหาหนังสือที่ชั้น และการที่ผู้ใช้ลอกเลขเรียกหนังสือผิด

✓ ธีดาพร นามสุข (2534 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความรู้ในการใช้และในการเข้าถึงสารนิเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเพศชายและเพศหญิง มีผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ในการใช้และในการเข้าถึงสารนิเทศไม่แตกต่างกัน นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่มีประสบการณ์ในการเรียนวิชาการใช้ห้องสมุด มีผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ในการใช้และในการเข้าถึงสารนิเทศสูงกว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่ไม่เคยมีประสบการณ์ในการเรียนวิชาการใช้ห้องสมุด สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการใช้และในการเข้าถึงสารนิเทศที่นักศึกษาพบคือ ปัญหาเกี่ยวกับเรื่องความรู้ความชำนาญของผู้ให้บริการในการตอบคำถามและช่วยค้นหาเรื่องในสาขาที่นักศึกษาต้องการใช้ และปัญหาเกี่ยวกับการใช้เครื่องมือช่วยค้น กล่าวคือ นักศึกษายังไม่มีความรู้เพียงพอในการใช้เครื่องมือและสื่อใหม่ ๆ ประกอบการค้นคว้าเท่าที่ควร

✓ อัญชลี อำนางธรรม และคนอื่น ๆ (2534 : 72) ได้ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของผู้ใช้และบุคลากรห้องสมุดต่อ “อาคารสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ” มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า บริเวณที่นั่งฟังเทปบันทึกเสียงที่ชั้นหนึ่ง ผู้ใช้ห้องสมุดส่วนใหญ่มีความพึงพอใจโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังเสนอแนะให้ห้องสมุดเพิ่มที่นั่งฟังเทปบันทึกเสียงพร้อมหูฟัง และจัดทำป้ายแนะนำการใช้เครื่องให้ชัดเจน ผู้ใช้ห้องสมุดกลุ่มอื่น ๆ มีโอกาสใช้บริการฟังเทปบันทึกเสียงได้น้อยกว่าอุปกรณ์ที่ให้บริการมีจำนวนค่อนข้างน้อย เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนผู้ใช้ทั้งหมดของห้องสมุด ซึ่งบริเวณที่นั่งให้บริการหูฟังตั้งอยู่ที่ทางสัญจรระหว่างห้องเรียนและห้องสัมมนาไม่เป็นที่สะดุดตา ทำให้ผู้ใช้บริการขาดสมาธิ ผู้ให้บริการที่พบปัญหาจึงเสนอแนะให้ห้องสมุดเพิ่มที่นั่งฟังเทปและอุปกรณ์ในการนั่งฟัง

✓ นันทพร สุภโสภณ (2536 : 82-88) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่มีต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะการใช้ห้องสมุด ผลการศึกษาพบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มีความคิดเห็นต่อการนำความรู้เกี่ยวกับทักษะการใช้ห้องสมุดไปใช้ประโยชน์อยู่ในระดับมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่า เนื้อหาวิชาทักษะการใช้ห้องสมุดตรงกับความสนใจและความต้องการของนิสิต สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการศึกษา

ค้นคว้าได้ นิสิตมีคะแนนความสามารถในการนำความรู้เกี่ยวกับทักษะการใช้ห้องสมุดไปใช้ประโยชน์ในระดับน้อย (ร้อยละ 47.90) เมื่อเปรียบเทียบความสามารถในการนำความรู้เกี่ยวกับทักษะการใช้ห้องสมุดไปใช้ประโยชน์ พบว่า นิสิตชายกับนิสิตหญิงมีความสามารถไม่แตกต่างกัน และนิสิตชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 มีความสามารถในการนำความรู้เกี่ยวกับทักษะการใช้ห้องสมุดไปใช้ประโยชน์ไม่แตกต่างกันเช่นเดียวกัน แต่เมื่อเปรียบเทียบตามสาขาวิชา พบว่า นิสิตคณะแพทยศาสตร์มีความสามารถในการนำความรู้เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดไปใช้ประโยชน์เป็นอันดับสูงสุด (ร้อยละ 60.55) คณะวิทยาศาสตร์ (ร้อยละ 45.80) คณะสังคมศาสตร์ (ร้อยละ 42.75) และคณะพลศึกษา (ร้อยละ 39.63) ตามลำดับ

ธีราภรณ์ มณีข้อย (2538 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง สภาพการใช้ ปัญหา และความต้องการในการใช้บริการยืมระหว่างห้องสมุดของนิสิตมหาวิทยาลัยของรัฐ ผลการวิจัยพบว่า นิสิตที่มาใช้บริการยืมระหว่างห้องสมุดส่วนใหญ่เป็นนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา สิ่งพิมพ์ที่ขอยืมมากที่สุด คือ ปรินต์งานพิมพ์ ข้อที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ จำนวนสิ่งพิมพ์ที่กำหนดให้ยืม 3 เล่ม/คนนั้นน้อยเกินไป และเมื่อเปรียบเทียบกับปัญหาการยืมระหว่างห้องสมุด พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และนิสิตต้องการให้ห้องสมุดปรับปรุงหรือจัดบริการเพิ่มเติมเกี่ยวกับการให้บริการในสถาบันที่ตนศึกษาอยู่ และในสถาบันอื่น รวมทั้งเรื่องของระเบียบการยืมในระดับมาก สำหรับในห้องสมุดของตนนิสิตต้องการให้มีบัญชีรวมรายชื่อสิ่งพิมพ์ของแต่ละสถาบันไว้ ส่วนความต้องการในการไปใช้บริการที่สถาบันอื่นนั้น นิสิตต้องการยืมสิ่งพิมพ์ในช่วงนอกเวลาราชการได้ในระดับมาก และเมื่อเปรียบเทียบความต้องการในการให้บริการในห้องสมุดของตนและในสถาบันอื่นพบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จารุณีย์ วรรณสิทธิ์ (2539 : 80-81) ได้วิจัยเรื่องการใช้บริการสำนักหอสมุดของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า ในการค้นหาข้อมูลสิ่งพิมพ์ในสำนักหอสมุด นิสิตส่วนใหญ่ค้นหาได้บางครั้ง หนังสือที่ต้องการมีผู้ยืมไปคิดเป็นร้อยละ 70.5 รองลงมาหนังสือในสำนักหอสมุดมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอแก่ความต้องการ คิดเป็นร้อยละ 70.2 หนังสือมีสภาพเก่า ล้าสมัย

✓เชิดชาติ พุกพูน (2540 : 56-58) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาความต้องการการให้บริการโสตทัศนศึกษาของอาจารย์และนิสิตในสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า อาจารย์และนิสิตไม่ทราบว่าฝ่ายโสตทัศนศึกษามีสื่อการเรียนการสอนอะไรไว้ให้บริการเป็นปัญหาสำคัญมาก การประชาสัมพันธ์ให้ข่าวสารสนเทศเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนน้อยไป ปัญหาด้านการขอใช้บริการที่มีผลต่อการใช้บริการมาก คือ เครื่องมือที่ใช้ในการสืบค้นโสตทัศนศึกษามีน้อย ดังนั้นนิสิตมีข้อเสนอแนะให้จัดหาโสตทัศนวัสดุและโสตทัศนอุปกรณ์ให้เพียงพอแก่ความต้องการของอาจารย์และนิสิต ตลอดจนควรจัดหาวิธีการเผยแพร่สารสนเทศเกี่ยวกับโสตทัศนวัสดุ

โสตทัศนูปกรณ์ที่มีไว้บริการ เชิญชวนให้อาจารย์และนิสิตได้มีส่วนร่วมในการเสนอแนะ เลือก จัดหาโสตทัศนวัสดุเพื่อให้สอดคล้องกับวิชาที่สอน

เพ็ญแข ประจณปัจจนิก และสุวัฒน์ วัฒนวงศ์ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในด้านการบริการของ มหาวิทยาลัย พบว่า ในด้านความต้องการการบริการจากหอสมุดกลางโดยรวมมีระดับสูงสุด สำหรับในรายละเอียดของความต้องการการบริการนั้น ความต้องการด้านการบริการ (Service) ของ หอสมุด จะอยู่ในระดับมากที่สุด เช่น การปรับระบบการใช้บัตรให้ทันสมัย การปรับระบบแอร์ในห้องสมุด การปรับระบบการสืบค้นข้อมูลให้ทันสมัย การจัดหาเอกสารสิ่งพิมพ์ที่ทันสมัยไว้สำหรับ ให้บริการ ปรับสถานที่ให้มีความสะดวกสบาย ปรับเปลี่ยนวิธีการให้ยืมหนังสือ การปรับรวมไปถึง การขยายเวลาปิด-เปิดหอสมุด

กล่าวโดยสรุปว่า บริการห้องสมุดสำหรับห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเป็นสิ่งสำคัญและ จำเป็นอย่างยิ่ง ตลอดจนการให้บริการเป็นหัวใจของงานห้องสมุด เพราะฉะนั้นควรจัดบริการให้มี ประสิทธิภาพ และความพึงพอใจของนิสิตและบุคลากรให้มากที่สุด เพื่อดึงดูดให้นิสิตและบุคลากร เข้าใช้บริการมากขึ้น เช่น บริการห้องสมุดนั้นไม่ว่าจะเป็นบริการวารสาร บริการสิ่งพิมพ์ บริการ ส่งเสริมการใช้บริการ บริการโสตทัศนศึกษา ต่างก็มีผลต่อการใช้ห้องสมุดทั้งสิ้น เพราะเป็นการ ช่วยเสริมให้ผู้ใช้อาคารหอสมุดรู้จัก เข้าใจ และใช้ห้องสมุดได้ถูกวิธียิ่งขึ้น อันจะส่งผลต่อเนื่องทำให้การ ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองประสบความสำเร็จตรงตามความต้องการของผู้ใช้ และได้ผลตรงตามวัตถุประสงค์ในการจัดบริการของสำนักหอสมุดกลางยิ่งขึ้นด้วย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ใน 4 ด้าน คือ ด้านบริการสิ่งพิมพ์ ด้านการส่งเสริมการใช้บริการ ด้านบริการโสตทัศนศึกษา และด้าน สิ่งอำนวยความสะดวก ในบทนี้จะกล่าวถึงขั้นตอนวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ได้เข้าเรียนตั้งแต่ปีการศึกษา 2544 จนถึงปีการศึกษา 2546 ใน 4 วิชาเอก/สาขาวิชา คือ วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ จำนวน 70 คน วิชาเอกการบริหารการศึกษา จำนวน 258 คน สาขาวิชาการอุดมศึกษา จำนวน 89 คน และวิชาเอกเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 173 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 590 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ได้เข้าเรียนตั้งแต่ปีการศึกษา 2544 จนถึงปีการศึกษา 2546 ใน 4 วิชาเอก/สาขาวิชา คือ วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ วิชาเอกการบริหารการศึกษา สาขาวิชาการอุดมศึกษา และวิชาเอกเทคโนโลยีการศึกษา กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ เกรจซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 608) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 234 คน ต่อจากนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) สุ่มกลุ่มตัวอย่างในแต่ละวิชาเอกตามสัดส่วนที่มีอยู่จนได้ครบจำนวนที่กำหนดไว้ ดังตาราง 1 ต่อไปนี้

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่กำลังศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2544 ถึงปัจจุบัน ใน 4 วิชาเอก/สาขาวิชา

วิชาเอก/สาขาวิชา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ชั้นปีที่ศึกษา		
วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่	70	30
ชั้นปีที่ 1	12	6
ชั้นปีที่ 2	29	12
ชั้นปีที่ 3	29	12
วิชาเอกการบริหารการศึกษา	258	100
ชั้นปีที่ 1	78	30
ชั้นปีที่ 2	103	40
ชั้นปีที่ 3	77	30
สาขาวิชาการอุดมศึกษา	89	36
ชั้นปีที่ 1	15	6
ชั้นปีที่ 2	24	10
ชั้นปีที่ 3	50	20
วิชาเอกเทคโนโลยีการศึกษา	173	68
ชั้นปีที่ 1	37	14
ชั้นปีที่ 2	72	28
ชั้นปีที่ 3	64	26
รวม	590	234

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ใน 4 ด้าน ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของนิสิต ได้แก่ เพศ อายุ วิชาเอก/สาขาวิชาที่ศึกษา และชั้นปีที่ศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ใน 4 ด้าน คือ ด้านบริการสิ่งพิมพ์ ด้านการส่งเสริมการใช้บริการ ด้านบริการโสตทัศนศึกษา และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก จำนวน 40 ข้อ แบบสอบถามแต่ละด้านมีลักษณะเป็นข้อคำถามให้เลือกตอบแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ

5	คะแนน	หมายถึง	เห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุด
4	คะแนน	หมายถึง	เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก
3	คะแนน	หมายถึง	เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง
2	คะแนน	หมายถึง	เห็นด้วยอยู่ในระดับน้อย
1	คะแนน	หมายถึง	เห็นด้วยอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านบริการสิ่งพิมพ์ ด้านการส่งเสริมการใช้บริการ ด้านบริการโสตทัศนศึกษา และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดขอบเขตและเนื้อหารายละเอียดของแบบสอบถาม
2. ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ครอบคลุมเนื้อหาทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านบริการสิ่งพิมพ์ ด้านการส่งเสริมการใช้บริการ ด้านบริการโสตทัศนศึกษา และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อนำมาสร้างเป็นแบบสอบถาม

3. สร้างแบบสอบถามปลายปิดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเค้าโครงรายงานการวิจัย เพื่อขอคำแนะนำเพิ่มเติมแก้ไขสำนวนภาษา ตรวจสอบความถูกต้อง และนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

4. นำแบบสอบถามที่แก้ไขและปรับปรุง ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาเค้าโครงรายงานการวิจัยแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหาอีกครั้ง เพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่

4.1 รองศาสตราจารย์เจลิยว พันธุ์สีดา อาจารย์ประจำภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

4.2 รองศาสตราจารย์ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์ อาจารย์ประจำภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

4.3 รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร โคตรบรรเทา อดีตอาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษา ผู้ใหญ่ ข้าราชการบำนาญ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

5. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่ผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษาเค้าโครงรายงานการวิจัยเสนอแนะ นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากหัวหน้าภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เสนอขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ หัวหน้าภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา หัวหน้าสาขาวิชาการอุดมศึกษา และหัวหน้าภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา

2. นำแบบสอบถามไปแจกนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม โดยขอความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ในภาควิชาและเจ้าหน้าที่ห้องสมุดที่เป็นนิสิตของแต่ละวิชาเอก/สาขาวิชาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างช่วยแจกแบบสอบถามให้แก่นิสิตในวิชาเอก/สาขาวิชา และเก็บกลับคืนด้วยตัวเองตามเวลาที่กำหนด ในวันที่ 15 – 30 มิถุนายน 2546

3. รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา จำนวน 195 ฉบับ จากที่ส่งไปทั้งหมด 234 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 83.33 ของแบบสอบถามทั้งหมด แล้วนำมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ปรากฏว่าสมบูรณ์ทุกฉบับ

4. นำแบบสอบถามที่ได้ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์แล้ว ไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลของการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ ที่ได้รับกลับคืนมาแต่ละฉบับ คัดเลือกเอาฉบับที่สมบูรณ์ไว้วิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

2. นำแบบสอบถามมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้เครื่องคำนวณคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC (Statistical Package for Social Science / Personal Computer) ในการคำนวณค่าสถิติต่อไปนี้

2.1 วิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้วิธีวิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่และคำนวณหาค่าร้อยละ จำแนกตามเพศ อายุ วิชาเอก/สาขาวิชาที่ศึกษา และชั้นปีที่ศึกษา

2.2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ใช้วิธีวิเคราะห์การคำนวณหาค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายด้านและรายข้อ ส่วนเกณฑ์การพิจารณาค่าเฉลี่ยของน้ำหนักคะแนนระดับความคิดเห็น ใช้คุณสมบัติความคิดเห็นต่อเนื้อหาของคะแนนเป็นแนวทางเทียบผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย โดยกำหนดคะแนนต่ำสุดมีค่าไม่ต่ำกว่า 1.00 เป็นคะแนนสูงสุด มีค่าไม่เกิน 5.00 ซึ่งได้แบ่งช่วงคะแนนออกเป็น 5 ช่วง โดยแต่ละช่วงมีความกว้างเท่า ๆ กัน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิเศษ จากกลุ่มตัวอย่างเป็นรายด้าน จำแนกตามตัวแปรอิสระ โดยใช้สถิติการทดสอบค่าคะแนนที (t-test for Independent Sample) ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มที่เป็นอิสระจากกัน และสถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบมีหนึ่งตัวประกอบ (One-way Analysis of Variance) หรือเอฟเทส (F-test) ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่าสองกลุ่ม หากพบความแตกต่างใช้การทดสอบรายคู่ของ เชฟเฟ (Scheffe's Test)

2.3 วิเคราะห์ข้อมูลของข้อความปลายเปิด ซึ่งเป็นความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ใช้วิธีการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ของคำตอบแต่ละข้อ นำเสนอเรียงลำดับข้อที่มีคะแนนความถี่มากไปหาข้อที่มีคะแนนความถี่น้อย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 หาค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยใช้สูตร (สำอังก์ งามวิชา. 2541 : 62)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ

IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามและพฤติกรรม
$\sum R$	แทน	ผลรวมของความคิดเห็นในแต่ละข้อของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 หาค่าร้อยละ (Percentage) ของแบบสอบถามตอนที่ 1 ได้แก่ ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม การนำเสนอข้อมูลโดยใช้ตารางแจกแจงความถี่ (Frequency Table) แบบจำแนกทางเดียว โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2541 : 101)

$$p = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ

p	แทน	ร้อยละ
f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
n	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

2.2 หาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ของแบบสอบถามตอนที่ 2 โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 73)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

2.3 หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของแบบสอบถามตอนที่ 2 โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 79)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	$S.D.$	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\sum x)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ใช้ทดสอบค่าที (t-test) โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 102)

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
	$\bar{X}_1$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	$\bar{X}_2$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	S_1^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	n_1	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	n_2	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

3.2 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variable) โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 113)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
	MS_b	แทน	ความแปรปรวน (Mean Square) ระหว่างกลุ่ม
	MS_w	แทน	ความแปรปรวน (Mean Square) ภายในกลุ่ม

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe' Test) (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2534 : 236-264)

$$Cvd = (k - 1)(F')(MS_w)(2/n)$$

เมื่อ	k	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
	F	แทน	ค่า F ที่เปิดได้จากตาราง (Critical Value)
	MS_w	แทน	ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม
	n	แทน	จำนวนหน่วยตัวอย่างในแต่ละกลุ่มตัวอย่าง

ถ้าจำนวนหน่วยตัวอย่างในแต่ละกลุ่มตัวอย่างไม่เท่ากัน จะต้องใช้

$$\left[\begin{array}{cc} 1 & 1 \\ - & + \\ n_i & n_j \end{array} \right]$$

แทน $(2/n)$ เมื่อ n_i และ n_j แทนจำนวนหน่วยตัวอย่างในกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และ 2 ตามลำดับ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
df	แทน	ระดับชั้นของความแปรปรวนเป็นอิสระ (degree of freedom)
SS	แทน	ผลรวมของคะแนนค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมของคะแนนค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Mean of Square)
*	แทน	มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเสนอเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ค่าจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ อายุ วิชาเอก/สาขา วิชาที่ศึกษา และชั้นปีที่ศึกษา

ตอนที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษาทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริการสิ่งพิมพ์ ด้านการส่งเสริมการใช้บริการ ด้านบริการโสตทัศนศึกษา และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำแนกตามเพศ อายุ วิชาเอก/สาขาวิชาที่ศึกษา และชั้นปีที่ศึกษา

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ค่าจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปร ได้แก่ เพศ อายุ วิชาเอก/สาขาวิชาที่ศึกษา และชั้นปีที่ศึกษา ดังแสดงในตาราง 2 ต่อไปนี้

ตาราง 2 ข้อมูลส่วนตัวเป็นจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ อายุ วิชาเอก/สาขาวิชาที่ศึกษา และชั้นปีที่ศึกษา

ข้อมูลส่วนตัว	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	76	39.00
1.2 หญิง	119	61.00
รวม	195	100.00
2. อายุ		
2.1 ต่ำกว่า 35 ปี	97	49.70
2.2 35 – 45 ปี	70	35.90
2.3 45 ปีขึ้นไป	28	14.40
รวม	195	100.00
3. วิชาเอก/สาขาวิชาที่ศึกษา		
3.1 การศึกษาผู้ใหญ่	30	15.40
3.2 การบริหารการศึกษา	75	38.40
3.3 การอุดมศึกษา	28	14.40
3.4 เทคโนโลยีการศึกษา	62	31.80
รวม	195	100.00
4. ชั้นปีที่ศึกษา		
4.1 ปีที่ 1	51	26.20
4.2 ปีที่ 2	85	43.50
4.3 ปีที่ 3	59	30.30
รวม	195	100.00

จากตาราง 2 แสดงว่านิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ เป็นเพศชาย จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 39.00 เพศหญิง จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 61.00 อายุต่ำกว่า 35 ปี จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 49.70 อายุ 35-45 ปี จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 35.90 และอายุ 45 ปีขึ้นไป จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 14.40 วิชาเอก/สาขาวิชาที่ศึกษา การศึกษาผู้ใหญ่ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 15.40 การบริหารการศึกษา จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 38.40 การอุดมศึกษา จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 14.40 และเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 31.80 และชั้นปีที่ศึกษา ชั้นปีที่ 1 จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 26.20 ชั้นปีที่ 2 จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 43.50 และชั้นปีที่ 3 จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 30.30

ตอนที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษาทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริการสิ่งพิมพ์ ด้านการส่งเสริมการใช้บริการ ด้านบริการโสตทัศนศึกษา และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ดังแสดงในตาราง 3-7 ต่อไปนี้

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและรายด้าน

ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
ด้านบริการสิ่งพิมพ์	3.06	0.84	ปานกลาง
ด้านการส่งเสริมการใช้บริการ	2.93	0.91	ปานกลาง
ด้านบริการโสตทัศนศึกษา	3.06	0.87	ปานกลาง
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	3.18	0.92	ปานกลาง
รวม	3.05	0.89	ปานกลาง

จากตาราง 3 แสดงว่านิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มีความคิดเห็นต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.05$) ทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{X} = 3.18$) ด้านบริการสิ่งพิมพ์ ($\bar{X} = 3.06$) ด้านบริการโสตทัศนศึกษา ($\bar{X} = 3.06$) และด้านการส่งเสริมการใช้บริการ ($\bar{X} = 2.93$) ตามลำดับ

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ด้านบริการสิ่งพิมพ์ เป็นรายชื่อ

ด้านบริการสิ่งพิมพ์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. สิ่งพิมพ์ในสาขาที่ท่านศึกษาค้นคว้าที่จัดไว้บริการมีจำนวนเพียงพอ	3.08	0.80	ปานกลาง
2. สิ่งพิมพ์ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศที่จัดไว้บริการมีจำนวนเพียงพอ	3.14	0.72	ปานกลาง
3. สิ่งพิมพ์ที่มีไว้บริการมีเนื้อหาทันสมัย	2.93	0.73	ปานกลาง
4. การวางแผนการจัดซื้อสิ่งพิมพ์มีความเหมาะสมต่อการค้นหาตามหมวดหมู่หนังสือ	3.18	0.80	ปานกลาง
5. การจัดเรียงสิ่งพิมพ์บนชั้นมีการจัดเรียงตามลำดับเลขเรียกหนังสืออย่างถูกต้อง ง่ายต่อการค้นหา	3.13	0.91	ปานกลาง
6. การจัดสิ่งพิมพ์ชั้นชั้นรวดเร็ว ทันต่อความต้องการของผู้ใช้บริการ	2.99	0.80	ปานกลาง
7. สิ่งพิมพ์ที่อนุญาตให้ยืมออกนอกห้องสมุดมีจำนวนเหมาะสมและเพียงพอต่อความต้องการของผู้ใช้	3.02	0.84	ปานกลาง
8. จำนวนหนังสือสำรอง (Reserved Book Service) มีไว้บริการอย่างเพียงพอ	3.11	0.77	ปานกลาง
9. ระยะเวลาในการยืมสิ่งพิมพ์มีความเหมาะสม	2.98	1.13	ปานกลาง
รวม	3.06	0.84	ปานกลาง

จากตาราง 4 แสดงว่านิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มีความคิดเห็นต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านบริการสิ่งพิมพ์เป็นรายชื่อ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.06$) ทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ข้อที่ว่า การวางแผนการจัดซื้อสิ่งพิมพ์มีความเหมาะสมต่อการค้นหาตามหมวดหมู่หนังสือ ($\bar{X} = 3.18$) ข้อที่ว่า สิ่งพิมพ์ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศที่จัดไว้บริการมีจำนวนเพียงพอ ($\bar{X} = 3.14$) ข้อที่ว่า การจัดเรียงสิ่งพิมพ์บนชั้นมีการจัดเรียงตามลำดับเลขเรียกหนังสืออย่างถูกต้องง่ายต่อการค้นหา

($\bar{X} = 3.13$) ข้อที่ว่า จำนวนหนังสือสำรอง (Reserved Book Service) มีไว้บริการอย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 3.11$) ข้อที่ว่า สิ่งพิมพ์ในสาขาที่ท่านศึกษาค้นคว้าที่จัดไว้บริการมีจำนวนเพียงพอ ($\bar{X} = 3.08$) ข้อที่ว่า สิ่งพิมพ์ที่อนุญาตให้ยืมออกนอกห้องสมุดมีจำนวนเหมาะสมและเพียงพอต่อความต้องการของผู้ใช้ ($\bar{X} = 3.02$) ข้อที่ว่า การจัดสิ่งพิมพ์ขึ้นชั้นรวดเร็ว ทันต่อความต้องการของผู้ใช้บริการ ($\bar{X} = 2.99$) ข้อที่ว่า ระยะเวลาในการยืมสิ่งพิมพ์มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 2.98$) และข้อที่ว่า สิ่งพิมพ์ที่มีไว้บริการมีเนื้อหาทันสมัย ($\bar{X} = 2.93$) ตามลำดับ

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา
ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการส่งเสริมการใช้บริการ เป็นรายชื่อ

ด้านการส่งเสริมการใช้บริการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. เจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำในการใช้สิ่งพิมพ์อย่างถูกวิธี	2.96	0.86	ปานกลาง
2. เจ้าหน้าที่ให้บริการเรื่องแหล่งข้อมูลเฉพาะด้านใน สาขาวิชาที่นิสิตต้องการ	3.00	0.85	ปานกลาง
3. เจ้าหน้าที่ให้บริการในการติดต่อสอบถามสะดวก รวดเร็ว	3.05	0.84	ปานกลาง
4. เจ้าหน้าที่ให้บริการยืม-คืนสิ่งพิมพ์ด้วยความสะดวก รวดเร็ว	3.44	0.83	ปานกลาง
5. เจ้าหน้าที่ให้บริการนำชมห้องสมุดเพื่อช่วยให้ท่าน สามารถใช้บริการของห้องสมุดได้ดีขึ้น	2.79	0.97	ปานกลาง
6. เจ้าหน้าที่ให้บริการแนะนำวิธีค้นคว้า ทำให้ท่าน สามารถค้นหาสิ่งพิมพ์ที่ต้องการได้รวดเร็วยิ่งขึ้น	2.75	0.98	ปานกลาง
7. เจ้าหน้าที่ให้การฝึกอบรมแก่ผู้ใช้ทำให้มีความรู้ ความเข้าใจในการบริการมากขึ้น	2.61	0.98	ปานกลาง
8. เจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำในการสืบค้นฐานข้อมูล ด้วยตนเองเป็นอย่างดี	2.66	1.02	ปานกลาง
9. เจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยใบหน้ายิ้มแย้มแจ่มใส วาจาสุภาพ ท่าทีอ่อนน้อม	2.90	0.91	ปานกลาง
10. เจ้าหน้าที่ให้บริการโสตทัศนูปกรณ์ และ โสตทัศน วัสดุแก่ผู้ใช้ด้วยความรวดเร็ว	3.07	0.72	ปานกลาง
11. เจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำในการใช้เสียงของผู้ใช้ใน ห้องสมุดด้วยความสุภาพ	2.97	0.79	ปานกลาง
รวม	2.93	0.91	ปานกลาง

จากตาราง 5 แสดงว่านิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มีความคิดเห็นต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการส่งเสริมการให้บริการ เป็นรายข้อ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.93$) ทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ข้อที่ว่า เจ้าหน้าที่ให้บริการยิ้ม-คืนสิ่งพิมพ์ด้วยความสะดวกรวดเร็ว ($\bar{X} = 3.44$) ข้อที่ว่า เจ้าหน้าที่ให้บริการโสตทัศนอุปกรณ์และโสตทัศนวัสดุแก่ผู้ใช้ด้วยความรวดเร็ว ($\bar{X} = 3.07$) ข้อที่ว่า เจ้าหน้าที่ให้บริการในการติดต่อสอบถามสะดวกรวดเร็ว ($\bar{X} = 3.05$) ข้อที่ว่า เจ้าหน้าที่ให้บริการเรื่องแหล่งข้อมูลเฉพาะด้านในสาขาวิชาที่นิสิตต้องการ ($\bar{X} = 3.00$) ข้อที่ว่า เจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำในการใช้เสียงของผู้ใช้ในห้องสมุดด้วยความสุภาพ ($\bar{X} = 2.97$) ข้อที่ว่า เจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำในการใช้สิ่งพิมพ์อย่างถูกวิธี ($\bar{X} = 2.96$) ข้อที่ว่า เจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยใบหน้ายิ้มแย้มแจ่มใส วาจาสุภาพ ทำให้อ่อนน้อม ($\bar{X} = 2.90$) ข้อที่ว่า เจ้าหน้าที่ให้บริการนำชมห้องสมุดเพื่อช่วยให้ท่านสามารถใช้บริการของห้องสมุดได้ดีขึ้น ($\bar{X} = 2.79$) ข้อที่ว่า เจ้าหน้าที่ให้บริการแนะนำวิธีค้นหา ทำให้ท่านสามารถค้นหาสิ่งพิมพ์ที่ต้องการได้รวดเร็วยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 2.75$) ข้อที่ว่า เจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำในการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเองเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 2.66$) และข้อที่ว่า เจ้าหน้าที่ให้การฝึกอบรมแก่ผู้ใช้ ทำให้มีความรู้ความเข้าใจในการบริการมากขึ้น ($\bar{X} = 2.61$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา
ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ด้านบริการโสตทัศนศึกษา เป็นรายชื่อ

ด้านบริการโสตทัศนศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. โสตทัศนูปกรณ์ที่จัดไว้บริการสอดคล้องกับเนื้อหา วิชาที่ศึกษาค้นคว้า	3.08	0.79	ปานกลาง
2. โสตทัศนวัสดุที่ให้บริการยืมออกนอกห้องสมุด มีจำนวนเพียงพอกับความต้องการ	2.90	0.88	ปานกลาง
3. การจัดเก็บวัสดุในฝ่ายของเจ้าหน้าที่ให้ความสะดวก รวดเร็วในการค้นคว้าและการให้บริการ	3.05	0.79	ปานกลาง
4. ระยะเวลาในการให้ยืมโสตทัศนวัสดุออกนอก ห้องสมุด มีความเหมาะสม	2.88	1.00	ปานกลาง
5. ท่านสามารถใช้อินเตอร์เน็ตได้ด้วยตนเอง	3.31	0.91	ปานกลาง
6. โสตทัศนศึกษาที่มีให้บริการอยู่ในปัจจุบัน มีสภาพ สมบูรณ์และทันสมัย	3.06	0.81	ปานกลาง
7. บริเวณที่นั่งให้บริการหุฟังมีความเหมาะสมและ เพียงพอ	2.98	0.95	ปานกลาง
8. ท่านรู้จักวิธีค้นหารายชื่อสื่อโสตทัศนศึกษาด้วย คอมพิวเตอร์เป็นอย่างดี	3.16	0.89	ปานกลาง
9. การขอใช้บริการ โสตทัศนศึกษามีความสะดวก รวดเร็ว	3.14	0.78	ปานกลาง
10. การให้บริการชมรายการโทรทัศน์เนื่องในโอกาส ต่าง ๆ มีความเหมาะสม	3.01	0.81	ปานกลาง
รวม	3.06	0.87	ปานกลาง

จากตาราง 6 แสดงว่านิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มีความคิดเห็นต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านบริการโสตทัศนศึกษา เป็นรายข้อ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.06$) ทุกข้อ โดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ข้อที่ว่า ท่านสามารถใช้อินเทอร์เน็ตได้ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 3.31$) ข้อที่ว่า ท่านรู้จักวิธี ค้นหารายชื่อสื่อโสตทัศนศึกษาด้วยคอมพิวเตอร์เป็นอย่างดี ($\bar{X} = 3.16$) ข้อที่ว่า การขอใช้บริการโสตทัศนศึกษา มีความสะดวกรวดเร็ว ($\bar{X} = 3.14$) ข้อที่ว่า โสตทัศนูปกรณ์ที่จัดไว้บริการสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา ที่ศึกษาค้นคว้า ($\bar{X} = 3.08$) ข้อที่ว่า โสตทัศนศึกษาที่มีให้บริการอยู่ในปัจจุบันมีสภาพสมบูรณ์และทันสมัย ($\bar{X} = 3.06$) ข้อที่ว่า การจัดเก็บวัสดุในฝ่ายของเจ้าหน้าที่ให้ความสะดวกรวดเร็วในการค้นคว้าและการให้บริการ ($\bar{X} = 3.05$) ข้อที่ว่า การให้บริการชมรายการโทรทัศน์เนื่องในโอกาสต่าง ๆ มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.01$) ข้อที่ว่า บริเวณที่นั่งให้บริการหูฟัง มีความเหมาะสมและเพียงพอ ($\bar{X} = 2.98$) ข้อที่ว่า โสตทัศนวัสดุที่ให้บริการยืมออกนอกห้องสมุด มีจำนวนเพียงพอกับความต้องการ ($\bar{X} = 2.90$) และข้อที่ว่า ระยะเวลาในการให้ยืมโสตทัศนวัสดุออกนอกห้องสมุด มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 2.88$) ตามลำดับ

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา
ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก เป็นรายชื่อ

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. การบริการถ่ายเอกสารมีความสะดวก รวดเร็ว	3.72	0.82	มาก
2. การให้บริการสืบค้นข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์จาก ฐานข้อมูลชีดี-รอมมีความสะดวก	3.25	0.83	ปานกลาง
3. เครื่องคอมพิวเตอร์ที่จัดไว้บริการในการสืบค้นข้อมูล เพียงพอต่อความต้องการ	2.68	1.03	ปานกลาง
4. โต๊ะ-เก้าอี้และการจัดบริเวณที่นั่งอ่าน-ค้นคว้าเพียงพอ กับความต้องการ	3.39	0.92	ปานกลาง
5. การให้บริการอาหารและเครื่องดื่ม มีความเหมาะสม	2.89	0.84	ปานกลาง
6. ข่าวสารการประชาสัมพันธ์ของห้องสมุดมีความ ชัดเจน การให้บริการอาคารสถานที่ มีความสะดวก รวดเร็ว	3.03	0.89	ปานกลาง
7. การให้บริการอาคารสถานที่ มีความสะดวก รวดเร็ว	3.10	0.94	ปานกลาง
8. การบริการบริเวณทางเข้า-ออกมีความสะดวก	3.52	0.76	มาก
9. ป้ายปิด-เปิดและประกาศต่าง ๆ ที่ติดไว้บริเวณ ทางเข้า-ออก มีความชัดเจน	3.17	0.87	ปานกลาง
10. บรรยากาศภายในห้องสมุดเอื้ออำนวยต่อการศึกษาค้นคว้า	3.04	0.91	ปานกลาง
รวม	3.18	0.92	ปานกลาง

จากตาราง 7 แสดงว่านิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มีความคิดเห็นต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.18$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คือ ข้อที่ว่า การบริการถ่ายเอกสารมีความสะดวก รวดเร็ว ($\bar{X} = 3.72$) และข้อที่ว่า การบริการบริเวณทางเข้า-ออก มีความสะดวก ($\bar{X} = 3.52$) ตามลำดับ ส่วนข้ออื่น ๆ มีความ

คิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ข้อที่ว่า การให้บริการสืบค้นข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์จากฐานข้อมูลซีดี-รอม มีความสะดวก ($\bar{X} = 3.25$) ข้อที่ว่า โต๊ะ-เก้าอี้และการจัดบริเวณที่นั่งอ่าน-ค้นคว้าเพียงพอต่อความต้องการ ($\bar{X} = 3.39$) ข้อที่ว่า ป้ายปิด-เปิดและประกาศต่าง ๆ ที่ติดไว้บริเวณทางเข้า-ออก มีความชัดเจน ($\bar{X} = 3.17$) ข้อที่ว่า การให้บริการอาคารสถานที่ มีความสะดวก รวดเร็ว ($\bar{X} = 3.10$) ข้อที่ว่า บรรยากาศภายในห้องสมุดเอื้ออำนวยต่อการศึกษาค้นคว้า ($\bar{X} = 3.04$) ข้อที่ว่า ข้าราชการประจำสัมพันธ์ของห้องสมุดมีความชัดเจน การให้บริการอาคารสถานที่มีความสะดวก รวดเร็ว ($\bar{X} = 3.03$) ข้อที่ว่า การให้บริการอาหารและเครื่องดื่ม มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 2.89$) และข้อที่ว่า เครื่องคอมพิวเตอร์ที่จัดไว้บริการในการสืบค้นข้อมูลเพียงพอต่อความต้องการ ($\bar{X} = 2.68$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำแนกตามเพศ อายุ วิชาเอก/สาขาวิชาที่ศึกษา และชั้นปีที่ศึกษา ดังแสดงในตาราง 8-15 ต่อไปนี้

ตาราง 8 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน

ความคิดเห็น	เพศชาย (n = 76)		เพศหญิง (n = 119)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านบริการสิ่งพิมพ์	3.06	0.58	3.06	0.53	0.03
ด้านการส่งเสริมการใช้บริการ	2.95	0.64	2.91	0.65	0.47
ด้านบริการโสตทัศนศึกษา	2.98	0.59	3.11	0.62	-1.47
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	3.12	0.47	3.22	0.58	-1.34
รวม	3.03	0.50	3.07	0.52	-0.62

จากตาราง 8 แสดงว่านิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวม และรายด้าน ทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ตั้งไว้

ตาราง 9 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำแนกตามอายุ โดยรวมและรายด้าน

ความคิดเห็น	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านบริการสิ่งพิมพ์	ระหว่างกลุ่ม	2	3.228	1.614	5.60**
	ภายในกลุ่ม	192	55.340	0.288	
	รวม	194	58.568		
ด้านการส่งเสริมการใช้บริการ	ระหว่างกลุ่ม	2	4.635	2.317	5.89**
	ภายในกลุ่ม	192	75.491	0.393	
	รวม	194	80.126		
ด้านบริการโสตทัศนศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	2.682	1.341	3.72
	ภายในกลุ่ม	192	69.295	0.361	
	รวม	194	71.977		
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	ระหว่างกลุ่ม	2	0.570	0.285	0.99
	ภายในกลุ่ม	192	55.554	0.289	
	รวม	194	56.124		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	2.439	1.219	4.89**
	ภายในกลุ่ม	192	47.920	0.250	
	รวม	194	50.359		

** มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 9 แสดงว่านิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบริการสิ่งพิมพ์ และด้านการส่งเสริมการใช้บริการ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านบริการโสตทัศนศึกษา และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยจึงนำไปทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe') ดังปรากฏในตาราง 10-12 ต่อไปนี้

ตาราง 10 ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านบริการสิ่งพิมพ์ จำแนกตามอายุ

อายุ		ต่ำกว่า 35 ปี	45 ปีขึ้นไป	35-45 ปี
		$\bar{X}$		
ต่ำกว่า 35 ปี	2.93	-	0.24	0.27*
45 ปีขึ้นไป	3.17		-	0.03
35-45 ปี	3.20			-

* มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 10 แสดงว่านิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีอายุต่ำกว่า 35 ปี กับนิสิตที่มีอายุ 35-45 ปี มีความคิดเห็นต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านบริการสิ่งพิมพ์ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตที่มีอายุ 35-45 ปี มีความคิดเห็นสูงกว่านิสิตที่มีอายุต่ำกว่า 35 ปี ส่วนนิสิตที่มีอายุ 45 ปีขึ้นไป มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 11 ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา
ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ด้านส่งเสริมการใช้บริการ จำแนกตามอายุ

อายุ		ต่ำกว่า 35 ปี	45 ปีขึ้นไป	35-45 ปี
	$\bar{X}$	2.78	2.98	3.11
ต่ำกว่า 35 ปี	2.78	-	0.21	0.33*
45 ปีขึ้นไป	2.98		-	0.13
35-45 ปี	3.11			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 แสดงว่านิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีอายุต่ำกว่า 35 ปี กับนิสิตที่มีอายุ 35-45 ปี มีความคิดเห็นต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านส่งเสริมการใช้บริการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตที่มีอายุ 35-45 ปี มีความคิดเห็นสูงกว่านิสิตที่มีอายุต่ำกว่า 35 ปี ส่วนนิสิตที่มีอายุ 45 ปีขึ้นไป มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 12 ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา
ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวม จำแนกตามอายุ

อายุ		ต่ำกว่า 35 ปี	45 ปีขึ้นไป	35-45 ปี
$\bar{X}$		2.94	3.15	3.17
ต่ำกว่า 35 ปี	2.94	-	0.21	0.23*
45 ปีขึ้นไป	3.15	-	-	0.02
35-45 ปี	3.17	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 แสดงว่านิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีอายุต่ำกว่า 35 ปี กับที่มีอายุ 35-45 ปี มีความคิดเห็นต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตที่มีอายุ 35-45 ปี มีความคิดเห็นสูงกว่านิสิตที่มีอายุต่ำกว่า 35 ปี ส่วนนิสิตที่มีอายุ 45 ปีขึ้นไป มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 13 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำแนกตามวิชาเอก/สาขาวิชาที่ศึกษา โดยรวมและรายด้าน

ความคิดเห็น	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านบริการสิ่งพิมพ์	ระหว่างกลุ่ม	3	3.903	1.301	4.55**
	ภายในกลุ่ม	191	54.664	0.286	
	รวม	194	58.567		
ด้านการส่งเสริมการใช้บริการ	ระหว่างกลุ่ม	3	0.453	0.151	0.36
	ภายในกลุ่ม	191	79.672	0.417	
	รวม	194	80.125		
ด้านบริการโสตทัศนศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3	3.242	1.081	3.00*
	ภายในกลุ่ม	191	68.734	0.360	
	รวม	194	71.976		
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	ระหว่างกลุ่ม	3	1.371	45.68	1.59
	ภายในกลุ่ม	191	54.753	28.67	
	รวม	194	56.124		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	1.163	0.388	1.51
	ภายในกลุ่ม	191	49.196	0.258	
	รวม	194	50.359		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 13 แสดงว่านิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีวิชาเอก/สาขาวิชาที่ศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบริการสิ่งพิมพ์ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านบริการโสตทัศนศึกษา มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านส่งเสริมการใช้บริการ และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 14 ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา
ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ด้านบริการสิ่งพิมพ์ จำแนกตามวิชาเอก/สาขาวิชาที่ศึกษา

วิชาเอก/สาขาวิชาที่ศึกษา					
		การศึกษา ผู้ใหญ่	การบริหาร การศึกษา	การอุดม ศึกษา	เทคโนโลยี การศึกษา
	$\bar{X}$	2.91	2.92	3.15	3.27
การศึกษาผู้ใหญ่	2.91	-	0.01	0.24	0.36**
การบริหารการศึกษา	2.92		-	0.23	0.35
การอุดมศึกษา	3.15			-	0.12
เทคโนโลยีการศึกษา	3.27				-

** มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 14 แสดงว่านิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีวิชาเอก/
สาขาวิชาที่ศึกษา การศึกษาผู้ใหญ่ กับเทคโนโลยีการศึกษา มีความคิดเห็นต่อการให้บริการของ
สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านบริการสิ่งพิมพ์ แตกต่างกันอย่างมีนัย
สำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนิสิตวิชาเอกเทคโนโลยีการศึกษา มีความคิดเห็นสูงกว่านิสิต
วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ส่วนวิชาเอก/สาขาวิชาที่ศึกษา การบริหารการศึกษา และการอุดมศึกษา
มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 15 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา โดยรวมและรายด้าน

ความคิดเห็น	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านบริการสิ่งพิมพ์	ระหว่างกลุ่ม	2	1.552	0.776	2.61
	ภายในกลุ่ม	192	57.015	0.297	
	รวม	194	58.567		
ด้านการส่งเสริมการใช้บริการ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.185	0.592	1.44
	ภายในกลุ่ม	192	78.941	0.411	
	รวม	194	80.126		
ด้านบริการโสตทัศนศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	2.153	1.076	2.96
	ภายในกลุ่ม	192	69.824	0.364	
	รวม	194	71.977		
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	ระหว่างกลุ่ม	2	0.901	0.451	1.57
	ภายในกลุ่ม	192	55.223	0.288	
	รวม	194	56.124		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.225	0.613	2.39
	ภายในกลุ่ม	192	49.133	0.256	
	รวม	194	50.358		

จากตาราง 15 แสดงว่านิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีชั้นปีที่ศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและรายด้าน ทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 4 ที่ตั้งไว้

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การวิเคราะห์ความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามจำนวน 195 ฉบับ มีการแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมและให้ข้อเสนอแนะ จำนวน 75 ฉบับ ซึ่งสรุปความคิดเห็นเพิ่มเติม และข้อเสนอแนะเป็นจำนวนความถี่ของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังแสดงในตาราง 16-17 ต่อไปนี้

ตาราง 16 ความคิดเห็นเพิ่มเติมของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ความคิดเห็นที่มีต่อการให้บริการ	ความถี่
ด้านบริการสิ่งพิมพ์	
1. สิ่งพิมพ์ในสาขาวิชาต่าง ๆ ที่มีไว้ให้บริการ มีความทันสมัยน้อย ไม่ทันต่อเหตุการณ์ เป็นสิ่งพิมพ์เก่ามาก	69
2. ปริมาณนิพนธ์ยังมีน้อย ไม่เพียงพอต่อความต้องการของนิสิตที่จะศึกษาค้นคว้า	35
3. การจัดสิ่งพิมพ์ขึ้นชั้น ยังมีความล่าช้าอยู่มาก ค้นหาไม่ค่อยพบ	34
4. การจัดเก็บสิ่งพิมพ์ยังไม่เป็นระเบียบ ค้นหาหนังสือยาก	32
5. วารสารต่าง ๆ ที่มีอยู่ในห้องสมุดยังไม่ทันสมัย	25
ด้านบริการโสตทัศนศึกษา	
1. วัสดุอุปกรณ์ทางโสตทัศนศึกษามีน้อย ไม่ทันสมัยเท่าที่ควร	68
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	
1. บรรยากาศในห้องสมุดยังไม่เหมาะสมในการนั่งอ่านหนังสือเท่าที่ควร แอร์ไม่เปิดให้บริการทุกชั้น และนิสิตคุยกันเสียงดังมาก ไม่มีสมาธิในการอ่านหนังสือ	65
2. การใช้ห้องเรียนและห้องศึกษาค้นคว้าของห้องสมุด ยังไม่สะดวกเท่าที่ควร เนื่องจากห้องสมุดปิดเร็วและห้องบางห้องแอร์เสีย	60

จากตาราง 16 แสดงว่านิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มีความคิดเห็นเพิ่มเติมต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีความถืออยู่ในระดับสูงในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านบริการสิ่งพิมพ์ มีความคิดเห็นในเรื่อง สิ่งพิมพ์ในสาขาวิชาต่าง ๆ มีความทันสมัยน้อย ไม่ทันต่อเหตุการณ์ เป็นสิ่งพิมพ์ที่เก่ามาก จำนวน 69 คน ปริมาณนิพนธ์ยังมีน้อย ไม่เพียงพอต่อความต้องการของนิสิตที่จะศึกษาค้นคว้า จำนวน 35 คน การจัดสิ่งพิมพ์ขึ้นชั้น ยังมีความล่าช้าอยู่มาก ค้นหาไม่ค่อยพบ จำนวน 34 คน การจัดเก็บสิ่งพิมพ์ยังไม่เป็นระเบียบ ค้นหาหนังสือยาก จำนวน 32 คน และวารสารต่าง ๆ ที่มีอยู่ในห้องสมุดยังไม่ทันสมัย จำนวน 25 คน ตามลำดับ

ด้านบริการโสตทัศนศึกษา มีความคิดเห็นในเรื่อง วัสดุอุปกรณ์ทางโสตทัศนศึกษามีน้อย ไม่ทันสมัยเท่าที่ควร จำนวน 68 คน

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มีความคิดเห็นในเรื่อง บรรยากาศในห้องสมุดยังไม่เหมาะสมในการนั่งอ่านหนังสือเท่าที่ควร แอร์ไม่เปิดให้บริการทุกชั้น และนิสิตคุยกันเสียงดังมาก ไม่มีสมาธิในการอ่านหนังสือ จำนวน 65 คน การใช้ห้องเรียนและห้องศึกษาค้นคว้าของห้องสมุดยังไม่สะดวกเท่าที่ควร เนื่องจากห้องสมุดปิดเร็วและห้องบางห้องแอร์เสีย จำนวน 60 คน ตามลำดับ

ตาราง 17 ข้อเสนอแนะของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ข้อเสนอแนะที่มีต่อการให้บริการ	ความถี่
ด้านบริการสิ่งพิมพ์	
1. การยืม-คืนสิ่งพิมพ์ ยังให้เวลาในการยืมน้อย ควรขยายเวลาการยืม-คืนให้มากกว่านี้	37
ด้านการส่งเสริมการใช้บริการ	
1. เจ้าหน้าที่ในการให้บริการในแผนกต่าง ๆ ควรให้บริการด้วยความสุภาพ และให้คำแนะนำในการบริการยืม-คืนที่ดี	65
2. ควรมีเจ้าหน้าที่คอยให้ความช่วยเหลือในการให้บริการและการสืบค้นข้อมูล	58
3. ควรมีเจ้าหน้าที่นำชมและอธิบายในการให้บริการของห้องสมุดให้มากกว่านี้	42
ด้านบริการโสตทัศนศึกษา	
1. ควรแนะนำในการใช้วัสดุอุปกรณ์ของฝ่ายโสตทัศนศึกษาให้มากกว่านี้	52
2. ควรมีเอกสารแนะนำวัสดุอุปกรณ์ที่มีในฝ่ายโสตทัศนศึกษาเพื่อให้ผู้ใช้ทราบ	48
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	
1. คอมพิวเตอร์ในการสืบค้นข้อมูลยังมีไม่เพียงพอ ควรจะมีเครื่องคอมพิวเตอร์แต่ละชั้นมากกว่านี้	69
2. ควรขยายเวลาในการใช้ห้องสมุด เช่น จากปิด 20.30 น. เป็นปิด 21.30 น.	64
3. ห้องน้ำ-ห้องส้วมของห้องสมุดควรมีความสะอาดมากกว่านี้	51

จากตาราง 17 แสดงว่านิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มีข้อเสนอแนะต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีความถี่อยู่ในระดับสูงในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านบริการสิ่งพิมพ์ มีข้อเสนอแนะในเรื่อง การยืม-คืน สิ่งพิมพ์ยังให้เวลาในการยืมน้อย ควรขยายเวลาการยืม-คืนให้มากกว่านี้ จำนวน 37 คน

ด้านการส่งเสริมการใช้บริการ มีข้อเสนอแนะในเรื่อง เจ้าหน้าที่ในการให้บริการในแผนกต่าง ๆ ควรให้บริการด้วยความสุภาพ และให้คำแนะนำในการบริการ ยืม-คืนที่ดี จำนวน 65 คน ควรมีเจ้าหน้าที่คอยให้ความช่วยเหลือในการให้บริการและการสืบค้นข้อมูล จำนวน 58 คน และ

ควรมีเจ้าหน้าที่นำชมและอธิบายในการให้บริการของห้องสมุดให้มากกว่านี้ จำนวน 42 คน ตามลำดับ

ด้านบริการโสตทัศนศึกษา มีข้อเสนอแนะในเรื่อง ควรแนะนำในการใช้วัสดุอุปกรณ์ของฝ่ายโสตทัศนศึกษาให้มากกว่านี้ จำนวน 52 คน และควรมีเอกสารแนะนำวัสดุอุปกรณ์ที่มีในฝ่ายโสตทัศนศึกษาเพื่อให้ผู้ใช้ทราบ จำนวน 48 คน ตามลำดับ

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มีข้อเสนอแนะในเรื่อง คอมพิวเตอร์ในการสืบค้น ข้อมูลยังมีไม่เพียงพอ ควรมีเครื่องคอมพิวเตอร์แต่ละชั้นมากกว่านี้ จำนวน 69 คน ควรขยายเวลาในการใช้ห้องสมุด เช่น จากปิด 20.30 น. เป็นปิด 21.30 น. จำนวน 64 คน และห้องน้ำ-ห้องส้วมของห้องสมุด ควรมีความสะอาดมากกว่านี้ จำนวน 51 คน ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุป

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งสามารถสรุปเป็นรายละเอียดได้ดังต่อไปนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ใน 4 ด้าน คือ ด้านบริการสิ่งพิมพ์ ด้านการส่งเสริมการใช้บริการ ด้านบริการโสตทัศนศึกษา และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ วิชาเอก/สาขาวิชาที่ศึกษา และชั้นปีที่ศึกษา
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง แก้ไขการให้บริการของสำนักหอสมุดกลางต่อไป

ความสำคัญของการวิจัย

การศึกษานี้ ทำให้ทราบถึงความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลางในด้านต่าง ๆ ทั้ง 4 ด้าน เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการให้บริการของสำนักหอสมุดกลางต่อไป

สมมติฐานของการวิจัย

1. นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกัน
2. นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกัน

3. นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีวิชาเอก/สาขาวิชาที่ศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกัน

4. นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีชั้นปีที่ศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ได้เข้าเรียนตั้งแต่ปีการศึกษา 2544 จนถึงปีการศึกษา 2546 ใน 4 วิชาเอก/สาขาวิชา คือ วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ จำนวน 70 คน วิชาเอกการบริหารการศึกษา จำนวน 258 คน สาขาวิชาการอุดมศึกษา จำนวน 89 คน และวิชาเอกเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 173 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 590 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ได้เข้าเรียนตั้งแต่ปีการศึกษา 2544 จนถึงปีการศึกษา 2546 ใน 4 วิชาเอก/สาขาวิชา คือ วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ วิชาเอกการบริหารการศึกษา สาขาวิชาการอุดมศึกษา และวิชาเอกเทคโนโลยีการศึกษา กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ เกรจซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 608) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 234 คน ต่อจากนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) สุ่มกลุ่มตัวอย่างในแต่ละวิชาเอกตามสัดส่วนที่มีอยู่จนได้ครบจำนวนที่กำหนดไว้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ใน 4 ด้าน ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของนิสิต ได้แก่ เพศ อายุ วิชาเอก/สาขาวิชาที่ศึกษา และชั้นปีที่ศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ใน 4 ด้าน คือ ด้านบริการสิ่งพิมพ์ ด้านการส่งเสริมการใช้บริการ ด้านบริการโสตทัศนศึกษา และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก จำนวน 40 ข้อ แบบสอบถามแต่ละด้านมีลักษณะเป็นข้อคำถามให้เลือกตอบแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านบริการสิ่งพิมพ์ ด้านการส่งเสริมการใช้บริการ ด้านบริการโสตทัศนศึกษา และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากหัวหน้าภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เสนอขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากคณาบดีคณะศึกษาศาสตร์ หัวหน้าภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา หัวหน้าสาขาวิชาการอุดมศึกษา และหัวหน้าภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา

2. นำแบบสอบถามไปแจกนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม โดยขอความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ในภาควิชาและเจ้าหน้าที่ห้องสมุดที่เป็นนิสิตของแต่ละวิชาเอก/สาขาวิชาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างช่วยแจกแบบสอบถามแก่นิสิตในวิชาเอก/สาขาวิชา และเก็บกลับคืนด้วยตัวเองตามเวลาที่กำหนด ในวันที่ 15 – 30 มิถุนายน 2546

3. รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา จำนวน 195 ฉบับ จากที่ส่งไปทั้งหมด 234 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 83.33 ของแบบสอบถามทั้งหมด นำมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ปรากฏว่าสมบูรณ์ทั้งหมด

4. นำแบบสอบถามที่ได้ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์แล้ว ไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลของการศึกษานี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ ที่ได้รับกลับคืนมาแต่ละฉบับ คัดเลือกเอาฉบับที่สมบูรณ์ไว้วิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

2. นำแบบสอบถามมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้เครื่องคำนวณคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC (Statistical Package for Social Science / Personal Computer) ในการคำนวณค่าสถิติต่อไปนี้

2.1 วิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้วิธีวิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่และคำนวณหาค่าร้อยละ จำแนกตามเพศ อายุ วิชาเอก/สาขาวิชาที่ศึกษา และชั้นปีที่ศึกษา

2.2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ใช้วิธีวิเคราะห์การคำนวณหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายด้านและรายข้อ ส่วนเกณฑ์การพิจารณาค่าเฉลี่ยของน้ำหนักคะแนนระดับความคิดเห็น ใช้คุณสมบัติความคิดเห็นต่อเนื้อหาของคะแนนเป็นแนวทางเทียบผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย โดยกำหนดคะแนนต่ำสุดมีค่าไม่ต่ำกว่า 1.00 เป็นคะแนนสูงสุด มีค่าไม่เกิน 5.00 ซึ่งได้แบ่งช่วงคะแนนออกเป็น 5 ช่วง โดยแต่ละช่วงมีความกว้างเท่า ๆ กัน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิเศษ จากกลุ่มตัวอย่างเป็นรายด้าน จำแนกตามตัวแปรอิสระ โดยใช้สถิติการทดสอบค่าคะแนนที (t-test for Independent Sample) ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มที่เป็นอิสระจากกัน และสถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบมีหนึ่งตัวประกอบ (One-way Analysis of Variance) หรือเอฟเทส (F-test) ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่าสองกลุ่ม หากพบความแตกต่างใช้การทดสอบรายคู่ของ เชฟเฟ่ (Scheffe's Test)

2.3 วิเคราะห์ข้อมูลของข้อคำถามปลายเปิด ซึ่งเป็นความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ใช้วิธีการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ของคำตอบแต่ละข้อ นำเสนอเรียงลำดับข้อที่มีคะแนนความถี่มากไปหาข้อที่มีคะแนนความถี่น้อย

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเรื่อง ความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนตัวของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ จำนวน 195 คน เป็นเพศหญิง จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 61.00 และเพศชาย จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 39.00 มีอายุต่ำกว่า 35 ปี จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 49.70 อายุ 35-45 ปี จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 35.90 และอายุ 45 ปีขึ้นไป จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 14.40 เป็นนิสิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 38.40 เทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 31.80 การศึกษาผู้ใหญ่ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 15.40 การอุดมศึกษา จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 14.40 และศึกษาในชั้นปีที่ 2 จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 43.50 ชั้นปีที่ 3 จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 30.30 และชั้นปีที่ 1 จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 26.20

2. นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มีความคิดเห็นต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวม รายด้าน และรายข้อ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง

3. นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและรายด้าน ทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวม ด้านบริการ สิ่งพิมพ์ และด้านการส่งเสริมการใช้บริการ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านบริการ โสตทัศนศึกษา และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และนิสิตที่มีอายุต่ำกว่า 35 ปี กับนิสิตที่มีอายุ 35-45 ปี มีความคิดเห็นต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านบริการ สิ่งพิมพ์ ด้านส่งเสริมการใช้บริการ และโดยรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตที่มีอายุ 35-45 ปี มีความคิดเห็นสูงกว่านิสิตที่มีอายุต่ำกว่า 35 ปี ส่วนนิสิตที่มีอายุ 45 ปีขึ้นไป มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5. นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีวิชาเอก/สาขาวิชาที่ศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวม ด้านส่งเสริมการใช้บริการ และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ด้านบริการ สิ่งพิมพ์ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

และด้านบริการโสตทัศนศึกษา มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดย
 นิสิตสาขาวิชาการศึกษาผู้ใหญ่มากกับเทคโนโลยีการศึกษา มีความคิดเห็นด้านบริการสิ่งพิมพ์ แตกต่าง
 กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีชั้นปีที่ศึกษาต่างกัน มีความ
 คิดเห็นต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและ
 รายด้าน ทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

7. นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า
 ด้านบริการสิ่งพิมพ์ สิ่งพิมพ์ในสาขาวิชาต่าง ๆ มีความทันสมัยน้อย ไม่ทันต่อเหตุการณ์ เป็น
 สิ่งพิมพ์ที่เก่ามาก ปริมาณนิพนธ์ยังมีน้อย ไม่เพียงพอต่อความต้องการของนิสิตที่จะศึกษาค้นคว้า
 การจัดสิ่งพิมพ์ขึ้นชั้น ยังมีความล่าช้าอยู่มาก ค้นหาไม่ค่อยพบ การจัดเก็บสิ่งพิมพ์ยังไม่เป็นระเบียบ
 ค้นหาหนังสือยาก และวารสารต่าง ๆ ที่มีอยู่ในห้องสมุดยังไม่ทันสมัย ด้านบริการโสตทัศนศึกษา
 มีความคิดเห็นว่า วัสดุอุปกรณ์ทางโสตทัศนศึกษามีน้อย ไม่ทันสมัยเท่าที่ควร ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก
 สะดวก มีความคิดเห็นว่า บรรยากาศในห้องสมุดยังไม่เหมาะสมในการนั่งอ่านหนังสือเท่าที่ควร
 เครื่องปรับอากาศไม่เปิดให้บริการทุกชั้น และนิสิตคุยกันเสียงดังมาก ไม่มีสมาธิในการอ่านหนังสือ
 การใช้ห้องเรียนและห้องศึกษาค้นคว้าของห้องสมุด ยังไม่สะดวกเท่าที่ควร เนื่องจากห้องสมุดปิด
 เร็วและห้องบางห้องเครื่องปรับอากาศเสีย

8. นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มีข้อเสนอแนะว่า ด้านบริการ
 สิ่งพิมพ์ การยืม-คืน สิ่งพิมพ์ยังให้เวลาในการยืมน้อย ควรขยายเวลาการยืม-คืนให้มากกว่านี้ ด้าน
 การส่งเสริมการใช้บริการ มีข้อเสนอแนะว่า เจ้าหน้าที่ในการให้บริการในแผนกต่าง ๆ ควรให้
 บริการด้วยความสุภาพ และให้คำแนะนำในการบริการยืม-คืนที่ดี ควรมีเจ้าหน้าที่คอยให้ความ
 ช่วยเหลือในการให้บริการและการสืบค้นข้อมูล และควรมีเจ้าหน้าที่นำชมและอธิบายในการให้
 บริการของห้องสมุดให้มากกว่านี้ ด้านบริการโสตทัศนศึกษา มีข้อเสนอแนะว่า ควรแนะนำใน
 การใช้วัสดุอุปกรณ์ของฝ่ายโสตทัศนศึกษาให้มากกว่านี้ และควรมีเอกสารแนะนำวัสดุอุปกรณ์ที่มี
 ในฝ่ายโสตทัศนศึกษาเพื่อให้ผู้ใช้ทราบ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มีข้อเสนอแนะว่า คอมพิวเตอร์
 ในการสืบค้นข้อมูลยังมีไม่เพียงพอ ควรจะมีเครื่องคอมพิวเตอร์แต่ละชั้นมากกว่านี้ ควรขยายเวลา
 ในการใช้ห้องสมุด เช่น จากปิด 20.30 น. เป็นปิด 21.30 น. และห้องน้ำ-ห้องส้วมของห้องสมุดควร
 มีความสะอาดมากกว่านี้

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มีข้อควรอภิปรายเกี่ยวกับความคิดเห็นและการเปรียบเทียบความคิดเห็น ดังนี้

1. ความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษาทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริการสิ่งพิมพ์ ด้านการส่งเสริมการใช้บริการ ด้านบริการโสตทัศนศึกษา และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มีความคิดเห็นต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านบริการสิ่งพิมพ์ ด้านบริการโสตทัศนศึกษา และด้านการส่งเสริมการใช้บริการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นิสิตที่เข้ามาใช้บริการของสำนักหอสมุดกลาง เห็นความสำคัญของการใช้บริการในแต่ละด้านตามลำดับความสำคัญก่อนหลัง จึงมองว่าในด้านใดที่มีความสำคัญต่อการใช้บริการ ซึ่งสอดคล้องกับ ไพชต์ (Perischl. 1979 : 2328-A) ที่ศึกษาความต้องการของผู้ใช้บริการห้องสมุดของ University of Northern Colorado พบว่า บริการที่นักศึกษาใช้มากที่สุดคือ บริการยืมวัสดุสิ่งพิมพ์ บริการตอบคำถามช่วยค้นคว้า เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

1.1.1 ด้านบริการสิ่งพิมพ์ โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับปานกลาง ทุกข้อ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนิสิตที่มาใช้บริการเรียนในภาคพิเศษ มีเวลาในการมาใช้ห้องสมุดน้อย จึงยังไม่คุ้นเคยกับการค้นคว้าสิ่งพิมพ์ในห้องสมุดเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับ สุทธิลักษณ์ อำพันวงศ์ (2521 : 56) ที่กล่าวว่า การบริการห้องสมุด คือ งานห้องสมุดที่จะอำนวยความสะดวกแก่ผู้ให้บริการ เริ่มจากการสร้างบรรยากาศ เชิญชวนให้ผู้คนสนใจเข้าใช้ห้องสมุด จัดสถานที่ให้สวยงาม มีระเบียบ จัดชั้นหนังสือเป็นระเบียบ หนังสือไม่ฉีกขาด และมีการจัดบริการต่าง ๆ อาทิ งานบริการจ่าย-รับบริการหนังสือจอง บริการตอบคำถามช่วยค้นคว้า บริการแนะนำการอ่าน บริการปฐมนิเทศการใช้ห้องสมุด บริการจัดทำคู่มือการใช้ห้องสมุด และสอดคล้องกับ นวลลักษณ์ บุญยะกาญจน์ (2522 : 160) ที่กล่าวว่า บริการ ห้องสมุด คือ การให้บุคคลได้ใช้หนังสือและวัสดุต่าง ๆ ที่ห้องสมุดจัดหาเพื่อประโยชน์แก่การศึกษาค้นคว้าและบันเทิงใจ และสอดคล้องกับ ชาติศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์ (2525 : 111) ที่กล่าวว่า บริการห้องสมุด หมายถึง การจัดบริการและหาวิธีต่าง ๆ ที่จะอำนวยความสะดวกและชักจูงให้บุคคลมาใช้บริการเพื่อศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ความเพลิดเพลินจากหนังสือและโสตทัศนวัสดุทุกประเภทที่มีอยู่ในห้องสมุด

1.1.2 ด้านการส่งเสริมการให้บริการ โดยรวมและรายชื่อ อยู่ในระดับปานกลาง ทุกข้อ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านิสิตที่มาใช้บริการยังไม่มีความรู้ความเข้าใจในการค้นคว้าข้อมูลที่ต้องการเท่าที่ควร เนื่องจากไม่มีเวลาเพียงพอ จึงต้องขอคำแนะนำปรึกษาจากเจ้าหน้าที่ของ ห้องสมุด ซึ่งสอดคล้องกับ สุทธิลักษณ์ อัมพันวงศ์ (2521 : 56) ที่กล่าวว่า การบริการห้องสมุด คือ งานห้องสมุดที่จะอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการ เริ่มจากการสร้างบรรยากาศเชิญชวนให้ผู้คน สนใจเข้าใช้ห้องสมุด จัดสถานที่ให้สวยงาม มีระเบียบ จัดชั้นหนังสือเป็นระเบียบ หนังสือไม่ ฉีกขาด และมีการจัดบริการต่าง ๆ อาทิ งานบริการจ่าย-รับ บริการหนังสือจอง บริการตอบคำถาม ช่วยค้นคว้า บริการแนะนำการอ่าน บริการปฐมนิเทศการใช้ห้องสมุด บริการจัดทำคู่มือการใช้ ห้องสมุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เคอร์นากาน และคนอื่น ๆ (Kernaghan and others. 1979 : 214-225) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการให้บริการห้องสมุดกับความถี่ในการใช้ห้อง สมุดของนักศึกษาแพทย์จากสถาบันทางการแพทย์ 5 แห่ง ในภาคตะวันตกของสหรัฐอเมริกา พบว่า ความถี่ในการใช้บริการห้องสมุดจะเพิ่มขึ้นตามปริมาณของหนังสือ สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ และโสตทัศน วัสดุ ความทันสมัยของทรัพยากรห้องสมุด ความช่วยเหลือของบุคลากรห้องสมุด จำนวนที่นั่งอ่าน หนังสือ และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ภายในห้องสมุด

1.1.3 ด้านบริการโสตทัศนศึกษา โดยรวมและรายชื่อ อยู่ในระดับปานกลาง ทุกข้อ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านิสิตที่มาใช้บริการโสตทัศนอุปกรณ์ของสำนักหอสมุดกลาง ยังมีความรู้ ในระเบียบและขั้นตอนของการใช้บริการน้อย และอาจจะเป็นเพราะว่าโสตทัศนวัสดุและ โสตทัศนอุปกรณ์ยังมีความทันสมัยน้อย และจำนวนไม่เพียงพอกับความต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ เคอร์นากาน และคนอื่น ๆ (Kernaghan and others. 1979 : 214-225) ที่ได้ศึกษาความ สัมพันธ์ระหว่างการให้บริการห้องสมุดกับความถี่ในการใช้ห้องสมุดของนักศึกษาแพทย์จาก สถาบันทางการแพทย์ 5 แห่ง ในภาคตะวันตกของสหรัฐอเมริกา พบว่า ความถี่ในการใช้บริการห้อง สมุดจะเพิ่มขึ้นตามปริมาณของหนังสือ สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ และโสตทัศนวัสดุ ความทันสมัยของ ทรัพยากรห้องสมุด ความช่วยเหลือของบุคลากรห้องสมุด จำนวนที่นั่งอ่านหนังสือ และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ภายในห้องสมุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เชิดชาติ พุกพูน (2540 : 56-58) ที่ได้วิจัยเรื่องการศึกษาความต้องการการให้บริการโสตทัศนศึกษาของอาจารย์และนิสิตในสำนัก หอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า อาจารย์และนิสิต ไม่ทราบว่าฝ่ายโสตทัศน ศึกษา มีสื่อการเรียนการสอนอะไรไว้ให้บริการ เป็นปัญหาสำคัญมาก การประชาสัมพันธ์ให้ข่าวสาร สนเทศเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนน้อยไป ปัญหาด้านการขอใช้บริการที่มีผลต่อการใช้บริการ มาก คือ เครื่องมือที่ใช้ในการสืบค้นโสตทัศนศึกษามีน้อย ดังนั้นนิสิตมีข้อเสนอแนะให้จัดหา โสตทัศนวัสดุและโสตทัศนอุปกรณ์ให้เพียงพอกับความต้องการของอาจารย์และนิสิต ตลอดจนควร

จัดหาวิธีการเผยแพร่สารสนเทศเกี่ยวกับโสตทัศนวัสดุและโสตทัศนอุปกรณ์ที่มีไว้บริการ เชิญชวนให้อาจารย์และนิสิตได้มีส่วนร่วมในการเสนอแนะ เลือกจัดหาโสตทัศนวัสดุเพื่อให้สอดคล้องกับวิชาที่สอน

1.1.4 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คือ ข้อที่ว่า การบริการถ่ายเอกสารมีความสะดวก รวดเร็ว และข้อที่ว่า การบริการบริเวณทางเข้า-ออก มีความสะดวก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นิสิตมีความสะดวกในการเข้ามาใช้บริการบริเวณทางเข้า-ออก ซึ่งอยู่ที่ชั้นล่างของอาคาร และการถ่ายเอกสาร สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ออกไป มีความสะดวก เพราะว่าจำนวนเครื่องถ่ายเอกสารที่มีไว้บริการในห้องสมุด มีจำนวนเพียงพอกับความต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับ เฉลิมศักดิ์ ชูปวา (2534 : 7-11) ที่กล่าวว่า การบริการถ่ายเอกสาร เป็นบริการที่จำเป็นสำหรับห้องสมุด เพราะช่วยประหยัดเวลาในการคัดลอก ในกรณีที่ห้องสมุดไม่อนุญาตให้นำหนังสือบางเล่มหรือสิ่งพิมพ์บางประเภทออกนอกห้องสมุด ช่วยลดความสูญเสียของห้องสมุดอันเนื่องมาจากผู้ใช้บริการฉีก กรีด สิ่งพิมพ์ และการถ่ายเอกสารสามารถให้รายละเอียดต่าง ๆ ได้เกือบครบถ้วนเช่นเดียวกับต้นฉบับเดิม ส่วนข้ออื่น ๆ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านิสิตยังมีความคิดเห็นว่า ห้องสมุดบริการในเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวกยังไม่เพียงพอกับความต้องการก็เป็นได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญชลี อานาชรธรรม (2538 : 8) ที่กล่าวว่า การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงานห้องสมุด เช่น สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้ให้บริการ สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับเจ้าหน้าที่ห้องสมุด สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการเก็บทรัพยากรห้องสมุด และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ที่จำเป็นโดยทั่วไป เช่น ห้องอาหาร โทรศัพท์ เครื่องถ่ายเอกสาร การประชาสัมพันธ์ การใช้ห้องประชุม มีการจัดการภายในห้องสมุดเพื่อให้การติดต่อประสานงานและการควบคุมงานเป็นไปได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และประหยัด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณิภา รพีพัฒนา (2532 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาความต้องการใช้บริการหอสมุดกลางของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ซึ่งพบว่า บริการที่นิสิตใช้มากคือ บริการถ่ายเอกสาร บริการจ่าย-รับ บริการที่นิสิตให้ห้องสมุดจัดเพิ่มคือ จัดซื้อหนังสือตามคำแนะนำ บริการฉายเทปโทรทัศน์เรื่องที่น่าสนใจ บริการจัดนิทรรศการเรื่องราวใหม่ ๆ ที่กำลังเป็นที่สนใจ ขยายเวลาเปิดบริการ จัดทำคู่มือการใช้ห้องสมุด ปัญหาที่นิสิตประสบมาก ได้แก่ เครื่องปรับอากาศไม่เย็น และมีพัดลมไม่เพียงพอในบริเวณชั้นสอง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เปี่ยมสุข ท่งกาวิ (2534 : บทคัดย่อ) ที่ได้วิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการซีดี-รอม เพื่อวัตถุประสงค์ในการวิจัย ฐานข้อมูลที่มีผู้ใช้บริการมากที่สุด ได้แก่ MEDLIN, ERIC และ DAO ผู้ใช้บริการกลุ่มใหญ่พึงพอใจในการใช้บริการซีดี-รอม และผลการสืบค้นในระดับมาก โดยทั่วไปแล้ว

ผู้ใช้ไม่มีปัญหาในการใช้บริการซีดี-รอม แต่ประสบปัญหาในการติดตามเอกสารฉบับสมบูรณ์จากแหล่งข้อมูลทั้งในประเทศและต่างประเทศในระดับปานกลาง รวมทั้งพึงพอใจจะใช้บริการซีดี-รอมมากกว่าการค้นข้อมูลจากสิ่งพิมพ์ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญแข ประจันปัจฉนีก และ สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ (2540 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการของนิสิตมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในด้านการบริการของมหาวิทยาลัย พบว่า ในด้านความต้องการ การบริการจากหอสมุดกลางโดยรวมมีระดับสูงสุด สำหรับในรายละเอียดของความต้องการการบริการนั้น ความต้องการด้านการบริการของหอสมุดจะอยู่ในระดับมากที่สุด เช่น การปรับระบบ การใช้บัตรให้ทันสมัย การปรับระบบแอร์ในห้องสมุด การปรับระบบการสืบค้นข้อมูลให้ทันสมัย การจัดหาเอกสารสิ่งพิมพ์ที่ทันสมัยไว้สำหรับให้บริการ ปรับสถานที่ให้มีความสะดวกสบาย ปรับเปลี่ยนวิธีการให้ยืมหนังสือ การปรับรวมไปถึงการขยายเวลาปิด-เปิดหอสมุดด้วย

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำแนกตามเพศ อายุ วิชาเอก/สาขาวิชาที่ศึกษา และชั้นปีที่ศึกษา สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและรายด้าน ทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นิสิตทั้งเพศชายและหญิงที่มาใช้บริการของสำนักหอสมุดกลาง ต่างก็ได้รับการเท่าเทียมกัน มีความพึงพอใจในการบริการที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกษมศักดิ์ วิจิตระกูล (2545 : 60) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของลูกค้าที่มีต่อการให้บริการของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาท่าช้าง จังหวัดเพชรบุรี พบว่า ลูกค้าที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการให้บริการของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาท่าช้าง จังหวัดเพชรบุรี แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธิดาพร นามสุข (2534 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ความรู้ในการใช้และในการเข้าถึงสารนิเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเพศชายและเพศหญิง มีผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ในการใช้และในการเข้าถึงสารนิเทศไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทพร สุภโสภณ (2536 : 82-88) ที่ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่มีต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะการใช้ห้องสมุด ผลการศึกษาพบว่า นิสิตชายกับนิสิตหญิง มีความสามารถในการนำความรู้เกี่ยวกับทักษะการใช้ห้องสมุดไปใช้ประโยชน์ไม่แตกต่างกัน

2.2 นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบริการสิ่งพิมพ์ และด้านการส่งเสริมการใช้บริการ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านบริการโสตทัศนศึกษา และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า นิสิตที่มีอายุต่ำกว่า 35 ปี กับนิสิตที่มีอายุ 35-45 ปี มีความคิดเห็นต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านบริการสิ่งพิมพ์ ด้านส่งเสริมการใช้บริการ และโดยรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนิสิตที่มีอายุ 45 ปีขึ้นไป มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นิสิตที่มีอายุต่ำกว่า 35 ปี กับนิสิตที่มีอายุ 35-45 ปี อยู่ในวัยที่มีเวลาว่างพอที่จะมาใช้บริการศึกษาค้นคว้าข้อมูลในห้องสมุดได้มากกว่า จึงมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีวิชาเอก/สาขาวิชาที่ศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบริการสิ่งพิมพ์ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านบริการโสตทัศนศึกษา มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านส่งเสริมการใช้บริการ และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า นิสิตที่มีวิชาเอก/สาขาวิชาที่ศึกษา การศึกษาผู้ใหญ่กับเทคโนโลยีการศึกษา มีความคิดเห็นต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านบริการสิ่งพิมพ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านโสตทัศนศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่แล้วไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนวิชาเอก/สาขาวิชาที่ศึกษา การบริหารการศึกษา และการอุดมศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนิสิตแต่ละวิชาเอก/สาขาวิชาที่ศึกษามีเวลาในการมาใช้ห้องสมุดแตกต่างกัน อาจเป็นเพราะนิสิตในแต่ละวิชาเอก/สาขาวิชา มีภาระหน้าที่การทำงานที่ต่างกัน จึงมีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เบาร์เนอร์ (Bauner. 1979 : 6379-A) ที่ได้วิจัยเรื่องการใช้ห้องสมุดและความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใช้ห้องสมุดที่มหาวิทยาลัยเซาเทิร์นอิลลินอยส์-คาร์บอนเดล พบว่า การใช้ห้องสมุดกับระดับชั้นปีหรือคณะที่เรียน มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทพร สุภโสภณ (2536 : 82-88) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประธานมิตร ที่มีต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะการใช้ห้องสมุด ผลการศึกษาพบว่า นิสิตคณะ แพทยศาสตร์มีความสามารถในการนำความรู้เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดไปใช้ประโยชน์เป็นอันดับ สูงสุด รองลงมา คณะวิทยาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ และคณะพลศึกษา ตามลำดับ

2.4 นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีชั้นปีที่ศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวม และรายด้าน ทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ข้อที่ 4 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะแต่ละชั้นปีนิสิตมาใช้บริการของสำนักหอสมุดกลางอย่าง สม่ำเสมอ จึงมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทพร ศุภโสภณ (2536 : 82-88) ที่ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประธานมิตร ที่มีต่อ การเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะการใช้ห้องสมุด ผลการศึกษาพบว่า นิสิตชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 มีความสามารถในการนำความรู้เกี่ยวกับทักษะการใช้ห้องสมุดไปใช้ประโยชน์ไม่แตกต่างกัน และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เบาร์เนอร์ (Bauner. 1979 : 6379-A) ที่ได้วิจัยเรื่อง การใช้ห้องสมุดและ ความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใช้ห้องสมุดที่มหาวิทยาลัยเซาเทิร์นอิลลินอยส์-คาร์บอนเดล พบว่า การใช้ห้องสมุดกับระดับชั้นปีหรือคณะที่เรียน มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลที่ได้รับจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่จะเป็นประโยชน์ในการ บริหารงานบริการและต่อนิสิตที่ใช้บริการของสำนักหอสมุดกลาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งนิสิตในระดับ บัณฑิตศึกษา ดังต่อไปนี้

1.1 ด้านบริการสิ่งพิมพ์ ควรจัดหาสิ่งพิมพ์ที่มีความทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ เป็นสิ่งพิมพ์ใหม่ ๆ เข้าห้องสมุดให้มากขึ้น การยืม-คืนสิ่งพิมพ์ ควรจะขยายเวลาในการยืม-คืนให้ มากขึ้น จัดหาปฏิญญาสิทธิบัตรเพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการของนิสิต แก้ไขการจัดสิ่งพิมพ์ขึ้นชั้น ซึ่งยังมีความล่าช้าอยู่มาก ไม่ทันต่อความต้องการของนิสิต รวมทั้งปรับปรุงการจัดเก็บสิ่งพิมพ์ซึ่งยัง ไม่เป็นระเบียบ ค้นหาเอกสารต่าง ๆ ที่มีอยู่ยังไม่ทันสมัยเท่าที่ควร

1.2 ด้านการส่งเสริมการใช้บริการ ควรมีการอบรมเจ้าหน้าที่ในการให้บริการใน แผนกต่าง ๆ ให้บริการด้วยความสุภาพมากกว่านี้ ควรมีเจ้าหน้าที่คอยให้ความช่วยเหลือ แนะนำ ใน การให้บริการและการสืบค้นข้อมูล

1.3 ด้านบริการโสตทัศนศึกษา ควรเพิ่มเติมวัสดุอุปกรณ์ทางโสตทัศนศึกษายังมีน้อย ไม่ทันสมัยเท่าที่ควร และควรมีเอกสารแนะนำวัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่ในห้องสมุด

1.4 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ควรเพิ่มเครื่องคอมพิวเตอร์ในการสืบค้นข้อมูลในแต่ละชั้นให้มากขึ้น การปิด-เปิดห้องสมุด ควรจะขยายเวลาให้มากกว่านี้ ควรเปิดเครื่องปรับอากาศทุกชั้น เพื่อความสะดวกในการนั่งอ่านหนังสือ ควรมีมาตรการและแนวปฏิบัติเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดเสียงรบกวนในห้องสมุด และควรปรับปรุงระบบการดูแลรักษาความสะอาดในห้องสมุดให้อยู่ในระดับที่ดี

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่เป็นภาคพิเศษ และภาคปกติ ของคณะอื่น ๆ ต่อไป เพื่อจะได้ข้อมูลครอบคลุมมากขึ้น

2.2 ควรศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริการของห้องสมุดกับกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ ที่มาใช้บริการห้องสมุด เช่น อาจารย์ ข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานของมหาวิทยาลัย บุคคลทั่วไป และนิสิตระดับปริญญาตรี ในโอกาสต่อไป

2.3 ควรมีการศึกษาเพื่อหามาตรการในการทำให้บรรยากาศของการใช้ห้องสมุดน่าใช้มากขึ้น ไม่มีเสียงรบกวน รวมทั้งการอำนวยความสะดวกในเรื่องต่าง ๆ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- เกษมศักดิ์ วิจิตระกูล. (2545). ความพึงพอใจของลูกค้าที่มีต่อการให้บริการของธนาคาร
กรุงไทยจำกัด (มหาชน) สาขาท่าช้าง จังหวัดเพชรบุรี. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจ
ศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2545). คู่มือการศึกษาหลักสูตร กศ.บ.
25465-2546. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จารุณีย์ วรรณสิทธิ์. (2539). การใช้บริการสำนักหอสมุดของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- จารุวรรณ สีนรุโสภณ. (2527). หลักการบริหารและจัดการห้องสมุด. กรุงเทพฯ : ประเมษฐ์
การพิมพ์.
- ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์. (2522). การจัดและการบริหารงานด้านห้องสมุด. มหาสารคาม :
สำนักหอสมุดกลาง และภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
มหาสารคาม.
- เฉลิมศักดิ์ ชูปวา. (2534). รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาและความต้องการในการใช้
บริการห้องสมุดของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. มหาสารคาม :
สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.
- เฉลียว พันธุ์สีดา. (2540). “คำนำ,” ใน เครือข่ายบัวศรีระบบสารสนเทศห้องสมุดอัตโนมัติ :
คู่มือการสืบค้นข้อมูล. กรุงเทพฯ : สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชูศักดิ์ เอกเพชร. (2535). รูปแบบการจัดบัณฑิตศึกษาระดับปริญญาตรีในวิทยาลัยครู
ภาคใต้. ปรินญานิพนธ์ กศ.ค. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2534). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- เชิดชาติ พุกพูน. (2540). รายงานวิจัยการศึกษาความต้องการการใช้บริการโสตทัศนศึกษาของ
อาจารย์และนิสิตในสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
กรุงเทพฯ : ฝ่ายโสตทัศนศึกษา สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ณัฐพร ถาโอด. (2538). *ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการปฏิบัติงานของ กองกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.*
- ทบวงมหาวิทยาลัย. (2530). *ข้อมูลพื้นฐานด้านกิจกรรมนิสิตนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย.*
- _____. (2533). *ประกาศทบวงมหาวิทยาลัยเรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2533. ลงวันที่ 1 มิถุนายน 2533.*
- ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์. (2525). *การเลือกและการจัดหาทรัพยากรห้องสมุด. กรุงเทพฯ : บุรพาสาน.*
- _____. (2528). *พฤติกรรมการสอนวิธีใช้ห้องสมุด. กรุงเทพฯ : บุรพาสาน.*
- ธิดาพร นามสุข. (2534). *ความรู้ในการใช้และในการเข้าถึงสารนิเทศของนักศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- ธีรภรณ์ มณีชัย. (2538). *สภาพการใช้ ปัญหาและความต้องการในการใช้บริการยืมระหว่าง ห้องสมุดของนิสิตมหาวิทยาลัยของรัฐ. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- นันทพร สุภโสมณ. (2536). *ความคิดเห็นของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่มีต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะการใช้ห้องสมุด. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (บรรณารักษ-ศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- ✓ น้อย กันขังทอง. (2538). *ความสามารถในการใช้ห้องสมุดของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยของรัฐในเขตกรุงเทพมหานคร. ปริญญาานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษ-ศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- บุญชม ศรีสะอาด. (2541). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.*
- เบญจวรรณ ศรีสุธรรม. (2542). *สภาพและความต้องการของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาในการ ให้บริการของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.*

- ประชุมสุข อาชาวำรุง. (2523). “การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาครุศาสตร์,” ใน *เสริมสมรรถภาพบัณฑิตศึกษา*. บรรณาธิการโดย ไพฑูรย์ สินลารัตน์. หน้า 45-65. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เปี่ยมสุข ท่งกาวี. (2534). *ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการซีดี-รอมในห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. (2538). พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- เพ็ญแข ประจณปัจจนิก. (2533). *พื้นฐานทางสังคมวิทยาและเศรษฐศาสตร์ของการศึกษา*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- เพ็ญแข ประจณปัจจนิก และสุวัฒน์ วัฒนวงศ์. (2540). *รายงานการวิจัยเรื่อง ความต้องการของนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในด้านการบริการของมหาวิทยาลัย*. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ไพฑูรย์ สินลารัตน์. (2526). “การจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา,” ใน *พูดเรื่องอุดมศึกษา*. หน้า 114-125. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2539ข). *โครงการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544)*. กรุงเทพฯ : กองแผนงานมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- _____. (2540ค). *สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- รัตนา ศิริพานิช. (2531). *การศึกษาสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อสุขภาพจิตของนักศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ลาวัณย์ จักรานูวัฒน์. (2540). *ความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษาปริญญาโท ภาคพิเศษ สาขาวิชาบริหารธุรกิจ (MBA) สังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐ เขตกรุงเทพมหานคร ต่อการจัดการศึกษาภาคพิเศษ*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สุวีริยาสาส์น.

- วรรณภา รพีพัฒนา. (2532). *ความต้องการใช้บริการหอสมุดกลางของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษ-ศาสตร์).* กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2533). “การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์,” ใน *เอกสารประกอบการปฐมนิเทศนิสิตใหม่ระดับบัณฑิตศึกษา ปีการศึกษา 2533.* หน้า 46-48. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิจิตร ศรีสอ้าน. (2522, กรกฎาคม). “ลักษณะทั่วไป แนวคิด และโครงสร้างในการจัดบัณฑิตศึกษา,” *รวมคำแหง.* 6(3) : 15-30.
- _____. (2523). “ปรัชญาและเป้าหมายของการบัณฑิตศึกษา,” ใน *เสริมสมรรถภาพบัณฑิตศึกษา. บรรณาธิการโดย ไพฑูรย์ สินลารัตน์.* หน้า 73-87. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิจิตร สินสิริ. (2534). “การเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา : สภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางแก้ไข,” ใน *การอุดมศึกษาเชิงรุก.* หน้า 15-20. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- วีระ สุภากิจ. (2535). *คู่มือการปฏิบัติงานฝ่ายโสตทัศนศึกษา : ทฤษฎีและการปฏิบัติ.* กรุงเทพฯ : สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ✓ ศศิภา เหมทานนท์. (2541). *การจัดบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา).* กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎามนตรี. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.* กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2545). *รายงานการประเมินตนเอง สำนักหอสมุดกลาง ปีการศึกษา 2544.* กรุงเทพฯ : สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงาน กววิชา. (2541). *เอกสารคำสอนการวิจัยธุรกิจศึกษา.* กรุงเทพฯ : ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุทธิลักษณ์ อัมพันวงศ์. (2521). *บรรณารักษศาสตร์ภูมิหลัง.* กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สุภาภรณ์ สังข์ศรี. (2522). *การสำรวจการใช้บริการสำนักบรรณสารการพัฒนาของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์).* กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

- สุนน อมรวิวัฒน์. (2523). “การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาครุศาสตร์,” ใน *เสริมสมรรถภาพบัณฑิตศึกษา*. บรรณาธิการโดย ไพฑูรย์ สินลารัตน์. หน้า 46-65. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อมรรัตน์ ศรีสุรภานนท์. (2531). *วิธีให้การศึกษากับผู้ใช้ห้องสมุดมหาวิทยาลัย*. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- อัชชา แสงกระจ่าง. (2533). *ความสำเร็จและความล้มเหลวในการค้นหาหนังสือของผู้ใช้ในห้องสมุดกลาง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- อัญชลี อำนางธรรม. (2538). *รายงานการวิจัยเรื่อง การใช้วารสารต่างประเทศในสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร*. กรุงเทพฯ : สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- อัญชลี อำนางธรรม และคนอื่น ๆ. (2534). *รายงานวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของผู้ใช้และบุคลากรห้องสมุดต่อ “อาคารสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร*. กรุงเทพฯ : สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- อำไพ สุจริตกุล. (2523). “คุณภาพของนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย,” ใน *เสริมสมรรถภาพบัณฑิตศึกษา*. บรรณาธิการโดย ไพฑูรย์ สินลารัตน์. หน้า 141-146. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Alire, Camila Ann. (1984, September). “A Nationwide Survey of Education Doctoral Students’ Attitudes Regarding the Importance of the Library and the Need for Bibliographic Instruction,” *Dissertation Abstracts International*. 45(3) : 673-A.
- Ashoor, Mohammed-Saleh Jamil. (1979, February). “A Survey of User’s Attitudes Toward The Resources and Services of Three University Libraries in Saudi Arabia,” *Dissertation Abstracts International*. 39 : 4567-A.
- Bauner, Ruth Elizabeth. (1979, May). “Library Use and the Perceptions of Student Library Users at Southern Illinois University Carbondale,” *Dissertation Abstracts International*. 40 : 6379-A.
- Bruner, J.S. (1971, September). “The Process of Education Revisited,” *Phi Beta Kappa*. 5(3) : 18-21.

- Cronbach, Lee Joseph. (1970). *Essential of Psychological Testing*. 3rd ed. New York : Harper and Row.
- Hitt, Charles Jefferson. (1992, September). "An Evaluation of a Bibliographic Instruction Course in the General Education Curriculum of Mankato State University : Effects Of Library-Media Education 101 on Library-Use Skills and Behaviors," *Dissertation Abstracts International*. 53(3) : 653-A – 654-A.
- Kernaghan, John A. and others. (1979, May). "The Influences of Traditional Services on Library Use," *College & Research Libraries*. 40(3) : 214-225.
- Krejcie, Robert V. and Daryle M. Morgan. (1970, Autumn). *Educational and Psychological Measurment*. 3 : 607-610.
- Lee, John W. and Raymond L. Read. (1972, September). "The Graduate Business Student And the Library," *College & Research Libraries*. 28(33) : 403-407.
- Peischl, Thomas Michael. (1979, November). "A User Study of a University Library System : An Investigation of the Perceived Needs of a University Library's Patrons," *Dissertation Abstracts International*. 40 : 2328-A.
- Williamson, E.G. (1961). *Student Personnel Services in College and University*. New York : McGraw-Hill.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ
และในการเก็บข้อมูล

ที่ ทม 1010(5)/๐๖๓

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

มิถุนายน 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

เรียน รองศาสตราจารย์ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายมนัส สังข์คร นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ภาคพิเศษ
รุ่นที่ 13 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำรายงานการ
วิจัย เรื่อง “ความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนัก
หอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี อาจารย์ ดร.ราณี รัชนพงษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ขอเรียนเชิญ
ท่านซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านนี้ ให้ความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือซึ่งเป็นแบบสอบถาม เพื่อประโยชน์ใน
การพัฒนาคูณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลัย)

หัวหน้าภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่

โทร. 0-2664-1000 ต่อ 5574

ที่ ทม 1010(5)/ 063

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

มิถุนายน 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบถาม

เรียน รองศาสตราจารย์เฉลียว พันธุ์สีดา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายมนัส สังข์คร นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ภาคพิเศษ
รุ่นที่ 13 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำรายงานการ
วิจัย เรื่อง "ความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนัก
หอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ" โดยมี อาจารย์ ดร.ภาณี รัชนพงษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ขอเรียนเชิญ
ท่านซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านนี้ ให้ความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือซึ่งเป็นแบบสอบถาม เพื่อประโยชน์ใน
การพัฒนาคณาภพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

/นางสาว เสงี่ยม (เลขาฯ)

(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลย์)

หัวหน้าภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่

โทร. 0-2664-1000 ต่อ 5574

ที่ ทม 1010(5)/ ๐๖๖

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

มิถุนายน 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร โคตรบรรเทา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายมนัส สังข์คร นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ภาคพิเศษ
รุ่นที่ 13 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำรายงานการ
วิจัย เรื่อง “ความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนัก
หอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี อาจารย์ ดร.ธานี รัชนพงษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ขอเรียนเชิญ
ท่านซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านนี้ ให้ความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือซึ่งเป็นแบบสอบถาม เพื่อประโยชน์ใน
การพัฒนาคูณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลีย์)

หัวหน้าภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่

โทร. 0-2664-1000 ต่อ 5574

ที่ ทม 1010(5)/ 064

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

9 มิถุนายน 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายมนัส สังข์คร นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ภาควิชา ภาควิชา รุ่นที่ 13 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำรายงานการวิจัย เรื่อง "ความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ" โดยมี อาจารย์ ดร.ราณี รัชนพงษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย ในการนี้นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลกับนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิชา ภาควิชา ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ในคณะศึกษาศาสตร์ จำนวน 4 ภาควิชา คือ ภาควิชา การบริหารการศึกษา ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ ภาควิชาการอุดมศึกษา และภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา ในระหว่างวันที่ 13 มิถุนายน 2546 ถึงวันที่ 13 กรกฎาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายมนัส สังข์คร ได้เก็บข้อมูลในการทำรายงานการวิจัยในครั้งนี้ด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เลาวันย์ เลววัลย์)

หัวหน้าภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่

โทร. 6641000 ต่อ 5574

ที่ ทม 1010(5)/C64

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

9 มิถุนายน 2546

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน หัวหน้าภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายมนัส สังข์คร นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ภาควิชาศึกษาศาสตร์ รุ่นที่ 13 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำรายงานการวิจัย เรื่อง "ความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ" โดยมี อาจารย์ ดร.ราณี รัชพงษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย ในการนี้นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลกับนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิชาศึกษาศาสตร์ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ในภาควิชาของท่าน ในระหว่างวันที่ 13 มิถุนายน 2546 ถึงวันที่ 13 กรกฎาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายมนัส สังข์คร ได้เก็บข้อมูลในการทำรายงานการวิจัยในครั้งนี้ด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

/สวณ 10330

(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลย์)

หัวหน้าภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่

โทร. 6641000 ต่อ 5574

ที่ ทม 1010(5)/064

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

9 มิถุนายน 2546

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายมนัส สังข์คร นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ภาควิชา รุ่นที่ 13 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำรายงานการวิจัย เรื่อง "ความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ" โดยมี อาจารย์ ดร.ราณี รัชนพงษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย ในการนี้นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลกับนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิชา ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ในภาควิชาของท่าน ในระหว่างวันที่ 13 มิถุนายน 2546 ถึง วันที่ 13 กรกฎาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายมนัส สังข์คร ได้เก็บข้อมูลในการทำรายงานการวิจัยในครั้งนี้ด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลย์)

หัวหน้าภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่

โทร. 6641000 ต่อ 5574

ที่ ทม 1010(5)/๐๖๔

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

9 มิถุนายน 2546

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน หัวหน้าภาควิชาการอุดมศึกษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายมนัส สังข์คร นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ภาควิชา ภาควิชา รุ่งที่ 13 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำรายงานการวิจัย เรื่อง "ความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนัก หอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ" โดยมี อาจารย์ ดร.ราณี รัชนพงษ์ เป็นอาจารย์ ที่ปรึกษารายงานการวิจัย .ในการนี้นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลกับนิสิตระดับบัณฑิต ศึกษา ภาควิชา ภาควิชา ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ในภาควิชาของท่าน ในระหว่างวันที่ 13 มิถุนายน 2546 ถึง วันที่ 13 กรกฎาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายมนัส สังข์คร ได้เก็บข้อมูล ในการทำรายงานการวิจัยในครั้งนี้ด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลย์)

หัวหน้าภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่

โทร. 6641000 ต่อ 5574

ที่ ทม 1010(5)/064

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

9 มิถุนายน 2546

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน หัวหน้าภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายมนัส สังข์คร นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ภาควิชา รุ่นที่ 13 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำรายงานการวิจัย เรื่อง "ความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ" โดยมี อาจารย์ ดร.ราณี รัชนพงษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย ในการนี้นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลกับนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิชา ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ในภาควิชาของท่าน ในระหว่างวันที่ 13 มิถุนายน 2546 ถึงวันที่ 13 กรกฎาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายมนัส สังข์คร ได้เก็บข้อมูลในการทำรายงานการวิจัยในครั้งนี้ด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลย์)

หัวหน้าภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่
โทร. 6641000 ต่อ 5574

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

**“ความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการ
ของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ”**

คำชี้แจง

รายงานการวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ใน 4 วิชาเอก/สาขาวิชา คือ วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ วิชาเอกการบริหารการศึกษา สาขาวิชาการอุดมศึกษา และวิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่อรวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่มีต่อการให้บริการแก่นิสิตของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ข้อมูลที่จะได้รับในครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการให้บริการแก่นิสิตในโอกาสต่อไป ดังนั้นจึงใคร่ขอความกรุณาให้ท่านตอบคำถามทุกข้อตามความเป็นจริง ข้อมูลที่ได้รับในครั้งนี้จะนำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น และจะไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อผู้ตอบทั้งสิ้น

ขอขอบพระคุณอย่างสูงในความร่วมมือของท่าน

(นายมนัส สังข์คร)

นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่

ภาคพิเศษ รุ่นที่ 13

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1

ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน [] ที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านมากที่สุด

1. เพศ

[] ชาย

[] หญิง

2. อายุ

[] ต่ำกว่า 35 ปี

[] 35 – 45 ปี

[] 45 ปีขึ้นไป

3. วิชาเอก/สาขาวิชาที่ศึกษา

[] การศึกษาผู้ใหญ่

[] การบริหารการศึกษา

[] การอุดมศึกษา

[] เทคโนโลยีการศึกษา

4. ชั้นปีที่ศึกษา

[] ปีที่ 1

[] ปีที่ 2

[] ปีที่ 3

ตอนที่ 2

ความคิดเห็นที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง

คำชี้แจง ข้อความต่อไปนี้ เป็นความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง ใน 4 ด้าน คือ ด้านบริการสิ่งพิมพ์ ด้านการส่งเสริมการใช้บริการ ด้านบริการโสตทัศนศึกษา และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก
โปรดพิจารณาข้อความแต่ละข้อ แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยมีเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

- 5 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	ด้านบริการสิ่งพิมพ์ สิ่งพิมพ์ในสาขาที่ศึกษาค้นคว้าที่จัดไว้บริการมีจำนวนเพียงพอ					
2.	สิ่งพิมพ์ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศที่จัดไว้บริการมีจำนวนเพียงพอ					
3.	สิ่งพิมพ์ที่มีไว้บริการมีเนื้อหาทันสมัย					
4.	การจัดคู่สิ่งพิมพ์มีความเหมาะสมต่อการค้นหา					
5.	การจัดเรียงสิ่งพิมพ์บนชั้นมีการจัดเรียงตามลำดับเลขเรียกหนังสืออย่างถูกต้อง ง่ายต่อการค้นหา					
6	การจัดสิ่งพิมพ์ขึ้นชั้นรวดเร็ว ทันต่อความต้องการของผู้ใช้บริการ					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
7.	สิ่งพิมพ์ที่อนุญาตให้ยืมออกนอกห้องสมุดมีจำนวนเพียงพอต่อความต้องการของผู้ใช้					
8.	จำนวนหนังสือสำรอง (Reserved Book Service) มีไว้บริการอย่างเพียงพอ					
9.	ระยะเวลาในการยืมสิ่งพิมพ์มีความเหมาะสม					
10.	ด้านการส่งเสริมการใช้บริการ เจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำการสืบค้นอย่างถูกวิธี					
11.	เจ้าหน้าที่ให้บริการเรื่องแหล่งข้อมูลเฉพาะด้านในสาขาวิชาที่ต้องการ					
12.	เจ้าหน้าที่ให้บริการในการติดต่อสอบถามสะดวก รวดเร็ว					
13.	บริการยืม-คืนมีความสะดวก รวดเร็ว					
14.	เจ้าหน้าที่ให้บริการนำชมห้องสมุดเพื่อช่วยให้ใช้บริการของห้องสมุดได้ดีขึ้น					
15.	เจ้าหน้าที่แนะนำวิธีค้นคว้า ค้นหาสิ่งพิมพ์ที่ต้องการได้รวดเร็วยิ่งขึ้น					
16.	เจ้าหน้าที่ให้การคำแนะนำแก่ผู้ใช้ทำให้มีความรู้ความเข้าใจในการบริการมากขึ้น					
17.	เจ้าหน้าที่แนะนำในการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเองเป็นอย่างดี					
18.	เจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยใบหน้ายิ้มแย้มแจ่มใส					
19.	เจ้าหน้าที่ให้บริการแก่ผู้ใช้ด้วยความรวดเร็ว					
20.	เจ้าหน้าที่แนะนำในการใช้เสียงของผู้ใช้ในห้องสมุดด้วยความสุภาพ					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
21.	ด้านบริการโสตทัศนศึกษา โสตทัศนูปกรณ์ที่จัดไว้บริการสอดคล้องกับ เนื้อหาวิชาที่ศึกษาค้นคว้า					
22.	โสตทัศนวัสดุที่ให้ยืมออกนอกห้องสมุด มีจำนวน เพียงพอกับความต้องการ					
23.	เจ้าหน้าที่ให้ความสะดวก รวดเร็วในการค้นคว้า และการให้บริการ					
24.	ระยะเวลาในการให้ยืมโสตทัศนวัสดุออกนอก ห้องสมุด มีความเหมาะสม					
25.	สามารถใช้อินเทอร์เน็ตได้ด้วยตนเอง					
26.	โสตทัศนศึกษาที่มีให้บริการอยู่ในปัจจุบัน มี ความทันสมัย					
27.	บริเวณที่นั่งให้บริการหุฟงมีความเหมาะสมและ เพียงพอ					
28.	ท่านสามารถค้นหารายชื่อสื่อโสตทัศนศึกษาด้วย คอมพิวเตอร์เป็นอย่างดี					
29.	การขอใช้บริการโสตทัศนศึกษามีความสะดวก รวดเร็ว					
30.	การให้บริการชมรายการโทรทัศน์เนื่องในโอกาส ต่าง ๆ มีความเหมาะสม					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก					
31.	การบริการถ่ายเอกสารมีความสะดวก รวดเร็ว					
32.	มีความสะดวกในการให้บริการสืบค้นข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์จากฐานข้อมูลซีดี-รอม					
33.	เครื่องคอมพิวเตอร์ที่จัดไว้บริการในการสืบค้นข้อมูลเพียงพอ					
34.	บริเวณที่นั่งอ่าน-ค้นคว้าเพียงพอกับความต้องการ					
35.	การให้บริการอาหารว่างและเครื่องดื่ม มีความเหมาะสม					
36.	ข่าวสารการประชาสัมพันธ์ของห้องสมุดมีความชัดเจน					
37.	การให้บริการอาคารสถานที่ มีความสะดวก รวดเร็ว เช่น ห้องประชุม ห้องเรียน ห้องศึกษาค้นคว้า ฯลฯ					
38.	การบริการบริเวณทางเข้า-ออกมีความสะดวก					
39.	ประกาศต่าง ๆ มีความชัดเจน เหมาะสม					
40.	บรรยากาศภายในห้องสมุดเอื้ออำนวยต่อการศึกษาค้นคว้า					

ตอนที่ 3
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

คำชี้แจง ท่านมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อย่างไรบ้าง โปรดให้รายละเอียดโดยเขียนลงในช่องว่างข้างล่างนี้

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่มีต่อการให้บริการ

1. ด้านบริการสิ่งพิมพ์

ความคิดเห็น.....
.....
ข้อเสนอแนะ.....
.....

2. ด้านบริการโสตทัศนศึกษา

ความคิดเห็น.....
.....
ข้อเสนอแนะ.....
.....

3. ด้านการส่งเสริมการใช้บริการ

ความคิดเห็น.....
.....
ข้อเสนอแนะ.....
.....

4. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

ความคิดเห็น.....
.....
ข้อเสนอแนะ.....
.....

ขอขอบพระคุณอย่างสูงในความร่วมมือของท่าน
ผู้วิจัย

ภาคผนวก ง

คำดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ

แบบประเมินเครื่องมือวิจัย
เรื่อง
“ความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการ
ของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ”

คำชี้แจง แบบสอบถามเพื่อการวิจัยตอนที่ 2 นี้ จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดง
ความคิดเห็นถึงระดับความคิดเห็นที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” ในแต่ละด้าน หากท่านผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเห็นว่า
คำถามในข้อใดที่ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน
ช่อง 1 หากคำถามในข้อใดไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โปรดทำเครื่องหมาย ✓
ลงในช่อง -1 และหากไม่แน่ใจว่าตรงหรือไม่ โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง 0

ข้อ	ข้อความ	การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย %
		รศ.ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์	รศ.เจลิยว พันธุ์สีดา	รศ.ดร.สุนทร โคตรบรรเทา	
1.	ด้านบริการสิ่งพิมพ์ สิ่งพิมพ์ในสาขาที่ท่านศึกษาค้นคว้าที่จัดไว้ บริการมีจำนวนเพียงพอ	1	1	1	100
2.	สิ่งพิมพ์ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ที่จัดไว้บริการมีจำนวนเพียงพอ	0	1	1	76
3.	สิ่งพิมพ์ที่มีไว้บริการมีเนื้อหาทันสมัย	0	1	1	76
4.	การวางผังการจัดตู้สิ่งพิมพ์มีความ เหมาะสมต่อการค้นหาตามหมวดหมู่ หนังสือ	1	1	1	100
5.	การจัดเรียงสิ่งพิมพ์บนชั้นมีการจัดเรียง ตามลำดับเลขเรียกหนังสืออย่างถูกต้อง ง่ายต่อการค้นหา	1	1	1	100
6	การจัดสิ่งพิมพ์ขึ้นชั้นรวดเร็ว ท้นต่อความ ต้องการของผู้ใช้บริการ	1	1	1	100

ข้อ	ข้อความ	การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย %
		รศ.ชาติศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์	รศ.เจลิยา พันธุ์ลีดา	รศ.ดร.สุนทร โคตรบรรเทา	
7.	สิ่งพิมพ์ที่อนุญาตให้ยืมออกนอกห้องสมุดมีจำนวนเหมาะสมและเพียงพอต่อความต้องการของผู้ใช้	1	1	1	100
8	จำนวนหนังสือสำรอง (Reserved Book Service) มีไว้บริการอย่างเพียงพอ	1	0	1	76
9.	ระยะเวลาในการยืมสิ่งพิมพ์มีความเหมาะสม	1	1	1	100
10.	ด้านการส่งเสริมการใช้บริการ เจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำในการใช้สิ่งพิมพ์อย่างถูกต้องวิธี	0	1	1	76
11.	เจ้าหน้าที่ให้บริการเรื่องแหล่งข้อมูลเฉพาะด้านในสาขาวิชาที่นิสิตต้องการ	1	0	1	76
12.	เจ้าหน้าที่ให้บริการในการติดต่อสอบถามสะดวก รวดเร็ว	1	1	1	100
13.	เจ้าหน้าที่ให้บริการยืม-คืนสิ่งพิมพ์ด้วยความสะดวก รวดเร็ว	1	1	1	100
14.	เจ้าหน้าที่ให้บริการนำชมห้องสมุดเพื่อช่วยให้ท่านสามารถใช้บริการของห้องสมุดได้ดีขึ้น	1	1	1	100
15.	เจ้าหน้าที่ให้บริการแนะนำวิธีค้นคว้าทำให้ท่านสามารถค้นหาสิ่งพิมพ์ที่ต้องการได้รวดเร็วยิ่งขึ้น	0	1	1	76
16.	เจ้าหน้าที่ให้การฝึกอบรมแก่ผู้ใช้ทำให้มีความรู้ความเข้าใจในการบริการมากขึ้น	1	1	1	100
17.	เจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำในการสืบค้นฐานข้อมูลด้วยตนเองเป็นอย่างดี	1	1	1	100
18.	เจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยใบหน้ายิ้มแย้มแจ่มใส วาจาสุภาพ ทำให้อ่อนน้อม	1	1	1	100

ข้อ	ข้อความ	การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย %
		รศ.ธาดาศักดิ์ วจิริปรีชาพงษ์	รศ.เจลิยว พันธุ์สีดา	รศ.ดร.สุนทร โคตรบรรเทา	
19.	เจ้าหน้าที่ให้บริการโสตทัศนูปกรณ์ และ โสตทัศนวัสดุแก่ผู้ใช้ด้วยความรวดเร็ว	1	1	1	100
20.	เจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำในการใช้เสียงของ ผู้ใช้ในห้องสมุดด้วยความสุภาพ	1	1	1	100
21.	ด้านบริการโสตทัศนศึกษา โสตทัศนูปกรณ์ที่จัดไว้บริการสอดคล้อง กับเนื้อหาวิชาที่ศึกษาค้นคว้า	1	1	1	100
22.	โสตทัศนวัสดุที่ให้บริการยืมออกนอก ห้องสมุด มีจำนวนเพียงพอกับความ ต้องการ	1	1	1	100
23.	การจัดเก็บวัสดุในฝ่ายของเจ้าหน้าที่ให้ ความสะดวก รวดเร็วในการค้นคว้าและ การให้บริการ	1	1	1	100
24.	ระยะเวลาในการให้ยืมโสตทัศนวัสดุออก นอกห้องสมุด มีความเหมาะสม	1	1	1	100
25.	ท่านสามารถใช้อินเทอร์เน็ตได้ด้วยตนเอง	1	1	1	100
26.	โสตทัศนศึกษาที่มีให้บริการอยู่ในปัจจุบัน มีสภาพสมบูรณ์และทันสมัย	1	1	1	100
27.	บริเวณที่นั่งให้บริการหุฟงมีความ เหมาะสมและเพียงพอ	1	1	1	100
28.	ท่านรู้จักวิธีค้นหารายชื่อสื่อโสตทัศนศึกษา ด้วยคอมพิวเตอร์เป็นอย่างดี	1	1	1	100
29.	การขอใช้บริการโสตทัศนศึกษามีความ สะดวก รวดเร็ว	1	1	1	100
30.	การให้บริการชมรายการโทรทัศน์เนื่องใน โอกาสต่าง ๆ มีความเหมาะสม	1	1	1	100

ข้อ	ข้อความ	การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย %
		รศ.ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์	รศ.ณณิชา พันธุ์ลีลา	รศ.ดร.สุนทร โคตรบรรเทา	
31.	ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก การบริการถ่ายเอกสารมีความสะดวก รวดเร็ว	1	1	1	100
32.	การให้บริการสืบค้นข้อมูลด้วย คอมพิวเตอร์จากฐานข้อมูลซีดี-รอมมีความ สะดวก	1	1	1	100
33.	เครื่องคอมพิวเตอร์ที่จัดไว้บริการในการ สืบค้น ข้อมูลเพียงพอต่อความต้องการ	1	1	1	100
34.	โต๊ะ-เก้าอี้และการจัดบริเวณที่นั่งอ่าน- ค้นคว้าเพียงพอกับความต้องการ	1	1	1	100
35.	การให้บริการอาหารและเครื่องดื่ม มีความ เหมาะสม	1	1	1	100
36.	ข่าวสารการประชาสัมพันธ์ของห้องสมุด มีความชัดเจน	0	1	1	76
37.	การให้บริการอาคารสถานที่ มีความ สะดวก รวดเร็ว	0	1	1	76
38.	การบริการบริเวณทางเข้า-ออกมีความ สะดวก	1	1	1	100
39.	ป้ายปิด-เปิดและประกาศต่าง ๆ ที่ติดไว้ บริเวณทางเข้า-ออก มีความชัดเจน	1	1	1	100
40.	บรรยากาศภายในห้องสมุดเอื้ออำนวยต่อ การศึกษาค้นคว้า	1	1	1	100

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นายมนัส สังข์คร
วัน เดือน ปี เกิด	27 กันยายน 2504
สถานที่เกิด	20 หมู่ที่ 6 ตำบลคลองฉนาก อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	81/317 หมู่บ้านปรีชา 9 ตำบลมีนบุรี เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	เจ้าหน้าที่ธุรการ 4
สถานที่ทำงาน	สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2518	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 โรงเรียนวัดแหลมทอง อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
พ.ศ. 2523	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสุราษฎร์ธานี อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
พ.ศ. 2529	ป.กศ. สูง (บรรณารักษศาสตร์) วิทยาลัยครูจันทระเกษม กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2531	กศ.บ. (เทคโนโลยีทางการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2546	กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร